

SAMGÖNGU-OG INNVIÐAÁÆTLUN

APRÍL 2024

Samgöngu- og innviðaáætlun Norðurlands vestra.

Apríl 2024.

Útgefandi: Samtök sveitarfélaga á Norðurlandi vestra.

Uppsetning og umbrot: SSNV

Prófarkalestur: SSNV

Forsíðumynd: Róbert Daníel Jónsson

Birt með fyrirvara um villur.

Útgáfa 3.1

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR	I
ÁHERSLUR Í SAMGÖNGUMÁLUM Á NORÐURLANDI VESTRA – SAMANTEKT	3
Vegamál	3
Jarðgöng.....	6
Hafnamál.....	6
Sjóvarnir	7
Fjarskiptamál.....	7
Almenningssamgöngur	7
Flugsamgöngur.....	7
Hitaveita	8
Raforkukerfi	8
1. KAFLI SAMGÖNGUMÁL Á NORÐURLANDI VESTRA	10
2. KAFLI TENGL SAMGÖNGUMÁLA VIÐ ÝMSAR ÁÆTLANIR OG STEFNUR	12
Samgönguáætlun	12
Stjórnarsáttmáli	21
Fjarskiptaáætlun	21
Byggðaáætlun	22
Heilbrigðisstefna	23
Áfangastaðaáætlun Norðurlands.....	24
Stefna ríkisins í almenningssamgöngum - Ferðumst saman.....	27
Kerfisáætlun	27
3. KAFLI STAÐA Í LANDSHLUTANUM OG TILLÖGUR TIL ÚRBÓTA	30
Vegamál	30
Hafnamál.....	39
Sjóvarnir	41
Fjarskiptamál.....	42
Almenningssamgöngur	47
Flugsamgöngur.....	48
Hitaveita	51
Raforkukerfi	53
5. LOKAORÐ NEFNDARINNAR	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5. FYLGISKJÖL	58
Fylgiskjal 1 – Erindisbréf samgöngu- og innviðanefndar SSNV	58

Fylgiskjal 2 – Einbreiðar brýr á stofn- og tengivegum á Norðurlandi vestra	59
Fylgiskjal 3 – Niðurstöður könnunar um fjarskiptasamband í dreifbýli á Norðurlandi vestra.	61
Fylgiskjal 4 - Nánari upplýsingar um forgangsvegi.....	86

MYNDASKRÁ

Mynd 1. Framkvæmdir við nýjan Þverárfjallsveg hafnar í janúar 2022.....	2
Mynd 2. Ástand þjóðveggar 1 í landshlutanum.....	9
Mynd 3. Gagnaverssvæðið við Blönduós.....	11
Mynd 4. Hegranesvegur (764) í Skagafirði.....	14
Mynd 5. Brú yfir Víðidalssá.....	15
Mynd 6. Nýframkvæmd við Skagastrandarveg.....	19
Mynd 7. Sjúkraflutningar í Skagafirði 2009-2023.	24
Mynd 8. Forgangsverkefni á Norðurlandi vestra í Áfangastaðaáætlun Norðurlands.	25
Mynd 9. Norðurstrandarleið.....	25
Mynd 10. Vatnsnesvegur	26
Mynd 11. Dæmi um brún upplýsingaskilti.....	27
Mynd 12. Tiltæk afhendingarorka í meginflutningskerfi skv. Kerfisáætlun	28
Mynd 13. Flokkun þjóðvega á Norðurlandi vestra.	30
Mynd 14. Vegir á Norðurlandi vestra, bundið slitlag og malarvegir árslok 2023.....	35
Mynd 15. Forgangsvegir sveitarfélaganna á Norðurlandi Vestra. Mynd SSNV..	38
Mynd 16. Grjóthrun á siglufjarðarvegi sumarið 2021.....	37
Mynd 17. Veggöng milli Hjaltadals og Hörgárdals. Mynd Skagafjörður.....	39
Mynd 19. Gsm samband á Norðurlandi vestra í janúar 2022 skv. Fjarskiptastofu.....	45
Mynd 20. Samanlagt dreifikerfi Símans, Vodafone og Nova fyrir G á Íslandi í júlí 2022	46
Mynd 21. Samanlagt dreifikerfi Símans, Vodafone og Nova fyrir 4G á Íslandi í júlí 2022.	49
Mynd 22. Tetrasamband á Norðurlandi vestra. Mynd Neyðarlínan..	53
Mynd 23. Aðgengi að hitaveitu á Norðurlandi vestra. Mynd SSNV.....	55
Mynd 24. Raforkukerfið á Norðurlandi vestra. Mynd Rarik. ..	55Error! Bookmark not defined.

TÖFLUSKRÁ

Tafla 1. Skólaakstur á Norðurlandi vestra.....	16
Tafla 2. Sundurliðun fjármagns til samgönguframkvæmda eftir svæðum.	18
Tafla 3. Verkefni á Norðurlandi vestra á gildandi samgönguáætlun.	19
Tafla 4. Hlutfall malarýfirborðs stofn- og tengivega eftir landshlutum.....	19
Tafla 5. Verkefni á sameiginlegum lið samgönguáætlunar áráanna 2020-2034.....	20
Tafla 6. Hlutfall íbúa sem hafa sólarhrings aðgang að skurðstofu.	24
Tafla 7. Umferðarmestu tengivegir á Norðurlandi vestra árið 2023	31
Tafla 8. Forgangsvegir sveitarfélaga á Norðurlandi vestra.	33

INNGANGUR

Fyrir hönd stjórnar SSNV óskaði framkvæmdarstjóri þann 6. september eftir tilnefningum frá sveitarfélögum á Norðurlandi vestra eftir fulltrúum í Samgöngu- og Innviðanefnd SSNV, 5 manna nefnd.

Hlutverk nefndarinnar, skv. erindisbréfi¹, var eftirfarandi:

að yfirfara gildandi samgöngu- og innviðaaáætlun Norðurlands vestra og uppfæra eftir þörfum. Skal endurnýjuð áætlun lögð fyrir ársþing SSNV 2024.

Í nefndina voru skipaðir fulltrúar frá öllum sveitarfélögum á starfssvæði samtakanna, 5 talsins. Nefndarmenn voru eftirtaldir:

Aðalmenn

Erla María Lárusdóttir, Skagaströnd
Guðný Axelsdóttir, Skagafjörður
Magnús Magnússon, Húnaþing Vestra
Ragnhildur Haraldsdóttir, Húnabyggð
Vignir Sveinsson, Skagabyggð

Varamenn

Stjórn SSNV skipaði Magnús Magnússon formann nefndarinnar á 100. fundi sínum þann 7. nóvember 2023.

Með nefndinni starfaði Guðlaugur Skúlason, Verkefnastjóri SSNV ásamt Katrínu M. Guðjónsdóttir framkvæmdarstjóra samtakanna

Nefndin fundaði fjórum sinnum á starfstímanum og á milli funda vann starfsfólk SSNV að gagnaöflun og textagerð skýrslu. Nefndarmenn söfnuðu þeim upplýsingum á sínum svæðum sem þörf var á, auk þess sem notast var við upplýsingar sem aðgengilegar eru á kortavefsjá SSNV². Einnig fengust upplýsingar hjá Vegagerðinni, RARIK, Landsneti, Fjarskiptastofu, Lögreglunni á Norðurlandi vestra og víðar. Fengin voru uppfærð gögn frá fyrirtækjum og stofnunum sem gefur okkur þá mynd að könnun sem var gerð 2022 er enn í gildi og oft er það svo að þegar heim að bæjum er komið er staðan allt önnur en dreifingakort segja og hefur lítið gerst í þeim efnum á þessum tveimur árum sem liðin eru frá síðustu könnun.

Í samantektinni sem hér fylgir er fjallað um samgöngu- og innviðamál í víðum skilningi. Þó viðfangsefnin séu um margt ólík eiga þau þó það sameiginlegt að leika öll stórt hlutverk í því að hafa áhrif á búsetugæði í landshlutanum.

Vert er að fram komi að í febrúar 2022 voru samþykktar 2 sameiningar í landshlutanum. Annars vegar sameining Blönduósbæjar og Húnavatnshrepps og hins vegar Sveitarfélagsins Skagafjarðar og Akrahrepps. Í áætluninni er gengið út frá þeirri lögformlegu skipan

¹ Sjá fylgiskjal 1.

² Kortavefsjá SSNV er aðgengileg hér: <https://bit.ly/2DASjKt>

sveitarfélaganna sem í gildi er þegar áætlunin var unnin. Sveitarfélögin eru: Húnaþing vestra, Húnabyggð, Skagabyggð, Skagatrönd og Skagafjörður.

Samþykkt af stjórn SSNV á 105. fundi hennar þann 2. apríl 2024.

Samþykkt á 32. ársþingi SSNV þann 11. apríl 2024.

Mynd 1. Framkvæmdir við nýjan Þverárfjallsveg hafnar í janúar 2022. Framkvæmdin var sameiginleg áhersla sveitarfélaga á Norðurlandi vestra í Samgöngu- og innviðaaáætlun landshlutans frá árinu 2019. Mynd, Guðmundur Haukur Jakobsson.

Í SAMGÖNGUMÁLUM Á NORÐURLANDI VESTRA – SAMANTEKT

Vegamál

Nánari rökstuðning með hverri framkvæmd er að finna í Kafla 3 – Staða í landshlutanum og tillögur til úrbóta.

Sameiginleg forgangsröðun sveitarfélaga á Norðurlandi vestra

1. **Vatnsnesvegur** (711) er á kafla umferðarmesti malarvegurinn á Norðurlandi vestra. Nauðsynlegt er að byggja veginn upp, breikka og leggja á hann bundið slitlag sem allra fyrst. Framkvæmdir við veginn eru á dagskrá á þriðja tímabili samgönguáætlunar. En í drögum að nýrri samgönguáætlun eiga framkvæmdir að fara hægt af stað í lok fyrsta tímabils. Nauðsynlegt er að flýta þeim.
2. **Hegranesvegur** í Skagafirði (764). Sá kafla sem enn er án slitlags. Hluti Hegranesshringsins er með bundnu slitlagi og mikilvægt að loka hringnum með endurbótum á þeim kafla sem eftir er og lagningu bundins slitlags.
3. **Skagavegur** (745), tengivegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Um er að ræða 19 km. kafla á leið norður Skaga vestanmegin, að afleggjara að Kálfshamarsvík. Stóraukin umferð með tilkomu Norðurstrandarleiðar og uppbyggingu ferðamannastaðar sem seguls í Kálfshamarsvík. Af þessum 19 km er 7 km kafla að helstu grjótnámum til sjóvarnargerðar, sem vegurinn í núverandi ástandi, þóllir alls ekki að séu nýttar. Slæmur malarvegur, mjór og holóttur. Mikilvægt er að byggja veginn upp og leggja á hann bundið slitlag.

Forgangsröðun hvers sveitarfélags fyrir sig

Húnaþing vestra

1. **Vatnsnesvegur** (711), tengivegur, sameiginlegt áherslumál, sjá framar. Skólaakstursleið og mikil umferð ferðamanna. Þ.a.l. samfélagsvegur **3** og ferðamannavegur **4**.
2. **Víðidalsvegur** (715), tengivegur, leggur frá Þjóðvegi 1 sunnan Víðihlíðar að Kolutjúfrum. Samfélags- og ferðamannavegur. Mikilvægt er að byggja veginn upp, leggja á hann bundið slitlag og endurnýja brú yfir Víðidalsá.
3. **Miðfjarðarvegur** (704), tengivegur, leggurinn Laugarbakki-Bjarg. Samfélags- og ferðamannavegur. Vegurinn byggður upp fyrir fáum áratugum. Mikilvægt að leggja á hann bundið slitlag svo uppbyggingarvinnan sé ekki unnin fyrir gýg.
4. **Innstrandarvegur** (68), stofnvegur, frá Prestbakka að Guðlaugsvík. Samfélags- og ferðamannavegur. Vegurinn er í þökkalegu standi en þarfnast lagfæringar áður en lagt er á hann bundið slitlag.

³ Með samfélagsvegi er átt við samfélagslega mikilvæga leið þar sem eitt eða fleira á við: skólaaksturleið, leið íbúa til og frá vinnu, aðfangabraut íbúa og fyrirtækja, þjónustu við íbúa s.s. pósti og sorpi.

⁴ Með ferðamannaleið er átt við ekna eða mikið ekna ferðamannaleið.

5. **Miðfjarðarvegur** (704), tengivegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Leggurinn Staðarbakki – Brekkulækur. Meirihluti vegar þokkalega uppbyggður.
6. **Víðidalsvegur** (715), tengivegur. Samfélagsvegur. Leggurinn frá Þjóðvegi 1 við Víðidalsárbrú að Dæli. Uppbygging og slitlag.

Húnabyggð

1. **Blöndudalur** (35 og 733) Vegurinn frá Svínvetningabraut upp á Auðkúluheiði er Kjalvegur (35) og vegkaflinn frá Svínvetningabraut að Gilsá er malarvegur. Húnabyggð er orkusveitarfélag og í rammaáætlun eru þrjú stækkunarmöguleikar við Blönduvirkjun skilgreindir. Blönduvirkjun er eina vatnsaflsvirkjun landsins sem ekki er hægt að komast að á bundnu slitlagi en nánast allur vesturhelmingur Blöndudals er malarvegur. Sömu sögu er að segja um veginn austan Blöndu í Blöndudal sem er hættulegur vegur á veturna og alvöru farartálmi fyrir hefðbunda umferð t.d. skólabíla hvað þá þungaflutninga. Rætt hefur verið við Landsvirkjun og Landsnet og þeim bent á þessa staðreynd. Þeirra hlutverk er augljóslega ekki að byggja upp vegakerfi landsins og hvorugt fyrirtækið er tilbúið að skuldbinda sig til að byggja upp þessa vegi til framtíðar.
2. **Svartárdalur** (734) Vegurinn um Svartárdal er efni í sögubækur en hann getur á engan hátt tekið við þungaumferð sem er nauðsynleg fyrir fyrirhugaða uppbyggingu orkumannvirkja (Blöndulundur) á Eyvindastaðaheiði. Fyrirhuguð uppbygging orkumannvirkja við Blöndulund (vindmyllurgarður) sem nú þegar er í rammaáætlun er ómöguleg miðað við ástand vega sem liggja upp á Eyvindastaðaheiði og Auðkúluheiði. Án verulegra umbóta á vegakerfi Svartárdals mun fyrirhuguð uppbygging orkuinnviða ekki geta átt sér stað
3. **Vatnsdalsvegur** (722) Hringvegur-Undirfell Framkvæmdir við Vatnsdalsveg að vestanverðu eru á áætlun en stærstur hluti hring-vegarins um Vatnsdal er enn malarvegur. Þessum framkvæmdum hefur margsinnis verið frestað og ástand vegarins samkvæmt því.
4. **Svínvetningabraut** (731) Kaldakinn-Tindar Er tengivegur og varaleið fyrir Þjóðveg 1 um Langadal. Vegurinn er í slæmu ástandi og þarfnast uppbyggingar og að sett verði á hann bundið slitlag. Frá hringtorgi við Þjóðveg 1 á Blönduósi inn Svínvetningabraut er gamalt slitlag og sá vegkafl þarfnast viðhalds.
5. **Þing** (721) Þingeyrarvegur er héraðsvegur niður að Þingeyrum (Þingeyrarkirkju) sem er fjölsóttur ferðamannastaður. Vegurinn er mjög holóttur og leirkenndur og hann þarf að byggja upp og setja á hann bundið slitlag.
6. **Þjóðvegur 1** liggur í útjaðri þéttbýliskjarnans á Blönduósi og þar eru eftirfarandi atriði sem þarf að lagfæra: Lóð Húnaskóla (grunnskóla Húnabyggðar) liggur við Þjóðveginn og þar þarf nauðsynlega að setja upp vegrið til að tryggja öryggi barna á skólalóðinni. Þetta er stuttur vegkafl eða um 30-40 metrar og óskiljanlegt að ekki sé tekið jákvætt í að tryggja öryggi barna við Þjóðveginn. Hringtorgið vestan Blöndu er of lítið og tryggja þarf öryggi vegfarenda við þessi gatnamót með endurhönnun á hringtorginu.
7. **Reykjabraut** (724) Tenging- og samfélagsvegur milli Húnavalla og Svínvetningarbrautar. Vegurinn er niðurgrafinn malarvegur þrátt fyrir að vera varaleið fyrir Þjóðveg 1, mikilvægt að byggja upp og leggja á bundið slitlag. Skoða þarf endurnýjun brúarinnar

Skagabyggð

1. **Skagavegur** (745), tengivegur. Samfélags- og ferðamannavegur og leið að mikilvægum grjótnámum. Byggja þarf veginn upp þannig hann þoli það álag sem þessari umferð og notkun fylgir. Sameiginlegt áherslumál, sjá framar. Skólaakstursleið og sívaxandi umferð ferðamanna með áætlaðri uppbyggingu í Kálfshamarsvík.
2. **Skagastrandarvegur** (74), stofnvegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Vegkaflinn frá Ytra Hóli norður að gatnamótum. Vegurinn er gamall, siginn á köflum og mjór. Byggja þarf veginn upp, breikka og leggja slitlag að nýju. Hækka þarf veginn upp til að bæta vetrarumferð.

Skagaströnd

1. **Skagavegur** (745), tekið undir áherslur Skagabyggðar. Sameiginlegt áherslumál, sjá framar.
2. **Skagastrandarvegur** (74), tekið undir áherslur Skagabyggðar.

Skagafjörður

1. **Hegranes** (764), tengivegur. Sameiginlegt áherslumál, sjá framar. Samfélags- og ferðamannavegur. Sá kafli sem enn er án slitlags. Hluti Hegranesshringsins er með bundnu slitlagi og mikilvægt að loka hringnum með endurbótum á þeim kafla sem eftir er og lagningu bundins slitlags.
2. **Sæmundarhlíðarvegur** (762), héraðsvegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Vegurinn er mjór og hættulegur á köflum. Mikilvægt er að byggja veginn upp og leggja á hann bundið slitlag.
3. **Ólafsfjarðarvegur** (82), frá Ketilási að Þrasastöðum, tengivegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Mikilvægt er að byggja veginn upp og leggja á hann bundið slitlag.
4. **Skagafjarðarvegur** (752), tengivegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Mikilvægt er að leggja veginn bundnu slitlagi.
5. **Skagavegur** (745), tengivegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Um er að ræða 40 km. kafla á leið norður Skaga austanmegin. Stóraukin umferð með tilkomu Norðurstrandarleiðar. Slæmur malarvegur, mjór og holóttur. Mikilvægt er að byggja veginn upp og leggja á hann bundið slitlag.
6. **Kjálkavegur** (759), héraðsvegur. Samfélagsvegur. Vegurinn er gamall malarvegur í slæmu ásíggkomulagi. Mikilvægt er að byggja veginn upp og leggja á hann nýtt malarslitlag.
7. **Ásavegur** (769), tengivegur. Samfélagsvegur. Vegurinn er mjór og hættulegur á köflum. Mikilvægt er að byggja veginn upp og leggja á hann bundið slitlag.

8. **Reykjastrandarvegur** (748), tengivegur. Samfélags- og ferðamannavegur. Búið er að leggja hluta vegarins bundnu slitlagi og brýnt að klára þann hluta sem eftir er. Mjög holóttur og mjór vegur. Nauðsynlegt er að byggja veginn upp, breikka og leggja á hann bundið slitlag.

Jarðgöng

1. Brýnt er að ráðist verði í vinnu við gerð **jarðganga á milli Fljóta og Siglufjarðar**. Af öryggissjónarmiðum þarf sú vinna að gerast hratt og fumlaut.
2. Hafin verði rannsókn á hagkvæmni þess að gerð verði jarðgöng í gegnum Tröllaskaga. Samhliða verði efnahags- og samfélagsleg áhrif af slíkri framkvæmd skoðuð, bæði fyrir Skagafjarðarsýslu og Eyjafjarðarsvæðið.
3. Hafin verði vinna við skoðun á gerð jarðganga undir Öxnadalshéiði.

Hafnamál

Í flokki I - stór fiskihöfn

Sauðárkrókshöfn - forgangsröðun

1. **Endurnýja þarf stálþil** fremri garðs á um 70m kafla.
2. **Endurnýja þarf stálþil** efri garðs sem er um 200m langur.
3. Mikilvægt er að vinna að **undirbúningsrannsóknum** (sandburðarreikningum og öldulíkönum) vegna nýrrar ytri hafnar vegna aukinna umsvifa.

Í flokki II - meðalstór fiskihöfn

Skagastrandarhöfn - forgangsröðun

1. **Viðhaldsdýpkun Skagastrandarhafnar**. Er á samgönguáætlun.
2. **Endurbygging Miðgarðs**. Er á samgönguáætlun.
3. **Endurnýjun á kanti** milli bryggjana Ásgarðs og Miðgarðs með trébryggju.

Í flokki III – bátahöfn

Hvammstanga- og Blönduóshafnir - forgangsröðun

1. Á norðurgarði Hvammstangahafnar þarf að fara í **mikilvægar steypuviðgerðir** og fleiri aðkallandi viðhaldsframkvæmdir.
2. Á suðurgarði Hvammstangahafnar þarf að fara í **endurnýjun á trébryggju og kanttré**.

Hluti af flotbryggjum í smábátahöfn eru komnar á tíma.

3. **Á Blönduóshöfn þarf að malbika 500 m²** þekju við bryggju og styrkja steypnan kant á 50 metra kafla.

Í flokki IV – smábátahöfn

Hofsóshöfn

1. **Grjótgarður gerður** og settar upp tré- og flotbryggjur innan hafnar.

Sjóvarnir

1. **Þær sjóvarnir** sem eru á samgönguáætlun í Húnaþingi vestra, á Blönduósi, Skagaströnd, Skagabyggð og Skagafirði komi til framkvæmda í samræmi við gildandi samgönguáætlun.
2. **Ráðist verði í endurmat** á sjóvörnum í kjölfar óveðurs í desember 2019.

Fjarskiptamál

1. **Lokið verði við ljósleiðaratengingar**, bæði í dreif- og þéttbýli í landshlutanum. Sérstaklega er mikilvægt að klára hringtengingu fyrir Skaga svo sendir upp á Spákonufelli detti ekki út eins og gerðist árið 2022
2. **Gsm samband og 4G/5G verði stórlega bætt** með uppsetningu fleiri senda sem og flutningi núverandi senda í samvinnu við staðkunnuga. Koparlínur hafa verið eða verða aflagðar á komandi árum og samhliða því er brýnt að tryggja viðunandi farsímasamband til að tryggja öryggi íbúa landshlutans.
3. **Tetrasamband verði stórlega bætt** til að auka öryggi íbúa og ferðamanna í landshlutanum.

Almenningssamgöngur

1. **Þróun leiða** sem nýtast íbúum Norðurlands vestra til ferða innan og á milli vinnusóknarsvæða í samræmi við fýsileikakönnun sem unnin var á árinu 2021 og áherslur sem settar eru fram í stjórnarsáttmála ríkisstjórnar Katrínar Jakobsdóttur. Jafnframt er mikilvægt að almenningssamgöngur þjóni sem best íbúum til að sækja skóla, frístundir og atvinnu innan svæðis.
2. **Uppbygging aðstöðu fyrir vagna** á biðstöðvum á Norðurlandi vestra, t.d. við Hvammstangaafleggjara, á Blönduósi, Skagastrandarvegi við Þverárfjallsafleggjara og á Sauðárkróki.

Flugsamgöngur

1. **Alexandersflugvöllur** verði skilgreindur í grunnneti flugvalla á ný og honum tryggðir nægilegir rekstrarfjármunir til að unnt sé að koma á reglulegu áætlunarflugi með stuðningi úr Loftbrú stjórnvalda
2. Tryggt verði að **Blönduósflugvöllur** geti þjónað sjúkraflugi með viðunandi hætti, m.a. með lagningu slitlags á flugbraut.
3. Farið verði í **ítarlega greiningu og kostnaðarmat** á því að Alexandersflugvöllur verði varaflugvöllur fyrir millilandaflug á Íslandi.
4. **Skilgreindir verði þyrlulendingarstaðir** í landshlutanum til að auðvelda aðgengi þyrla þegar til slysa og bráðatilfella kemur.

Hitaveita

1. **Áfram verði stutt við** lagningu nýrra hitaveitna með styrkjum sem samsvara áætluðum niðurgreiðslum á rafhitun á ákveðnu tímabili (nú að hámarki 16 ár).
2. **Fjármagn til niðurgreiðslu á stofnkostnaði við hitaveitu verði aukið** svo ekki verði slík bið eins og verið hefur á endurgreiðslum til veitna og nýrra notenda.
3. **Farið verði í frekari boranir** eftir vatni við Reyki í Húnabyggð til að styrkja hitaveitu RARIK í A-Hún.
4. **Varmaveitur** Mikilvægt er að kannaðir verði möguleikar á staðbundnum varmaveitum á þeim svæðum þar sem hitaveitu verður ekki við komið með hagkvæmum hætti. Brýnt er að stjórnvöld auki við stuðning við framkvæmdakostnað á varmaveitum.

Raforkukerfi

1. **Þrífösun rafmagns í dreifbýli verði hraðað** svo einstaklingar og fyrirtæki á dreifbýlum svæðum sitji við sama borð og þau í þéttbýli.
2. **Raforkuflutningur til svæðisins frá Blöndu verði styrktur** sem og uppbygging meginflutningskerfis landsins til þess að auka afhendingaröryggi og styðja við frekari iðnaðaruppbyggingu á svæðinu sem og núverandi atvinnurekstur.
3. **Ráðist verði í stækkun Blönduvirkjunar** sem fyrst og viðbótarorkan nýtt á Norðurlandi vestra.
4. **Ráðist verði í viðameiri rannsóknir en þegar liggja fyrir á orkukostum á Norðurlandi vestra** og mat á áhrifum þeirra á náttúru og samfélag í landshlutanum.

BRÚARÁHERSLUR

Í landshlutanum eru margar einbreiðar- og hættulegar brýr, þetta helst saman við magnið af malarvegum sem Norðurland vestra hefur að geyma. Sveitarfélögin leggja mikla áherslu á að halda áfram endurnýjun og viðhaldi á þessum brúm. Margar hverjar eru sérstaklega hættulegar þar sem skólabílar keyra yfir allt árið um kring í öllum veðrum. Að auki er mikilvægt að fá nýjar brýr sem tengja saman svæði innan héraðs, styrkir búsetuskilyrði og eykur öryggi íbúa sem að öðrum kosti eru háð löngum vegum til að ná í þjónustu.

Hér fyrir neðan eru þær brýr sem við teljum mikilvægast að komi til framkvæmda í landshlutanum.

Hafnárbrú á vegi (745) er brú yfir Hafná á Skaga sem er hættuleg einbreið brú á erfiðum malarvegi, brúin er með steiptum stöplum á báðum endum og er mjög þröng fyrir nútímataækni. Mikilvægt að byggja veginn upp beggja vegna og lagfæra brú.

Kjálkabrá, tenging framhéraðs sameinaðs sveitarfélags í Skagafirði. Eykur öryggi íbúa og bætir búsetuskilyrði til muna. Brúin tengir framhéraðið um Kjálkaveg (759) og Skagafjarðarveg (752).

Víðidalsárbrú á vegi (715) við Hvarf, brúin er með krappri beygju niður sneiðing sem er hættulegur sérstaklega á veturna. Mikilvægt að færa vegstæði og byggja hann upp ásamt að koma brú fyrir á nýjum stað.

Mýrarvegur (724) Brú yfir Laxárdal á Mýrarvegi er hættuleg þar sem krappar beygjur eru báðum megin að henni og brúin úr sér gengin. Mikilvægt að lagfæra vegi báðu megin við og endurbyggja brú

Mynd 2. Ástand þjóðvegur 1 í landshlutanum. Mynd, Ólafur Guðmundsson.

1. KAFLI SAMGÖNGUMÁL Á NORÐURLANDI VESTRA

Undanfarna áratugi hafa orðið miklar samfélagsbreytingar á Íslandi. Ef litið er til íbúafjölda hefur þeim fækkað sem velja sér búsetu á landsbyggðunum meðan íbúum á suðvesturhorni landsins fjölgar. Með góðum samgöngum hefur suðvesturhornið, sem oft er talað um sem stór-höfuðborgarsvæðið, stækkað enn frekar. Ýmiss konar þjónusta, sem áður var aðgengileg víða um land, er nú í mörgum tilfellum ekki aðgengileg nema á höfuðborgarsvæðinu eða stærri þéttbýliskjörnum. Fjöldi ferðamanna hefur margfaldast. Áfram mætti halda.

Allar þessar breytingar, með einum eða öðrum hætti, gera það að verkum að mikilvægi góðra samgangna verður sífellt meira. Tökum sem dæmi skert aðgengi landsbyggðabúa að þjónustu í sinni heimabyggð. Fæðingarþjónusta er hvergi veitt á Norðurlandi vestra. Fæðandi konur þurfa að fara yfir fjallvegi til að komast á sjúkrahús með sólarhringssskurðstofu. Við þær aðstæður verða íbúar á Norðurlandi vestra að geta gert þá kröfu að samgöngur til þessara sjúkrastofnana séu í lagi – ekki bara á góðviðrisdögum heldur allt árið um kring – bæði á landi og með flugi.

Tökum annað dæmi – velflesta þjónustu á núorðið að veita í gegnum netið eða í gegnum síma, bankaðjónustu, þjónustu tryggingafélaga, þjónustu almannatrygginga o.s.frv. Til að íbúar landsbyggðanna geti nýtt sér þessa þjónustu verða þeir að hafa aðgang að traustum og stöðugum nettengingum, ekki er nóg að reiða sig á Gsm-, 3G- eða 4G-samband sem samkvæmt útgefnum kortum er með hinu ágætasta móti á Norðurlandi vestra. Raunveruleg staða er önnur því útgefin kort eru unnin út frá mælingum við allra bestu skilyrði „út við veg“ þegar staðan heima við bæ er allt önnur og ekki hægt að ná síma né netsambandi nema „uppi á stól við suðurglugga á efri hæð hússins“. Ekki er hægt að ætlast til að íbúar dreifðari byggða sætti sig við lokanir útibúa og skilaboð um að þjónustuna eigi að sækja á netinu þegar veruleikinn er þessi mjög víða. Í mörgum tilfellum duga nettengingar ekki til að nota rafræn skilríki sem eru þó orðin mjög útbreidd leið til undirritunar skjala, einkum í heimsfaraldri. Einnig er tryggt farnets samband mikið öryggisatriði fyrir bændur á bújörðum sínum sem og ferðamenn sem fara um á lélegum vegum utan alfaraleiðar.

Um nokkurt skeið hefur verið klifað á því við landsbyggðirnar að framtíðin sé í ferðaðjónustunni. Víst er að í henni felast gríðarleg tækifæri þó svo að á móti hafi blásið undanfarin misseri í heimsfaraldri. Í ferðaðjónustunni hafa fjölmargir aðilar á Norðurlandi vestra fundið leið til að nýta jarð- og húseignir sínar betur og renna styrkari stoðum undir annarskonar starfsemi, svo sem búrekstur. Það skýtur því skökku við að á meðan hvatt er til þess að landsbyggðirnar nýti ferðaðjónustuna og náttúruna í stað annarskonar uppbyggingar eru staðir, sem teljast til þekktari kennileita landsins, ekki aðgengilegir yfir vetrartímamann, þar sem vegstubbar hafa fyrir áratugum verið skilgreindir með þeim hætti að ekki er mokað að þeim yfir veturinn. Reyndar eru margir þessara staða illa aðgengilegir að sumri til sömuleiðis vegna ástands vega. Á Norðurlandi vestra eru ferðamannaleiðir sem eru beinlínis hættulegar ferðamönnum. Á meðan hvatt er til uppbyggingar í þessari grein er innviðunum sem þurfa að vera til staðar ekki sinnt af hálfu ríkisins, þarna má benda á mikilvægi farsíma- og netsamband þar sem mikill fjöldi ferðafólks nýtir sér stafrænarlausnir á ferðum sínum um landið.

Þrátt fyrir framangreind þrjú dæmi, sem skjóta skökku við þegar fjallað er um samgöngur í víðum skilningi, má ekki gleyma því að nefna það sem vel hefur verið gert undanfarin misseri. Átakið *Ísland ljóstengt* hefur skilað frábærum árangri í því að ljósleiðaravæða sveitir landsins. Nú þegar því er lokið verður að ráðast í sambærilegt átak fyrir smærri þéttbýlisstaði þar sem

kerfin verða ekki rekin á markaðslegum forsendum. Einnig er brýnt að leiðir verði fundnar til að ljúka við dýrustu og flóknustu tengingar inn til sveita.

Átakið *Ísland ljóstengt* er átaksverkefni sem sýndi svo ekki er um villst að það er hægt að ráðast í stórtækar umbætur á innviðum með samhentum átaki ríkis og sveitarfélaga. Það er óskandi að átaksverkefnum í öðrum tegundum samgangna- og innviðauppbýggingar verði hrint af stað með sambærilegum hætti. Við getum ekki beðið lengi eftir að þrífösun rafmagns ljúki eða að hlutfall bundins slitlags stofn- og tengivega á Norðurlandi vestra fari upp í 25% árið 2050 (hlutfallið er í dag um 13%).

Undanfarin tvö ár hafa sveitarfélögin á Norðurlandi vestra unnið sameiginlega að átaksverkefni er lýtur að auknum fjárfestingum á Norðurlandi vestra. Hlaut verkefnið styrk frá atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu auk þess sem sveitarfélögin veita fjármunum inn í verkefnið. Ráðinn var starfsmaður til SSNV sem sinnir þessu mikilvæga verki. Hans meginhlutverk er að fjölga atvinnutækifærum með því að laða inn á svæðið iðnaðarstarfsemi. Í þeirri vinnu kemur berlega í ljós hversu hamlandi skortur á orku sem og ástand annarra innviða í landshlutanum er, og eru samgöngumannvirki þar með talin.

Ljóst er að það þarf að gera stórátak í samgöngu- og innviðauppbýggingu um allt land. Slíkt átak verður gríðarlega kostnaðarsamt. Við erum hins vegar komin á þann stað að við getum ekki lengur leyft okkur að segja hvort fara verði í stórátak, við **verðum** að fara í stórátak. Þessir þættir eru grunnforsenda þróunar í fjölda málaflokka, t.d. byggðamála og atvinnumála. Staðan í dag er raunverulega sú að innviðir, samgöngur og aðrir þeir innviðir sem fjallað er um í þessari áætlun, standa bæði byggða- og atvinnuþróun á landsbyggðinni fyrir þrífum og skerða í raun búsetuskilyrði. Því þarf að breyta – og það strax.

Mynd 3. Gagnaverssvæðið við Blönduós. Mynd, Róbert Daníel Jónsson.

2. KAFLI TENGL SAMGÖNGUMÁLA VIÐ ÝMSAR ÁÆTLANIR OG STEFNUR

Skv. lögum um samgönguáætlun skal ráðherra samgöngumála leggja fram á að minnsta kosti þriggja ára fresti tillögu til þingsáætlunar um samgönguáætlun þar sem er stefna og markmið fyrir allar greinar samgangna næstu 15 árin. Jafnframt skal ráðherra leggja fram 5 ára aðgerðaáætlun fyrir fyrsta tímabil hvers samgönguáætlunar. Skal sú áætlun innihalda áætlun fyrir hvert ár tímabilsins, fyrir hverja stofnun og fyrirtæki samgöngumála sem heyrar undir ráðuneytið. Í samgönguáætlun er mörkuð stefna í samgöngumálum landsins til 15 ára.

Gildandi samgönguáætlun til árana 2020-2034 var samþykkt á 15. löggjafarþingi þann 29. júní sem og 5 ára aðgerðaáætlun til árana 2020-2024.

Samgöngumálin koma einnig við sögu í fjölmörgum öðrum áætlunum og stefnum ríkisins, beint eða óbeint. Einnig eru samgöngumál mikilvæg undirstaða í verkefnum Áfangastaðaáætlunar Norðurlands.

Samgönguáætlun

Í kaflanum um framtíðarsýn og meginmarkmið þingsályktunar um samgönguáætlun árana 2020-2034 er markið sett hátt þar sem segir:

Ísland verði í fremstu röð með trausta og örugga innviði, öflug sveitarfélög, verðmætasköpun og framsækna þjónustu. Tækni tengi byggðir landsins og Ísland við umheiminn í jafnvægi við umhverfið.

Meginmarkmið áætlana í samgöngu- og sveitarstjórnarmálum:

- 1. Þjónusta samgöngu- og fjarskiptakerfa mæti þörfum samfélagsins.**
- 2. Sjálfbærar byggðir um land allt.**

Þegar áætlunin er skoðuð með tilliti til ofangreindra markmiða er ljóst að þeim verður ekki náð á Norðurlandi vestra miðað við þau verkefni sem tilgreind eru fyrir landshlutann.

Í kaflanum um markmið og áherslur er að finna marga mikilvæga punkta. Svo sem:

2.1 Stefnt verði að því að samgöngukerfi landsins myndi eina samþætta heild sem þjóni íbúum og atvinnulífi sem best. Aðgengi fólks að þjónustu og vörum verði tryggt og hreyfanleiki bættur.

Búsetugæði verði augin með því að bæta samgöngur innan og milli skilgreindra vinnusóknarsvæða og stækka þau þar sem hægt er.

Uppbygging og rekstur samgangna stuðli að eflingu atvinnulífs innan og milli landshluta.

Afar brýnt er að þessum þáttum verði mætt á Norðurlandi vestra. Líta verður á atvinnulíf í breiðu samhengi en ekki einvörðungu út frá sjónarhóli stóriðju. Kúabú kallar á akstur mjólkurbíla um vegi og yfir brýr. Ferðaþjónustan sömuleiðis, o.s.frv. Fagna ber því að áhersla

sé lögð á samgöngur innan og milli skilgreindra vinnusóknarsvæða. Á því hefur verið misbrestur á Norðurlandi vestra, bæði ef litið er til vegakerfis og almenningssamgangna. Brýnt er að úr því verði bætt. Forsenda uppbyggingar í samfélögum í landshlutanum er öflugt atvinnulíf. Mikil áhersla hefur verið lögð á þann þátt uppbyggingar af hálfu sveitarfélaganna og SSNV og því nauðsynlegt að samgöngumannvirki og aðrir innviðir taki þátt í því en vinni ekki gegn eins og því miður eru dæmi um.

2.1.4 Samgöngukerfið taki tillit til þarfa ferðapjónustunnar, m.a. vegna markmiða um dreifingu ferðamanna um landið. Sérstaklega verði hugað að vetrarþjónustu á vegakerfinu.

Eins og fram kom hér að framan er þetta eitt af lykilatriðum fyrir dreifðari byggðir svo hægt sé að byggja upp ferðapjónustu allt árið um kring. Á Norðurlandi vestra er fjöldi mikilvægra vega sem auk þess að þjóna íbúum eru svokallaðir ferðamannavegir. Hægt er að nefna sem dæmi Vatnsnesveg, vegspottann að Hvítserk, veginn að Borgarvirki, Þingeyraveg, veginn fyrir Skaga, vegur fram Lýtingsstaðahrepp o.fl. Þessir vegir eru ferðapjónustunni á svæðinu mjög mikilvægir en hafa ekki fengið viðunandi viðhald né þjónustu. Miðað við gildandi samgönguáætlun er ekki að sjá að mikil bót verði þar ráðin á. Forsenda þess að ferðamenn heimsæki þessi svæði er að réttar upplýsingar séu um færð á vegum yfir vetrarmánuðina en slíkar upplýsingar er ekki hægt að finna um alla tengivegi í landshlutanum.

2.1.6 Gert verði áttak við lagningu á bundnu slitlagi á umferðarlitla vegi sem hafa viðunandi burðarþol þrátt fyrir að veghönnun sé að einhverju leyti ábótavant.

Vissulega þurfa vegir að uppfylla öryggiskröfur en of mikil áhersla hefur verið á það undanfarin ár að allir vegir þurfi að uppfylla allra stífustu reglugerðir og Evrópustaðla sem gerir framkvæmdir mun kostnaðarsamari en ella. Á Norðurlandi vestra eru vegir sem leggja má á bundið slitlag án mikillar undirvinnu eða þar sem undirvinnan hefur þegar farið fram.

Mynd 4. Hegranesvegur (764) í Skagafirði. Mynd, Ólafur Guðmundsson.

2.1.9 Einbreiðum brúm á umferðarmestu vegum verði fækkað.

Ástand brúa á stofn- og tengivegum á Norðurlandi vestra er bágborið. Fæstar þeirra uppfylla öryggiskröfur dagsins í dag og skapa þær því mikla hættu, sérstaklega þar sem umferð ferðamanna er mikil. Í landshlutanum öllum eru 52 einbreiðar brýr, sú elsta byggð í kringum 1930⁵. Bent er á að mælikvarði á þörf á úrbótum sem tilgreindur er, þ.e. umferðarmestu vegum, má ekki vera sá eini sem ræður forgangsröð verkefna. Umferðarminni vegir geta verið samfélagslega mikilvægir með tilliti til skólaaksturs, þjónustu við atvinnulíf o.s.frv. Til þessara þátta verður að taka tillit við ákvarðanatöku um framkvæmdir.

⁵ Lista yfir einbreiðar brýr á Norðurlandi vestra ásamt umferðartölum er að finna í fylgiskjali 2.

Mynd 5. Brú yfir Víðidalsá. Byggð 1955. Á leið að Kolugljúfrum sem eru vinsæll ferðamannastaður. Skólaakstur fer um brúna. Mynd, Ólafur Guðmundsson

2.1.10 Þjónustu á vegum verði forgangsraðað með hliðsjón af umferð.

Eðlilegt er að verkefnum sé meðal annars forgangsraðað með hliðsjón af umferð. Rétt er hins vegar að vara við því að sá mælikvarði verði ráðandi þáttur í forgangsröðun.

Á Norðurlandi vestra eru skólaakstursleiðir með þeim lengstu á landinu. Samtals aka skólabílar rúma 1.000 km aðra leið á degi hverjum, þar af eru tæpir 420 km á malarvegi. Skólabílar fara auk þess yfir 48 einbreiðar brýr. Oft fara skólabílar um lítið ekna vegi en gera verður þá kröfu að áhersla sé lögð á vegi sem um fara hópar skólabarna á degi hverjum.

Tafla 1. Skólaakstur á Norðurlandi vestra.

	Km	Þar af á malarvegi	Fj. einbr. brúa
Sveitarfélagið Skagafjörður	314	91,5	12
Húnaþing vestra	475	159	21
Blönduósþéttbær	28,6	10,5	0
Skagabyggð	59,4	28,2	4
Húnavatnshreppur	211	126	9
Akrahreppur	43	4,2	2
Samtals, <u>önnur leið</u>	1043	419,4	48

Á Norðurlandi vestra eru eknir flestir km. með skólabörn á malarvegi á landinu öllu. Sá landshluti sem næstur kemur á eftir er Vesturland með 189 km. Jafnframt eru flestar einbreiðar býr á Norðurlandi vestra. Á Norðurlandi vestra er jafnframt hæsta hlutfall skólabarna sem býr í 30 km. fjarlægð eða meira frá grunnskóla, eða 8,5%⁶.

Einnig er í þessu sambandi vert að ítreka það sem fram hefur komið hér að framan að lítið eknir vegir geta sömuleiðis verið mikilvægir með tilliti til atvinnuþróunar á svæðum. Að síðustu er mikilvægt að komi fram að ef miða á við þennan mælikvarða þurfa mælingar á umferð að vera mun meiri og stöðugri. Í dag er það svo að víða eru aðeins tímabundnar mælingar sem gefa ekki endilega rétta mynd af ársumferð á viðkomandi vegi.

2.1. 21 Íbúar landsbyggðarinnar eigi kost á að komast til höfuðborgarsvæðisins á um 3,5 klst. samþættum ferðatíma, akandi, með almenningsvagni, ferju og/eða flugi.

Austasti hluti Norðurlands vestra býr ekki svo vel að eiga kost á að komast til höfuðborgarsvæðisins á undir 3,5 klst. samþættum ferðatíma. Það þýðir að íbúar á því svæði eiga kost á niðurgreiðslu flugfargjalda í gegnum Loftbrú, sem veitir 40% afslátt af heildar fargjaldi fyrir allar áætlunarleiðir innanlands til og frá höfuðborgarsvæðinu, allt að 6 flugleggi á ári. Þessi niðurgreiðsla af hálfu ríkisins sem tekin var upp árið 2021 gjörbreytir forsendum fyrir flugrekstur á Alexandersflugvelli. Því er afar brýnt að völlurinn verði aftur tekinn inn í grunnnet flugvalla, fái löngu tímabært viðhald og hljóti nauðsynlegt rekstrarfé til að unnt verði að halda þar úti áætlunarflugi. Mun það breyta búsetuskilyrðum íbúa í landshlutanum til mikilla muna sem og aðstöðu til atvinnustarfsemi á svæðinu.

2.1.22 Unnið verði að því að efla almenningsamgöngur milli byggða með því að gera þjónustuna aðgengilegri og meira aðlaðandi fyrir notendur.

Óhætt er að segja að almenningsamgöngur á Norðurlandi vestra séu mjög takmarkaðar. Aðeins er um að ræða gegnumakstur leiðar 57- Akureyri-Reykjavík og leiðina frá Skagaströnd að Blönduósi í tengslum við þá leið. Áætlun þessara leiða er mjög óhentug til ferða innan

⁶ Skýrsla Byggingastofnunar um vinnu- og skólasóknarsvæði (bls. 8).

[https://www.stjornarradid.is/library/02-Rit--skyrslur-og-skrar/Vinnu-%20og%20sk%C3%B3las%C3%B3knarsv%C3%A6%C3%B0i%20og%20almenningsamg%C3%B6ngur%20-%20Copy%20\(1\).pdf](https://www.stjornarradid.is/library/02-Rit--skyrslur-og-skrar/Vinnu-%20og%20sk%C3%B3las%C3%B3knarsv%C3%A6%C3%B0i%20og%20almenningsamg%C3%B6ngur%20-%20Copy%20(1).pdf)

svæðis, þ.e. ómögulegt er að nýta leiðina milli þéttbýlisstaða bæði til vinnusóknar og erindagjörða. Í fýsileikakönnun á almenningsamgöngum⁷ sem unnin var á vegum SSNV árið 2021 koma fram leiðir sem hægt væri að fara til að efla almenningsamgangnakerfið. Miðað við núverandi stöðu þjónar kerfið ekki öðrum íbúum en þeim sem ferðast þurfa út fyrir svæðið.

2.1.23 Áfram verði stutt við gerð stofnstíga gangandi og hjólandi í þéttbýli og á milli þéttbýlisstaða.

2.1.24 Leitast við að gera hjóltreiddar og göngu að greiðum og öruggum ferðamátum.

Stórátaks er þörf í landshlutanum í þessum efnum og ljóst að til þess að viðunandi staða náist þarf stóruaikið fjármagn í stígasjóði Vegagerðarinnar. Tækifæri eru til stígagerðar í dreifbýli sem myndu bæta búsetuskilyrði til muna, bæta tækifæri til virkra ferðamáta og einnig vera aðdráttarafl fyrir ferðamenn. Má þar nefna göngu/hjólastíga milli Laugarbakka og Hvammstanga, frá Þingeyrum til Blönduóss, stíga frá Sauðárkróki að minnismerki um Jón Ósmann, frá Sauðárkróki að Ljósheimum, Varmahlíð að Glaumbæ o.m.fl.

Nauðsynlegt er að fjármagn ríkisins til Vegagerðar vegna stuðnings við verkefni af þessum toga verði aukið svo mæta megi þeirri þörf sem uppi er.

2.1.25 Farnettsamband verði tryggt á þjóðvegum, fjölsóttum ferðamannastöðum og við strendur landsins.

Enn er víða pottur brotinn hvað fjarskiptasamband varðar í landshlutanum. Þegar hefur verið nefnt að víða er farnettsamband og símasamband stopult á vegum sem gerir það að verkum að öryggi íbúa og annarra sem um þá fara er ógnað. Útgefin útbreiðslukort gefa ekki raunsanna mynd af stöðunni og á stöku stað er það jafnvel svo að samband á Þjóðvegi 1 er brokkgengt. Þess utan er farnets- og farsímasamband í dreifbýli í landshlutanum í algerum ólestri eins og niðurstöður könnunar sem lögð var fyrir í tengslum við gerð þessarar áætlunar sýnir með óyggjandi hætti. Úr þessu þarf að bæta.

Í kafla 2.2 í samgönguáætlun ríkisins er fjallað um markmið sem tengjast öruggum samgöngum. Þar eru sett metnaðarfull markmið varðandi dauðsföll og alvarlega slasaða í umferðinni. Auðvitað eiga markmið hvað umferðaröryggi varðar að vera háleit, við viljum öll sjá sem fæst og helst engin alvarleg óhöpp á vegum. Til að svo megi verða er mjög brýnt að samgöngumannvirki standi undir slíkum markmiðum. Það er mat samgöngu- og innviðanefndar SSNV að svo sé ekki í landshlutanum og brýnt að bregðast við því.

Í kafla 2.3 er fjallað um markmið um hagkvæmar samgöngur.

2.3.1 Leitað verði hagkvæmustu lausna í uppbyggingu og rekstri samgöngukerfisins.

Það hlýtur að teljast eðlileg krafa íbúa þessa lands að hagkvæmustu leiðir hverju sinni séu farnar við uppbyggingu innviða. Í því samhengi er vert að benda á að staðlar í vegagerð gera það að verkum að víða eru byggðir upp vegir sem hefði mátt slá lítið eitt af kröfum staðla til

⁷ Skýrslan er aðgengileg hér:

https://www.ssnv.is/static/files/Mappa/SSNV/skyrslur/almenningsamgongur_ssnv-skyrsla_rha_2021.pdf

að komast lengra. Er þá einkum átt við lagningu slitlags á stofn- og tengivegi sem er víða brýnt verkefni.

Í kafla 2.5. er fjallað um markmið um jákvæða byggðapróun. Þar segir:

Stefnt verði að því að auka lífsgæði um land allt með bættum samgöngum og stuðla að þeim grunni sem nauðsynlegur er til að efla fjölbreytta atvinnu og bæta samkeppnishæfni, svo sem með betri aðgangi að þjónustu.

Markmið sem þessi eru eðlileg og sjálfsögð en það er auðveldara um að tala en í að komast. Það má sjá þegar greindar eru þær fjárhæðir sem fara eiga í samgöngumál skv. gildandi samgönguáætlun. Þar sést að Norðursvæði, tekið er fram að Norðurland vestra er tæplega helmingur þess svæðis, fær aðeins á bilinu 8-12% fjármuna sem varið er til samgöngumála til sín.

Tafla 2. Sundurliðun fjármagns til samgönguframkvæmda eftir svæðum.

	1. tímabil 2020-2024	2. tímabil 2025-2029	3. tímabil 2030-2034
Suðursvæði 1	10.200	9.990	8.300
Suðursvæði 2	15.730	20.480	8.250
Vestursvæði	15.560	12.160	9.550
Norðursvæði	4.590	6.110	3.550
Austursvæði	5.875	1.100	13.250
Samtals	51.955	49.840	42.900
Norðursvæði % af heild	9%	12%	8%

Vert er að taka fram að tafla 2 innifelur ekki verkefni sem unnin eru í PPP⁸ framkvæmd né verkefni sem eru á jarðgangaáætlun. Í einhverjum landshlutum eru því að fara mun hærri fjárhæðir til samgönguverkefna. Engin slík verkefni eru áformuð á Norðurlandi vestra á gildistíma samgönguáætlunar.

Þegar litið er á sundurliðun fjármagnsins til Norðursvæðis má sjá að tilgreind eru tvö verkefni á tímabili áætlunarinnar á Norðurlandi vestra:

⁸ Public Private Partnership. Notað um framkvæmdir sem eru samstarfsverkefni opinberra aðila og einkaaðila um opinbera framkvæmd, sbr. Hvalfjarðargöng.

Tafla 3. Verkefni á Norðurlandi vestra á gildandi samgönguáætlun.

Norðursvæði.

Vegnr.	Vegheiti	Lengd kafla [km]	Eftirstöðvar			Hönnunarstig lokið	Öryggi	Greiddáæmi	Umhverfi	Bygðamál
			kostnaðar 1.1.2020 [m.kr.]	1. tímabil 2020–2024	2. tímabil 2025–2029					
1	Undirbúningur verka utan áætlunar Hringvegur		920	260	310	350				
q6	Um Skjálfandafljót		800	40						
r6	Jökulsá á Fjöllum	2	2.200	25	2.200		Frumdrög	X	X	
73	Þverárfjallsvegur um Refasveit og									
74	Skagastrandarvegur um Laxá	16,3	1.700	1.600			Frumdrög	X	X	X
85	Norðausturvegur									
02–03	Um Skjálfandafljót	9,5	2.200		2.200		Frumdrög	X	X	
06	Um Köldukvíslargil		255	65			Frumdrög	X	X	X
27	Brekknahéiði	7,6	1.100	1.100			Frumdrög	X	X	X
711	Vatnsnesvegur Ýmsir staðir	60	3.000		500	2.500	Skilgreining	X	X	X
815	Hörgárdalsvegur									
01	Skriða – Brakandi	4	250	250			Frumdrög	X	X	
829	Eyjafjarðarbraut vestri									
02	Um Hrafnagil	1,8	300	300			Skilgr./Frumdr.	X	X	
842	Bárðardalsvegur vestri									
01–04	Hringvegur – Sprengisandsleið	37	1.600		900	700	Skilgreining	X	X	
862	Dettifossvegur									
02–03	Súlnalækur – Ásheiði	14,6	950	950			Verkhönnun	X	X	X
Samtals Norðursvæði				4.590	6.110	3.550				

Skv. gildandi áætlun munu því á árunum 2020-2034 renna 4.700 millj. króna í tvö verkefni sem teljast til nýframkvæmdar/stærri verkefna á Norðurlandi vestra. Þar er um að ræða breytingu á vegstæði Skagastrandarvegur frá þjóðvegi 1 að afleggjara yfir Þverárfjallsveg (sjá Mynd 6. *Nýframkvæmd við Skagastrandarveg*. Mynd, Vegagerðin.

). Samtals 8,5 km. Verkið var sameiginlegt áhersluverkefni Samgöngu- og innviðaaætlunar landshlutans frá árinu 2019. Framkvæmdir við verkið eru búnar og því ekki fjallað sérstaklega um það í þessari áætlun.

Mynd 6. *Nýframkvæmd við Skagastrandarveg*. Mynd, Vegagerðin.

Það verður að teljast undarlegt að í eins stórum landshluta og Norðurlandi vestra séu aðeins tvö verkefni á dagskrá þau 15 ár sem áætlunin á að gilda. Vert er að taka fram að þarna er aðeins um að ræða nýframkvæmdir og stærri verkefni. Í áætluninni er að finna sameiginlegan lið þar sem skilgreint er fjármagn í ýmsar framkvæmdir undir 1.000 millj. sem og breikkanir brúa og bundið slitlag á tengivegi.

Gera verður ráð fyrir að hluti þeirra fjármuna sem þar eru taldir muni renna til Norðurlands vestra enda er þar hæsta hlutfall sem ekki hafa bundið slitlag eða 49% stofn- og tengivega.

Tafla 4. Hlutfall malarýfirborðs stofn- og tengivega eftir landshlutum.

	% malar- vega
Suðurnes	1,93%
Vesturland	43,65%
Vestfirðir	34,75%
Norðurl vestra	49,45%
Norðurl eystra	27,72%
Austurland	32,43%
Suðurland	25,82%

Í lagningu bundins slitlags er á landsvísu á árunum 2020 – 2034 er varið 20.769 millj. skv. gildandi samgönguáætlun. Ef miðað er við að kostnaðurinn pr. km sé á bilinu 50-60 millj. króna

má gera ráð fyrir að þar séu fjármunir sem duga í á bilinu 345-415 km af bundnu slitlagi. Á 15 ára tímabili er það á bilinu 23-27 km á ári. Það er því ljóst að það mun taka langan tíma á landsvísu að ljúka nauðsynlegum framkvæmdum við lagningu bundins slitlags á tengivegi. Á Norðurlandi vestra einu eru tæpir 300 km settir í forgang hjá sveitarfélögunum. Það er því deginum ljósara að í þennan lið samgönguáætlunar ríkisins þarf að veita mun meira fé en gert. Einnig hefur verið bent á að stærrí slitlagsverkefni mætti taka út fyrir sviga og fjármagna úr öðrum pottum en tengivegapotti. Slíkir vegir á Norðurlandi vestra gætu t.d. verið Vatnsnesvegur og Skagavegur (bæði austan og vestan megin).

Tafla 5. Verkefni á sameiginlegum lið samgönguáætlunar áráanna 2020-2034.

Sameiginlegt.

	1. tímabil			Óryggi	Greiddæfni	Umhverfi	Byggðamál
	2020–2024	2025–2029	2030–2034				
Ýmsar framkvæmdir, undir 1.000 millj. kr.			4.500				
Tengivegir, bundið slitlag	6.209	7.112	7.448	X	X	X	
Breikkun brúa	2.500	2.600	4.700	X	X		
Hjóla- og göngustígar	1.216	1.500	1.750	X			
Samgöngurannsóknir	100	100	100				
Héraðsvegir	550	750	750				
Landsvegir utan stofnvegakerfis	800	850	900				
Styrkvegir	500	500	500		X		
Reiðvegir	375	400	400				
Smábrýr	250	250	250	X	X		
Girðingar	300	300	300	X			
Sameiginlegur jarðgangakostnaður	50	50	50				
Óráðstafað		800					
Samtals sameiginlegt	12.850	15.212	21.648				
Samtals nýframkvæmdir	71.705	76.552	75.548				
Þar af ófjármagnað í fjármálaáætlun	4.500						

Stjórnarsáttmáli

Samgöngur fá rými í stjórnarsáttmála ríkisstjórnar Katrínar Jakobsdóttur. Er þar meðal annars kynnt að markvisst verði unnið að lagningu bundins slitlags á tengivegi til að styðja atvinnu- og byggðapróun og auðvelda skólaakstur. Samgöngu- og innviðanefnd SSNV fagnar þessari áherslu og bindur vonir við að henni fylgi fjármagn til brýnna verkefna í landshlutanum.

Fleiri þættir eru nefndir í stjórnarsáttmálanum sem styðja þau verkefni sem fjallað er um í þessari áætlun. M.a. má nefna samstarf sem kynnt er milli ríkis og sveitarfélaga um að efla almenningsamgöngur á landsbyggðinni. Slík uppbygging er afar brýn eins og þegar hefur komið fram. Mikilvægt er að verkefni sem því fylgi fjármagn til uppbyggingar. Sveitarfélögin á starfssvæði SSNV hafa ekki burði að óbreyttu til að koma með fjármagn inn í slík verkefni.

Í kaflanum um samgöngumál er einnig fjallað um orkuskipti í samgöngum og sérstaklega tiltekið að áhersla verði lögð á þau um land allt. M.a. með neti hleðslustöðva. Vert er að fagna því en einnig er vert að benda á viðvarandi orkuskort í landshlutanum sem hamlar atvinnuuppbyggingu eins og fram hefur komið og þá einnig orkuskiptum. Úrbætur á raforkuframboði og -flutningi eru því afar brýnar, bæði með tilliti til atvinnu- og umhverfissjónarmiða.

Í kaflanum um byggðamál er minnst á getu og fjármagn til áframhaldandi uppbyggingar háhraðaneta þar sem markaðsaðstæður eru ekki fyrir hendi eða öryggissjónarmið krefjast þess. Ástæða er til að fagna þessari áherslu sem er í takt við það sem þegar hefur komið fram í þessari áætlun og nánar verður fjallað um síðar.

Fjarskiptaáætlun

Verkefnið *Ísland ljóstengt* kláraðist árið 2022. Með því var stigið stórt skref í að bæta búsetuskilyrði í hinum dreifðari byggðum og eru ríkisvaldinu færðar þakkir fyrir metnaðarfullt og árangursríkt verkefni.

Afar mikilvægt er að þess verði gætt að þær ljósleiðaratengingar sem eftir standa í verkefninu og eru dýrustu og óhagkvæmustu tengingarnar, verði kláraðar með aðkomu ríkisins. Bundnar eru vonir við að átakið *Ísland fulltengt* leysi þann vanda. Einnig er mikilvægt að verkefnið verði víkkað út og ná til þéttbýliskjarna þar sem ekki eru markaðslegar forsendur til reksturs ljósleiðarakerfa líkt og vísað var í hér að framan í tengslum við umfjöllun um stjórnarsáttmála. Slíkir staðir eru nokkrir á Norðurlandi vestra og brýnt að þessir staðir sitji ekki eftir með tilheyrandi skerðingu á búsetuskilyrðum sem af því myndi skapast. Sérstaklega mikilvægt er að klára hringtengingu á ljósleiðara um Skaga til þess að koma í veg fyrir að aftur skapist það hættuástand sem varð á Skagaströnd haustið 2022 þegar ljósleiðari var grafinn í sundur og allt fjarskiptasamband við sveitarfélagið rofnaði, þar á meðal við neyðarlínuna

Með ljósleiðaravæðingunni hafa kopartengingar verið að leggjast af og ljóst að þær muni verða að fullu af lagðar innan fárra ára. Tryggja verður að þær tengingar sem enn eru eftir verði ekki lagðar af fyrr en farsímasamband hefur verið tryggt. Ljósleiðaratengingar detta út við rafmagnsleysi og eru þau svæði, þar sem koparinn hefur verið aflagður og ekki er farsímasamband, því sambandslaus komi til rafmagnsleysis. Eins og fram kemur í svörum íbúa á Norðurlandi vestra í könnun á fjarskiptasambandi í dreifbýli⁹ er farsímasambandi í

⁹ Sjá fylgiskjal 3.

landshlutanum víða ábótavant. Ekki er einasta um að ræða byggðamál heldur einnig öryggismál, á þjóðvegum landsins og inn til sveita.

Byggðaaætlun

Í júní 2018 var á Alþingi samþykkt þingsályktun um stefnumótandi byggðaaætlun fyrir árin 2018-2024¹⁰ með öllum greiddum atkvæðum. Mikilvægt er að um slíkt stefnumótandi plagg sé sem víðtækust samstaða á Alþingi. Fjöldmörg gagnleg verkefni hafa komist í framkvæmd fyrir tilstuðlan áætlunarinnar. Ástæða er til að fagna áætluninni og ekki síst hve mörg verkefni eru þegar komin af stað. Betur má ef duga skal¹¹.

Í kafla áætlunarinnar um framtíðarsýn og meginmarkmið kemur eftirfarandi fram:

Ísland verði í fremstu röð með trausta og örugga innviði, öflug sveitarfélög, verðmætasköpun og framsækna þjónustu. Tækni tengi byggðir landsins og Ísland við umheiminn í jafnvægi við umhverfið.

Meginmarkmið eru tvenns konar:

a. Þjónusta samgöngu- og fjarskiptakerfa mæti þörfum samfélagsins.

b. Byggðir og sveitarfélög um land allt verði sjálfbær.

Í öllum landshlutum verði blómlegar byggðir og öflugir byggðakjarnar þar sem stuðlað verði að bættum lífskjörum landsmanna með sem jöfnustu aðgengi að grunnþjónustu og atvinnutækifærum óháð efnahag og búsetu. Grunnþjónusta verði veitt íbúum sem mest í nærsamfélagi.

Ofangreind markmið eru metnaðarfull en um leið sjálfsgöð fyrir íbúa hinna dreifðu byggða um land allt. Til að þau megi ná fram að ganga er ljóst að stórbæta þarf samgöngur á víðum grunni með vegaframkvæmdum, bættum fjarskiptum, hraðari aðgerðum við þrífösun rafmagns o.s.frv. Enda segir í kaflanum um lykilviðfangsefni:

...góðar samgöngur [eru] mikilvægar fyrir byggðaþróun og styrkja vinnu- og þjónustusóknarsvæði.

Sömmuleiðis segir í kaflanum um markmið, áherslur og mælikvarða þar sem fjallað er um jöfn tæifæri til atvinnu :

Að jafna tækifæri til atvinnu felur m.a. í sér að bæta innviði, svo sem fjarskipti, samgöngur og afhendingargetu og öryggi í raforkumálum;

Í þessu sambandi er vert að benda sérstaklega á þrífösun rafmagns sem hefur gengið full hægt að mati heimamanna á Norðurlandi vestra og því miður er ekki nægur áhugi innan RARIK til að nýta til fulls samlegðaráhrif með öðrum framkvæmdum sveitarfélaganna til að flýta framkvæmdum við þetta mikilvæga hagsmunamál dreifbýlisins á svæðinu. Nokkrar úrbætur voru gerðar í kjölfar óveðurs í desember 2019 en enn er mikið verk óunnið. Hvort sem litið er til heimila þar sem víða þarf að endurnýja helstu rafmagnstæki á 2-3ja ára fresti eða fyrirtækja sem eru settar verulegar hömlur við uppbyggingu með einfasa rafmagni er um að ræða

¹⁰ <https://www.stjornarradid.is/verkefni/sveitarstjornir-og-byggdamal/byggdamal/byggdaaaetlun/byggdaaaetlun-2018-2024/>

¹¹ Endurskoðun Byggðaaætlunar stendur yfir en var ekki lokið þegar vinnu við gerð áætlunarinnar lauk.

gríðarlegt hagsmunamál sem gera verður kröfu um að verði hraðað verulega til að ná fram þeim markmiðum byggðaáætlunar sem talin voru upp hér að framan.

Í kaflanum um samhæfingu við aðrar stefnur og áætlanir kemur eftirfarandi fram:

Fátt hefur til að mynda meiri áhrif á þróun byggðar en samgöngur.

Engu er ofaukið í framangreindri staðhæfingu byggðaáætlunar og hún undirstrikar mikilvægi þess að framkvæmdum í landshlutanum verði flýtt, og fjölgað, til að efla megi samfélögin á svæðinu.

Heilbrigðisstefna

Árið 2019 var lögð fram heilbrigðisstefna til ársins 2030¹². Stjórn SSNV veitti umsögn í ferli vinnu við gerð stefnunnar¹³ og fagnaði framlagningu hennar. Í stefnunni er að finna metnaðarfull markmið um heilbrigðisþjónustu um land allt. Sérstaklega fögnuðu samtökin þeirri áherslu að jafna eigi aðgengi fólks á landsbyggðinni að heilbrigðisþjónustu. Í því verkefni mun fjarheilbrigðisþjónusta, sem nú er í hraðri þróun, leika stórt hlutverk. Hins vegar er það svo að sú þjónusta sem tæknin gerir okkur kleift að veita mun aldrei koma í veg fyrir það að fólk þurfi að nýta sér hefðbundnar samgöngur til að sækja þjónustu lækna og heilbrigðisstofnana. Skert aðgengi að þjónustu í heimabyggð leiðir til þess að gera verður ríkari kröfu um greiðar samgöngur allt árið um kring, hvort sem er á landi eða í lofti. Vel skipulagðir sjúkraflutningar, eins og nefndir eru í heilbrigðisstefnunni, duga skammt ef samgöngumannvirki og þjónusta við þau er ekki í ásættanlegu horfi.

Í úttekt á heilbrigðisþjónustu á Norðurlandi vestra, sem SSNV lét vinna á árinu 2018¹⁴, kemur fram að nánast engir íbúar á Norðurlandi vestra eru í minna en klukkustundar fjarlægð frá sérhæfðu sjúkrahúsi með sólarhringsaðgang að skurðstofu. Annarsstaðar á landinu er þetta hlutfall 50-100%. Það er því ljóst að íbúar Norðurlands vestra hljóta að gera þá kröfu að samgöngur séu með þeim hætti að íbúar landshlutans sitji við sama borð og íbúar annarra landsvæða, eins og kveðið er á um í mörgum þeirra stefna og áætlana ríkisins sem að framan eru taldar. Á því er í dag mikill misbrestur sem leiðir til þess að svæðið er ekki eins fýsilegur búsetukostur og ella.

¹²https://www.stjornarradid.is/library/04-Raduneytin/Heilbrigdisraduneytid/ymsar-skrar/Heilbrigdisstefna_4.juli.pdf

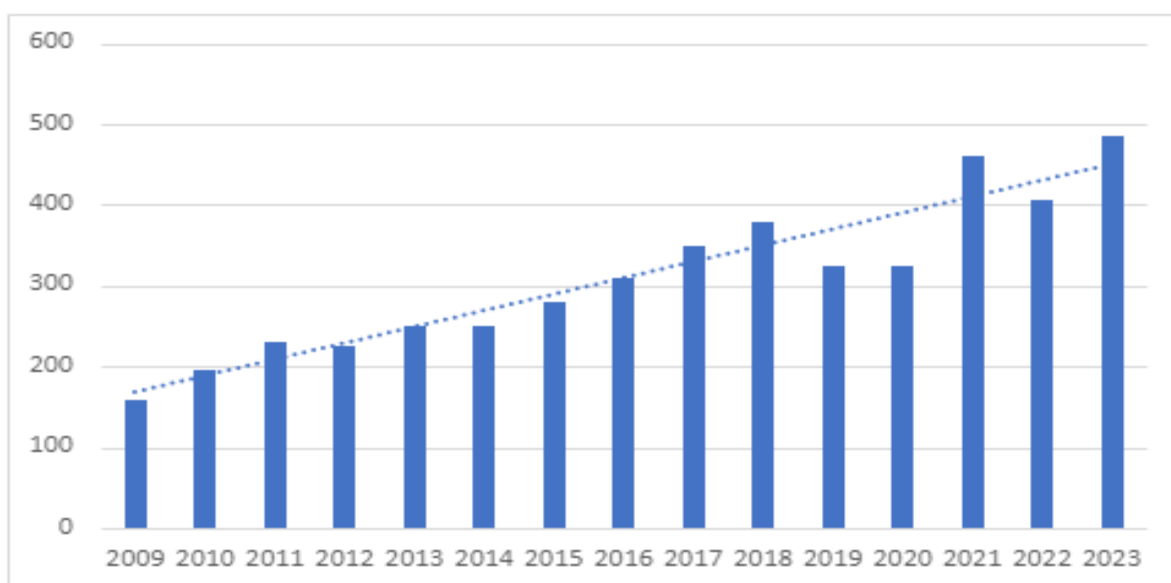
¹³ <https://www.althingi.is/alttext/erindi/149/149-4501.pdf>

¹⁴ http://www.ssnv.is/static/files/Mappa/SSNV/skyrslur/ssnv_skyrsla_heilbrigdis.pdf

Tafla 6. Hlutfall íbúa sem hafa sólarhringsaðgang að skurðstofu innan tiltekins akurstíma. Úr greiningu RHA á stöðu heilbrigðisþjónustu á Norðurlandi vestra.

	Innan 30 mín.	Innan 60 mín.
Höfuðborgarsvæðið	99,99	100
Suðurnes	5,84	99,86
Vesturland	61,03	70,87
Vestfirðir	64,03	67,94
Norðurland vestra	0	0,27
Norðurland eystra	70,66	82,69
Austurland	33,88	70,87
Suðurland	0,01	51,43

Í sömu úttekt kemur fram að sjúkraflutningar á Norðurlandi vestra hafa aukist á undanförunum árum líkt og sjá má á mynd 7. Sýnir það enn frekar mikilvægi þess að samgöngumannvirki séu viðunandi sem og þjónusta við þau sem því miður hefur verið misbrestur á.

Mynd 7. Sjúkraflutningar í Skagafirði 2009-2023.

Áfangastaðaáætlun Norðurlands

Í janúar 2021 var gefin út uppfærð Áfangastaðaáætlun Norðurlands¹⁵. Í áætluninni er að finna ítarlega greiningu á stöðu ferðaþjónustunnar á Norðurlandi. Einnig eru þar skilgreind áhersluverkefni Norðurlands vestra með tilliti til þróunar svæðisins sem áfangastaðar á komandi árum.

Í áætluninni eru sett fram þau forgangsverkefni sem aðilar eru sammála um að brýnast sé að fara í með tilliti til þróunar ferðaþjónustu á svæðinu. Þeir staðir sem settir eru í forgang eru Kálfshamarsvík í Skagabyggð, Vatnsnesvegur í Húnaþingi vestra, Vatnsdalshólar í Húnaþingi norðausturlands og Austurdalur/Jökulsárgljúfur, Reykjafoss/Fosslaug og Glaumbær í Skagafirði. Flestallir eiga

¹⁵ <https://www.northiceland.is/static/files/PDF/Skyrslur/afangastadaaaetlun-2021-2023.pdf>

Sá hluti leiðarinnar sem er á Norðurlandi vestra fer um Vatnsnes og fyrir Skaga þar sem vegir eru verulega slæmir og vetrarþjónustu er ábótavant nema á helstu skólaakstursleiðum.

Ljóst er að til að þetta metnaðarfulla verkefni geti nýst Norðurlandi öllu sem best, verður að gera verulegt átak í að styrkja þá vegi sem marka leiðina.

Sveitir Norðurlands

Í áfangastaðaáætlun er einnig tilgreint verkefni sem hófst árið 2020 og ber heitið Sveitir Norðurlands. Markmið verkefnisins er að koma dreifbýli landshlutans á framfæri fyrir ferðamenn sem mótvægi við áherslu á strandsvæðin í Norðurstrandarleið. Í sveitunum eru fjölmörg smærri ferðaþjónustufyrirtæki sem vekja áhuga ferðamanna. Það þarf ekki að fjölyrða um ástand vega á þeim svæðum, að megni til malarvegir og fjöldi einbreiðra brúa sem skapa mikla hættu, einkum meðal ferðamanna sem ekki eru vanir að keyra við slíkar aðstæður. Líkt og í tilfalli Norðurstrandarleiðar er jafnframt þörf á bættri vetrarþjónustu til að mæta aukinni umferð.

Brún skilti fyrir ferðamannastaði

Brýnt er að Vegagerðin hefji merkingar ferðamannastaða á landinu með brúnum upplýsingaskiltum sem notuð eru um allan heim til að merkja ferðamannaleiðir og áfangastaði. Skilti af þessum toga þekkja ferðamenn frá sínum heimalöndum og skipta þau miklu máli í tengslum við stýringu ferðamanna um landið. Með uppsetningu þessara skilta verður upplýsingagjöf til ferðamanna sem ferðast um þjóðvegi Íslands mun markvissari en verið hefur. Núverandi merkingarkerfi Vegagerðarinnar er barn síns tíma en stendur ekki undir hlutverki sínu þegar eins margir ferðamenn eru á ferðum um vegi landsins og nú er. Regluverkið varðandi ferðamannamerkingar er til frá þeim nágrannalöndum okkar sem við horfum til hvað önnur lög og reglur varðar svo ekki þarf að vinna það frá grunni heldur einungis staðfæra. Ein afleiðing þess að merkingar eru ekki samræmdar og skýrar er að sveitarfélög og ferðaþjónustuaðilar setja upp allskyns skilti utan veghelgunarsvæðis.

Mynd 10. Vatnsnesvegur sem er fjölfarinn ferðamannavegur á Norðurlandi vestra. Mynd, Guðrún Ósk Steinbjörnsdóttir

Mynd 11. Dæmi um brún upplýsingaskilti. Mynd, Shutterstock.

Stefna ríkisins í almenningssamgöngum - Ferðumst saman

Almenningssamgöngur eru mikilvægur liður í eflingu hinna dreifðari byggða. Í lok árs 2019 var lögð fram stefna í almenningssamgöngum undir heitinu Ferðumst saman¹⁷. Í stefnunni er fjallað um það sem betur má fara í almenningssamgöngum, svo sem að sett verði upp eitt leiðakerfi, sameiginleg upplýsingagátt, unnin verði viðmið um þjónustustig og fargjöld lækkuð.

Í stefnunni koma einnig fram áform um að auka tengingar almenningssamgangna innan vinnusóknarsvæða sem og félagslega tengingu yfir lengri leið til kjarna. Áherslur í stjórnarsáttmála ríkisstjórnar Katrínar Jakobsdóttur ríma vel við þetta mikilvæga atriði. Um er að ræða mikilvægt hagsmunamál svæðis eins og Norðurlands vestra svo efla megi svæðið sem eitt vinnusóknarsvæði sem er einn af mörgum mikilvægum þáttum til að efla byggð á svæðinu. Almenningssamgöngur eru í dag mjög takmarkaðar. Á árinu 2021 var unnin fýsileikakönnun á almenningssamgöngum¹⁸ á svæðinu og tilgreindar nokkrar mögulegar leiðir til að bæta þar úr.

Auk eflingar almenningssamgangnakerfis er jafnframt afar mikilvægt að samgöngumannvirki, sem til staðar þurfa að vera til að hægt sé að halda úti öflugum almenningssamgöngum innan svæðis, séu þjónustuð með viðunandi hætti. Helst er þá að nefna Þjóðveg 1, Skagastrandarveg og Þverárfjallsveg sem gera má ráð fyrir að verði meginleið almenningssamgangna svæðisins. Einnig er mikilvægt að huga að biðstöðvum, bílplönnum við biðstöðvar o.s.frv.

Kerfisáætlun

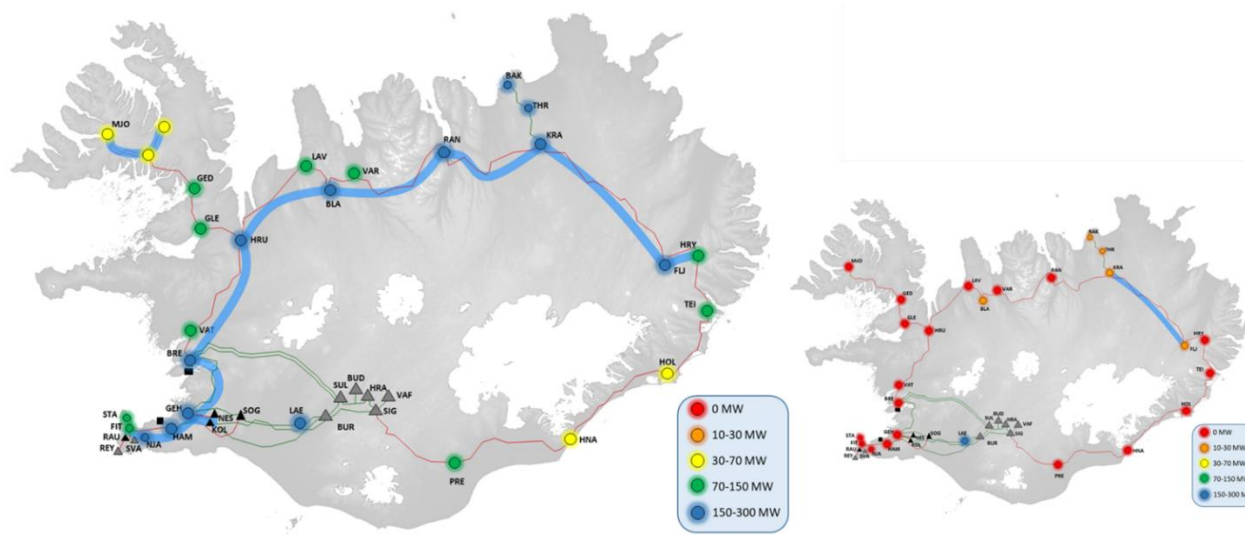
Í Kerfisáætlun Landsnets er fjallað um uppbyggingu raforkukerfisins á Íslandi. Skipta má flutningskerfinu í tvo þætti, annars vegar meginflutningskerfið og hins vegar svæðakerfin sem

¹⁷ https://www.althingi.is/alttext/pdf/150/fylgiskjol/s0599-f_l.pdf

¹⁸ https://www.ssnv.is/static/files/Mappa/SSNV/skyrslur/almenningssamgongur_ssnv-skyrsla_rha_2021.pdf

liggja frá meginflutningskerfinu. Bæði kerfi eru háð nokkrum takmörkunum eins og staðan er í dag. Erfitt hefur reynst að stækka meginflutningskerfið til að hægt sé að flytja meiri orku til svæðiskerfanna vegna mikillar andstöðu og kærumála. Á meðan versnar ástand kerfisins ár frá ári og er nú svo komið að ákveðin svæði búa við skort á raforku. Sá skortur er farinn að hamla verulega þróun og eflingu atvinnulífs á Norðurlandi vestra enda er sama og engin orka tiltæk til afhendingar á svæðinu líkt og sjá má á minna Íslandskortinu á mynd 12. Eins og fram kom hér að framan skýtur sú staða skökku við þegar ríkið er að vinna með sveitarfélögum á starfssvæði SSNV að auknum fjárfestingum og uppbyggingu iðnaðarstarfsemi í landshlutanum.

Í gildandi kerfisáætlun er gerð áætlun til 10 ára sem sjá má á mynd 12 (stærri kortið). Á henni má sjá áætlanir um endurbætur á meginflutningskerfinu sem gera það að verkum að fleiri staðir á landinu eiga möguleika á afhendingu orku. Á minna kortinu sést núverandi staða en eins og sjá má eru þar nær allir afhendingarstaðir á rauðu sem þýðir að engin orka er tiltæk. Sú staða gerir það að verkum að neita hefur þurft aðilum sem áhugasamir eru um að hefja starfsemi í landshlutanum sem er fullkomlega á skjön við aðrar áætlanir ríkisins um uppbyggingu á landsbyggðinni. Þetta þarf að laga hið fyrsta, bæði með auknu fjármagni en ekki síður með einföldun regluverks sem gerir kleift að hraða leyfisveitingum. Flókið regluverk hefur verið ein meginástæðan fyrir því hversu langan tíma tekur að gera umbætur á meginflutningskerfinu.

Mynd 12. Tiltæk afhendingarorka í meginflutningskerfi skv. Kerfisáætlun. Stærri myndin sýnir stöðu miðað við 10 ára áætlun. Minni myndin sýnir núverandi stöðu. Mynd, Landsnet.

Landsnet hefur undanfarin ár lagt áherslu á að bæta svæðiskerfin og var í kjölfar óveðurs í desember 2019 ráðist í einhverjar slíkar framkvæmdir í landshlutanum.

Eitt af markmiðum Kerfisáætlunar er að tryggja öryggi raforkukerfisins og hagsmuni neytenda. Ljóst er að miðað við núverandi ástand í raforkumálum í landshlutanum er langt frá því að það markmið náist. Hér fyrir neðan eru þau verkefni sem eru tilgreind á svæði SSNV í núgildandi kerfisáætlun Landsnets.

Blöndulína 3

Verkefnið snýst um lagningu 220 kV línu á milli Rangárvalla og Blöndu, auk byggingu nýrra tengivirkja við Blöndustöð og í Skagafirði. Einnig er áætlað að leggja 132 kV jarðstreng frá nýju

tengivirki í Skagafirði til Varmahlíðar. Í kjölfar verkefnisins stendur svo til að fjarlægja Rangárvallalínu 1. Uppruni verkefnisins er langtímaáætlun kerfisáætlunar en Blöndulína 3 er mikilvægur hluti af nýrri kynslóð byggðalínu, sem ætlað er að tryggja afhendingaröryggi á landinu og auka afhendingargetu á afhendingarstöðum Landsnets. Gert er ráð fyrir að framkvæmdir hefjist í árslok 2024 og ljúki að fullu á árinu 2027.

Holtavörðuheiðarlína 1

Verkefnið snýr að lagningu nýrrar 220 kV loftlínu, um 91 km, sem hlotið hefur heitið Holtavörðuheiðarlína 1. Línan mun liggja frá tengivirkinu á Klafastöðum að nýju tengivirki á Holtavörðuheiði. Verkefnið er mikilvægur hluti af nýrri kynslóð byggðalínu en meginmarkmið með byggingu hennar er að auka afhendingaröryggi og afhendingargetu á landinu og tryggja að flutningskerfið standi ekki í vegi fyrir atvinnuuppbyggingu og eðlilegri þróun byggða á landinu. Verkefnið nefndist Hvalfjörður – Hrútafjörður – ný tenging við samþykkt þess í fyrri framkvæmdaáætlun. Gert er ráð fyrir að framkvæmdir hefjist 2025 og ljúki 2027

Holtavörðuheiðarlína 3

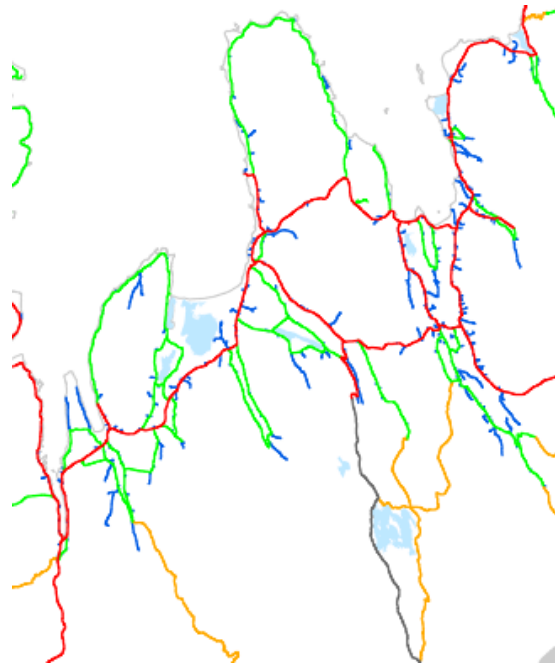
Framkvæmdin er fólgin í byggingu nýrrar háspennulínu í meginflutningskerfinu sem hlotið hefur heitið Holtavörðuheiðarlína 3 og mun liggja frá Blöndu í tengivirki á Holtavörðuheiði. Línan mun loka 220 kV tengingu frá Fljótsdal vestur í Klafastaði. Gert er ráð fyrir að framkvæmdir hefjist 2026 og þeim ljúki 2029.

Laugarbakki – nýtt tengivirki

Framkvæmdin er fólgin í byggingu nýs 132 kV afhendingarstaðar í meginflutningskerfinu sem mun tengjast inn á Laxárvatnslínu 1 við Laugarbakka. Tilgangur framkvæmdarinnar er að auka afhendingargetuna á svæðinu til að koma til móts við framtíðarálagsaukningu. Dreifikerfið í núverandi mynd getur ekki annað þessari þörf svo óhjákvæmilegt er að auka afhendingargetu þess. Gert er ráð fyrir að framkvæmdir hefjist 2026 og þeim ljúki 2028.

3. KAFLI STAÐA Í LANDSHLUTANUM OG TILLÖGUR TIL ÚRBÓTA

Vegamál

Á Norðurlandi vestra eru um 13% allra stofn- og tengivega landsins. Auk þeirra eru allmargir héraðsvegir, landsvegir og stofnvegir á hálendi. Heildarvegalengd þessara vega í landshlutanum er um 1.735 km en þar af eru um 200 km á Hringvegi nr. 1.¹⁹

Flokkun þjóðvega

9.10.2023

- Stofnvegur
- Stofnvegur um hálendi
- Tengivegur
- Landsvegur
- Héraðsvegur

Mynd 133. Flokkun þjóðvega á Norðurlandi vestra.

Umferð er mest á hringveginum eða frá um 1300 til rúmlega 2900 bílar á dag²⁰ að meðaltali yfir árið (ÁDU)²¹. Mest er umferðin um veginn við Blönduós eða 2900 bílar á dag (ÁDU), næst mest er hún á kaflanum frá Miðfjarðarvegi við Laugarbakka að Hvammstangavegi en meðalumferð á dag er þar 2100 bílar. Á hringveginum um Hrutafjörð að Miðfirði er umferðin um 1850 bílar á dag. Umferðin um hringveginn frá afleggjaranum á Vatnsnesvegi (711) við Vatnshorn og að Reykjabraut er um 1800 bílar á dag og er örlítið minni umferð um veginn við Varmahlíð eða um 1750 bílar á dag að meðaltali. Aðrir kaflar eru með minni umferð en þó er umferðin hvergi undir 1200 bílum á dag að meðaltali yfir árið.

Umferð um aðra stofnvegi er mikil, mest er hún innanbæjar en utan þéttbýlis minni. Á Sauðárkróksbraut innan Sauðárkróks er hún um 2700 bílar á dag. Á Sauðárkróksbraut á leiðinni að Varmahlíð er hún um 1050 (ÁDU) bílar á dag. Á Sauðárkróksbraut um Hegranes er umferðin um 860 bílar á dag þar sem hún er mest næst Sauðárkróki en minnkar austan við Hegranesið niður í 700 bíla á dag að meðaltali.

Einnig er mikil umferð á stofnvegi innan Hvammstanga (72) eða um 1300 bílar á dag að meðaltali en utan þéttbýlisins er umferðin minni eða um 820 bílar frá hringvegi að Hvammstanga.

¹⁹ <http://www.vegagerdin.is/vegakerfid/vegaskra/>

²⁰ Umferðartölur miðast við árið 2019. Fengið af vef Vegagerðarinnar, <http://www.vegagerdin.is/upplýsingar-og-utgafa/umferdin/umfthjodvegum/>

²¹ ÁDU – Ársdagsumferð, meðalumferð á dag yfir árið

Á Skagastrandarvegi (74) er umferðin 780 bílar á dag og greinist umferðin við Þverárfjallsveg (73) en um hann fara um 610 bílar að meðaltali á dag en áfram til Skagastrandar fara um 320 bílar á dag að meðaltali.

Á Siglufjarðarvegi (76) næst Sauðárkróksbraut er umferðin um 340 bílar á dag og á Innstrandavegi (68) næst hringvegi er umferðin sömuleiðis um 320 bílar á dag. Á öðrum stofnvegum er minni umferð.

Einnig er vert að nefna að þungaflutningar um vegi í landshlutanum eru miklir. Vegagerðin áætlað að 10-15% umferðar um vegi séu þungaflutningar. Tilraunir á áhrifum slits á vegi leiða í ljós að tvöföldun í öxulþunga jafngildir sextánföldun í ferðum. Sem sagt, hver tvöföldun á öxulþyngd jafngildir 2 í veldinu 4 í fjölgun ferða. Þessi „fjórðaveldisregla“ er notuð til að ákvarða þungatakmörkin og sérstaka skatta á þyngri ökutæki um allan heim. Gróft áætlað má því segja að einn flutningabíll án tengivagns slíti vegum á við 9000 fólksbíla og flutningabíll með tengivagni á við 12000 fólksbíla. Umferðartölur segja því ekki nema hálfá söguna með tilliti til slits á vegum.

Tafla 7. Umferðarmestu tengivegir á Norðurlandi vestra árið 2023. ²² Stjórnumerkir vegir eru ekki mældir allt árið heldur byggja á áætlun Vegagerðarinnar.

Nr	Kaflar	Nafn vegar	ÁDU	SDU	VDU
704	04	Miðfjarðarvegur *	265	495	87
711	06	Vatnsnesvegur	225	425	74
713	01	Hvítserksvegur *	270	510	100
715	01	Víðidalsvegur *	130	225	57
716	01	Síðuvegur	150	305	32
717	01	Borgarvegur *	65	120	13
722	01	Vatnsdalsvegur *	100	135	73
724	01	Reykjabraut	125	160	87
731	02	Svínvetningabraut	285	375	200
734	01	Svartárdalsvegur *	39	69	20
73	01	Þverárfjallsvegur	610	890	405
745	01	Skagavegur *	130	190	77
748	01	Reykjastrandarvegur	110	170	69
749	01	Flugvallarvegur Sauðárkróki *	47	58	36
752	01	Skagafjarðarvegur	470	650	320
764	02	Hegranesvegur *	165	220	115
767	01	Hólavegur *	190	290	115

Bundið slitlag

Sá hluti hringvegarins sem liggur um Norðurland vestra er allur með bundnu slitlagi, um 200 km. Vegurinn er á köflum orðinn lélegur, svo sem í austasta hluta landshlutans. Einnig vantar víða afmarkaðar afreinar þar sem beygt er út af hringveginum, svo sem við Laugarbakka, við

²² SDU – Sumardagsumferð, meðalumferð á dag mánuðina júní-september. VDU – Vetrardagsumferð, meðalumferð á dag mánuðina janúar, febrúar, mars og desember.

Þingeyraveg og við Vatnsdalsveg að austan. Á þessum stöðum og fleirum, þar sem svipaðar aðstæður eru, skapast oft stórhætta.

Um það bil helmingur vegar nr. 68, Innstrandavegur, sem liggur innan landshlutans er með bundnu slitlagi. Vegurinn frá hringvegi til Hvammstanga (72) er einnig með bundnu slitlagi, vegkafla í Miðfirði (704) frá Þjóðvegi 1 og að Staðarbakka og vegurinn út Vatnsnes (711), út fyrir Kárastaði, sömuleiðis. Lagning slitlags á veginn frá Kárastöðum að Skarði kemur til framkvæmdar 2022 og lýkur 2023.

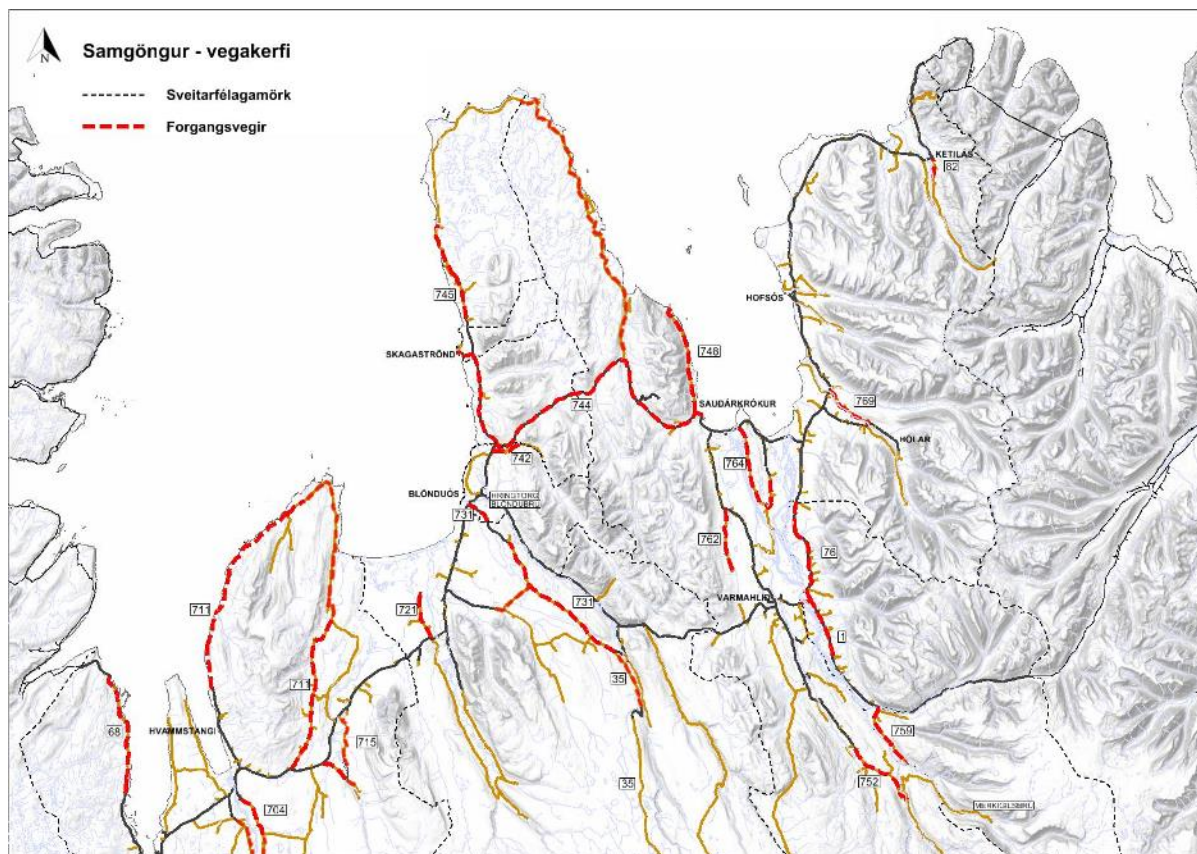
Mynd 14. Vegir á Norðurlandi vestra, bundið slitlag og malarvegir, árslok 2023. Mynd, Vegagerðin.

Hluti vegarins í austanverðum Vatnsdal (722) er einnig með bundnu slitlagi eða frá Þjóðvegi að Hvammstjörn. Sömuleiðis er Reykjabraut (724) með bundnu slitlagi frá Þjóðvegi að Húnavöllum. Svínvetningabraut (731), frá Þjóðvegi við Ártún, er með bundnu slitlagi að gatnamótum Svínvetningabrautar og Kjalvegur en Kjalvegur er með um 3 km af bundnu slitlagi.

Skagastrandarvegur (74) er með bundnu slitlagi og nær bundna slitlagið inná Skagaveg (745) og sömuleiðis Þverárfjallsvegur (744).

Sauðárkróksbraut (75), frá Sauðárkróki að Varmahlíð og frá Sauðárkróki yfir Hegranes að Siglufjarðarvegi, er með bundnu slitlagi, sömuleiðis Siglufjarðarvegur (76) frá Þjóðvegi til Siglufjarðar. Einnig er bundið slitlag á Skagafjarðarvegi (752) frá Þjóðvegi við Varmahlíð, um Neðribyggð og Tungusveit að Sveinstöðum, samtals um 22 km. Hólavegur frá Siglufjarðarvegi að Hólum er með bundnu slitlagi. Á Reykjastrandarveg (748) verður lagt bundið slitlag að Fagranesi sumarið 2022, alls 5,5 km.

Samtals eru um 530 km vegakerfis landshlutans með bundnu slitlagi en um 1.200 km með malarslitlagi.

Mynd 15. Forgangsvegir sveitarfélaganna á Norðurlandi vestra. Mynd, SSNV.

Í vinnu við gerð samgöngu- og innviðaaætlunar landshlutans skilgreindu sveitarfélögin 5 á starfssvæði samtakanna þá vegi sem þau leggja áherslu á á sínu svæði.

Öll sveitarfélögin á Norðurlandi vestra eru sammála um að setja þrjá vegi sameiginlega í forgang, Vatnesveg (711), Hegranesveg (764) og Skagaveg (745). Þessir vegir eru mikilvægir fyrir svæðið í heild, jafnt íbúa sem ferðamenn.

Í töflu 8 má sjá sameiginlega forgangsröðun sveitarfélaganna á Norðurlandi vestra ásamt forgangsröðun hvers sveitarfélags fyrir sig. Í töflunni eru vegir sem um fer skólaakstur merktir sérstaklega og einnig þeir sem eru ferðamannaleiðir. Slysatiðni er færð inn þar sem þær upplýsingar liggja fyrir, miðað við fjölda látinna og alvarlega slasaða á hverja milljón ekna kílómetra. Að síðustu er rökstutt hvers vegna viðkomandi vegur er settur í forgang.

Horft til framtíðar

Mikilvægt er að horfa lengra fram í tímann en 2 – 4 ár og er mikilvægt að skoða hvar við getum séð næstu stóru verkefni sem gagnast landshlutanum öllum í vegamálum. Við erum víðfeðmur landshluti sem er mjög vel staðsettur mitt á milli Höfuðborgarsvæðisins og Akureyrar en samt eru erfiðir fjallvegir báðum megin sem gera þessar tengingar oft erfiðar og/eða ófærar. Öxnadalshéiði og Holtavörðuhéiði lokast einhverja daga alla vetur og stundum nokkra daga í senn. Þetta er óásættanlegt þar sem mikil framleiðsla á sér stað á Norðurlandi vestra og í núverandi umhverfi er mikilvægt að afurðir komist á neytendamarkað eins fljótt og hægt er. Það er svokölluð varaleið á báðum þessum stöðum en þær leiðir eru erfiðar og hættulegar og

ekki hægt að bjóða fólki að vera með falskt öryggi fyrir Tröllaskaga á leið sinni til Akureyrar eða yfir Laxárdalsheiði og Bröttubrekku til Reykjavíkur. Þessar leiðir eru jafnan í svipaðri stöðu þegar vont er í veðri og því ómögulegt að komast þá leið. Því er mikilvægt að fara skoða þessar leiðir og að bæta þessi samgöngumannvirki fyrir Norðurland vestra og nærliggjandi landshluta þar sem þetta er verkefni sem gagnast öllum. Hér fyrir neðan eru verkefni sem þarf að fara skoða til að halda áfram betrubæta vegakerfið okkar.

- Lækkun veglínu á Holtavörðuheidi
- Klára lagningu bundins slitlags á Laxárdalsheiði og lagfæring á brúm
- Þverun Hrútafjarðar
- Göng undir Tröllaskaga eða Öxnadalsheiði
- Göng undir Bröttubrekku

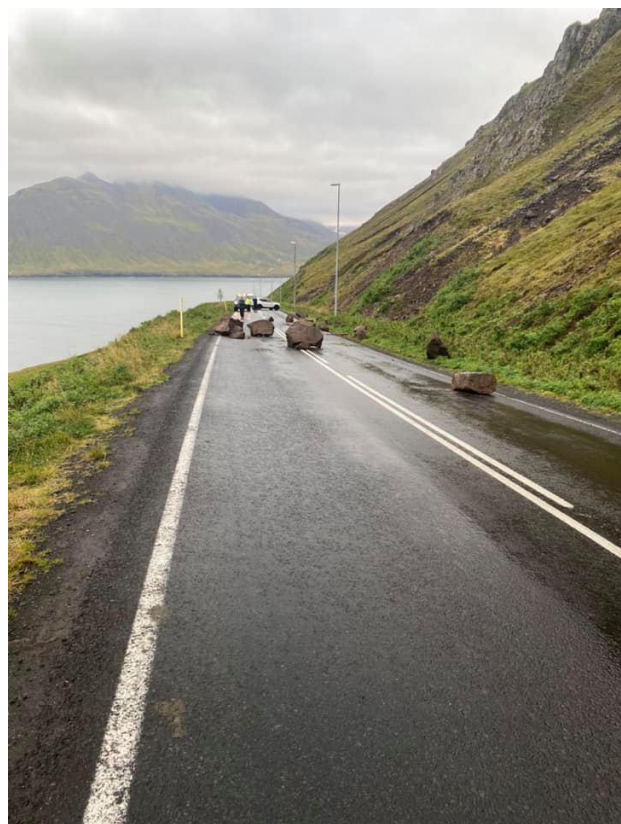
Þetta er ekki tæmandi listi en þær vegaframkvæmdir sem kæmu Norðurlandi vestra vel til að mynda eitt atvinnusvæði með Akureyri og tryggja að leiðin til Reykjavíkur ætti væntanlega alltaf að vera opin hvort sem er aðalleið yfir Holtavörðuheidi eða varaleið yfir Laxárdalsheiði og undir Bröttubrekku. Þessar framkvæmdir ættu að koma íbúum og fyrirtækjum á Norðurlandi vestra, Vesturlandi og Vestfjörðum til góða til framtíðar litið.

Umferðaröryggi

Mikilvægt er að halda áfram að byggja upp vegi og önnur samgöngumannvirki með öryggi að leiðarljósi. Þegar horft er á slysatíðni í gögnum Vegagerðarinnar frá 2002 – 2021 þá hefur slysatíðni lækkað um 55%. Þetta skýrist aðallega af því að fleiri keyra vegi og þá um leið fleiri kílómetra. Slysatíðni hefur haldist nokkuð stöðug þó umferð hafi aukist umtalsvert. Því er ekki hægt að segja að slysum hafi fækkað en þau hafa ekki aukist með aukinni umferð. Á þessu tímabili hafa verið töluverðar framkvæmdir í uppbyggingu vega. Sú uppbygging virðist skila sér í því að slysatíðni eykst ekki þrátt fyrir aukna umferð.) Þegar skýrslan frá Vegagerðinni um „Breytingar á slysatíðni á árunum 2002-2021“ er skoðuð enn frekar þá kemur í ljós að meira en 50% alvarlegra slysa og banaslysa verða á þjóðvegi í dreifbýli. Þrátt fyrir að lágt hlutfall megi rekja beint til vegarins þá er hann og umhverfi hans í mörgum tilvikum meðvirkandi orsök í slysum. Einbreiðar brýr og einbreið jarðgöng eru með nokkra sérstöðu í þessum málum. Það er mikið af slysum á þessum köflum vegakerfisins og samhliða því að fækka einbreiðum brúm hefur slysum fækkað. Því er þetta mikið hagsmunamál fyrir landshlutann bæði hvað varðar öryggi íbúa og vegfarenda. Norðurland vestra sker sig ekki mikið úr þegar slys eru annars vegar og er á pari við aðra landshluta. Aftur á móti hefur tíðnin verið heldur á leiðinni upp á norðursvæði Vegagerðarinnar á meðan önnur svæði Vegagerðarinnar hafa verið á leiðinni niður.

Jarðgöng

Um langa hríð hefur vegurinn milli Fljóta og Siglufjarðar verið í mjög slæmu ásigkomulagi. Þar hefur ítrekað skapast stórhætta vegna jarðsigs, skriðufalla og grjóthruns. Vegurinn er jafnframt hlykkjóttur og liggur á köflum við þverhnípi niður að sjó. Siglufjarðarvegur um Almenna er mikilvæg tenging milli Sveitarfélagsins Skagafjarðar og Fjallabyggðar. Nokkur fjöldi íbúa fer um veginn til að sækja vinnu og þjónustu en umferð um veginn jókst mikið með tilkomu Héðinsfjarðarganga. Auk þess hefur umferð ferðamanna stóraukist frá því að Norðurstrandarleið var opnuð árið 2019. Vegurinn lokast að jafnaði yfir 50 sinnum á hverjum vetri auk þess sem að hætta skapast vegna skriðufalla og jarðsigs á öðrum tímum árs, einkum í mikilli úrkomu. Jarðsigið gerir það að verkum að ekki er unnt að malbika hluta vegarins þar sem malbikið brotnar upp á stuttum tíma. Hafa Vegagerðin og lögregla innleitt sérstaka viðbragðsáætlun vegna landsigsins á þessum vegarkafli sem segir sitt um ástand hans. Einnig er vert að geta þess að margoft hafa

Mynd 16. Grjóthrun á Siglufjarðarvegi sumarið 2021. Mynd, Stefanía Hjördís Leifsdóttir.

verið lagðar fram tillögur á Alþingi um þessa framkvæmd sem því miður hafa ekki náð fram að ganga.

Það er mat sérfræðinga sem og heimamanna að eina færa leiðin til framtíðar til að ráða bót á ástandinu er að gera göng úr Fljótum yfir á Siglufjörð og brýnt að ráðist verði í þau sem allra fyrst, áður en stórslys verður. Jafnframt er brýnt að við þá vinnu verði heimamenn hafðir með í ráðum með þá staðþekkingu sem þeir búa yfir.

Í stefnumótandi byggðáætlun fyrir árin 2018-2024 er í kaflanum um framtíðarsýn og viðfangsefni lögð áhersla á að: „Í öllum landshlutum verði blómlegar byggðir og öflugir byggðakjarnar þar sem stuðlað verði að bættum lífskjörum landsmanna með sem jöfnustu aðgengi að grunnþjónustu og atvinnutækifærum óháð efnahag og búsetu. Grunnþjónusta verði veitt sem mest í nærsamfélagi.“ Í kaflanum um aðgengi að þjónustu er hnykkt á þessu þegar sagt er að „aðgengi landsmanna að grunnþjónustu verði jafnað“. Í kaflanum um tækifæri til atvinnu er fjallað um öruggar samgöngur á grundvelli vinnu- og þjónustusóknarsvæða og stækkunar þeirra. Í þessu samhengi er vakin athygli á möguleikanum á jarðgöngum úr Skagafirði yfir í Eyjafjörð. Slík göng myndu svo ekki er um villst stækka vinnusóknarsvæði Eyjafjarðar og Skagafjarðar og bæta aðgengi íbúa á Norðurlandi vestra að grunnþjónustu.

Fjallvegurinn um Öxnadalshéiði getur verið verulegur farartálmi yfir vetrarmánuðina. Það þarf varla að tíunda þá kosti sem þessi göng hefðu í för með sér fyrir öruggara aðgengi íbúa Norðurlands vestra að heilbrigðisþjónustu. Í úttekt á heilbrigðisþjónustu á Norðurlandi vestra, sem nefnd var hér að framan, kemur fram mikill aðstöðumunur íbúa landshlutans með tilliti til aðgengis að sérhæfðu sjúkrahúsi með skurðstofu og fæðingarþjónustu samanborið við aðra landshluta. Eins og fram hefur komið er nánast enginn íbúi á Norðurlandi vestra í minna en klukkustundarfjarlægð frá sérhæfðu sjúkrahúsi með sólarhrings aðgang að skurðstofu. Annarsstaðar á landinu er hlutfallið á bilinu 50-100%²³. Öryggi íbúa á Norðurlandi vestra myndi því aukast til mikilla muna, auk þess sem samkeppnishæfni landshlutans, með tilliti til vals ungs fólks á stað til búsetu, myndi batna stórlega þar sem ungt fólk vill síður búa þar sem langt er í fæðingarþjónustu.

Áhrif á ferðaþjónustu á Norðurlandi öllu þarf heldur varla að nefna í þessu sambandi en með auknu millilandaflugi til Akureyrar skiptir það Norðurland verulegu máli að leiðin milli svæðanna verði stytta og gerð greiðfærari.

Í október 2019 tók Hreinn Haraldsson, fyrrverandi vegamálastjóri, saman greinargerð um fyrri hugmyndir og tillögur um jarðgöng milli Skagafjarðar og Eyjafjarðar. Var greinargerðin tekin saman að ósk Sveitarfélagsins Skagafjarðar og Akureyrarbæjar. Þar kemur fram að í tengslum við vinnu við aðalskipulag sveitarfélagsins Skagafjarðar fyrir árin 2005-2017 hafi skipulagsráðgjafar lagt fram tillögu um veggöng milli Hjaltadals og Hörgárdals sem byggðist á því að hringvegurinn færi um Þverárfjall, Hegranes og Hjaltadal og í gegnum Tröllaskaga með jarðgöngum. Með því næðust svipaðar styttingar og aðrar hugmyndir sem lagðar hafa verið fram um styttingu leiðarinnar Reykjavík – Akureyri auk þess sem hvorki þyrfti að fara um Vatnsskarð né Öxnadalshéiði. Jafnframt væru vinnusóknarsvæði vestan og austan Tröllaskaga stækkuð og styrkt.

²³ Skýrsluna er að finna á heimasíðu SSNV: http://www.ssnv.is/static/files/Mappa/SSNV/skyrslur/ssnv_skyrsla_heilbrigdis.pdf

Í þessu samhengi hafa verið skoðaðar nokkrar mögulegar leiðir. Einkum hefur verið staldrað við tvær. Annars vegar ein löng göng milli Hofsdals og Barkárdals (20 km) og hins vegar göng milli Kolbeinsdals og Skíðadals inn af Svarfaðardal og önnur þaðan til Hörgárdals. Hvor göng yrðu 12-15 km og því einfaldari m.t.t. öryggismála.

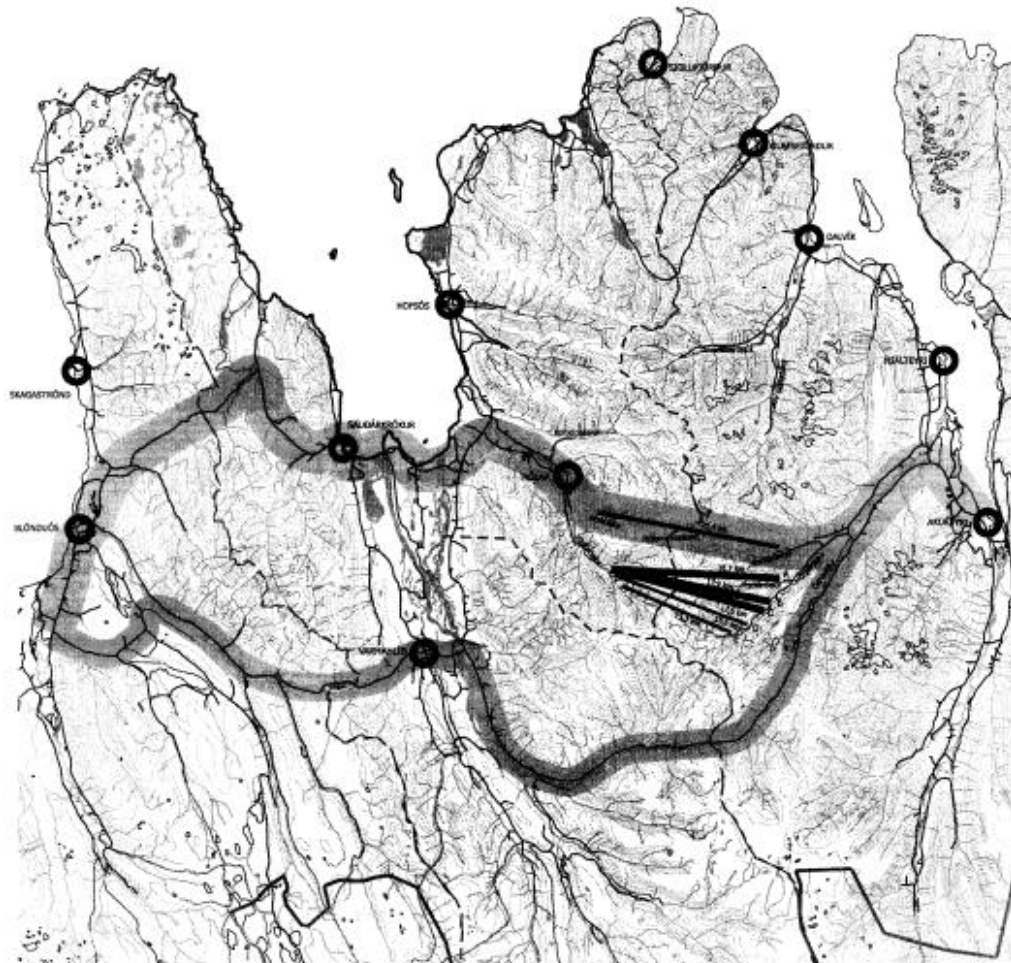
Árið 2019 samþykktu bæjarstjórn Akureyrar og Sveitarstjórn Skagafjarðar áskorun til stjórnvalda um fjármögnun grunnrannsókna og samanburð á kostum á legu jarðganga undir Tröllaskaga. Í áðurnefndri greinargerð Hreins kemur fram tillaga að nokkurra þátta rannsókn og samanburðar kosta vegna framkvæmdarinnar:

- Samfélags- og efnahagsleg áhrif jarðganga og færslu hringvegjar.
- Tillögur um legu stystu jarðganga sem uppfylla sett markmið.
- Sérstök könnun á öryggi í löngum jarðgöngum (20 km) og kröfur um útfærslur.
- Stutt minnisblað um jarðfræði svæðisins út frá fyrirbyggjandi þekkingu.
- Mat á snjóþyngslum við líklega vegi að jarðgöngum.
- Kostir og gallar við að færa hringveg, m.a. mat á kostnaði við endurbætur vega að jarðgöngum beggja vegna.

Það er afar mikilvægt fyrir landshlutann að ráðist verði í þessar athuganir og þá í fyrstu samfélags- og efnahagsleg áhrif þessarar framkvæmdar. Það er trú heimamanna að hún yrði til hagsbóta bæði fyrir samfélögin vestan og austan Tröllaskaga, og í raun alla þá sem þessa leið fara.

Jafnframt er mikilvægt að fýsileiki og hagkvæmni við gerð jarðgangna undir Öxnadalshéið verði tekin til athugunar.

Mynd 16 sýnir hugmyndir þær sem settar hafa verið fram um mögulega legu Tröllaskagaganga. Núverandi lega þjóðvegjar 1 hefur verið auðkennd (neðri línan) og ný lega þjóðvegjar sömuleiðis (efri línan).

ADALSKIPULAG SKAGAFJÖRDAR 2001-2012
 UPPLÝSINGAKORT: VEGGÖNG MILLI HJALTADALS OG HÖRGÁRDALS

SKÝRINGAR

Sýndir eru 4 gangnalínur milli Hjaltadals og Hörgárdals, ein milli Hjaltadals og Myrkárdals og ein milli Hofdals og Berkárdals. Gangnamur eru í rissunandi hæð.

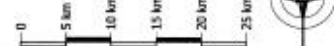
	Hjaltadalur	Hörgárdalur	Myrkárdalur	Berkárdalur
Lína A:	300 m		300 m	
Lína B:	300 m	350 m		
Lína C:	300 m	350 m		
Lína D:	320 m	380 m		
Lína E:	400 m	400 m		
Lína F:		300 m		300 m

Vegalengd í km:	Þjóðvegur 1 nú/ stytta stofnvegur	Þjóðvegur 1 n. vegnyttningum	Iverirfjalavegur/veggöng F	Iverirfjalavegur/veggöng F/ n. vegnyttningum
Vegardí v. Rangni	136	122	128	119
Aluneyri - Hólar	131	59	59	88
Aluneyri - Seuförðukur	119	91	91	88
Aluneyri - Blándúda	145	142	136	127
Aluneyri - Skagaförnd	168	265	179	170
Blándúda - Seuförðukur	75	45	45	79
Blándúda - Seuförðukur	158	141	141	135

Heimildir: Vegalengdir eru af korti Landmælinga Íslands í málk. 1:500.000, S. Útg. 1992 og á mælingum af korti þar sem veglengdur eru. Upplýsingar um hæð fjallvega og um vegalengdir að hluta eru fengnar á heimssíðu Vegagerðar Íslands. Upplýsingar um göng undir Örnadalshéð eru fengnar úr Jarðgangasæðun Vegagerðar Íslands, Júní 2003.

Landis

Landís skipulag ehf.
 Árn. Repónson skrifstofustjóri, smíttari (A), Hlí Zíprólásson, byggingarkennslingur FR, Alagata 21, 100 Seuförðukur, pósti 115, sími 493 9121, fex 493 9021, netfang arnar@landis.is

10,7 km löng veggöng undir Örnadalshéð ölv. Jarðgangasæðun með gangnarunnna í 300 og 360 m hæð stytta þjóðveg 1 nánast öskert.

Með styttingum, sem að öfan er gort ráð fyrir á þjóðvegi 1, verður mesta vegalengd milli Þjóðustasta vöð vegginn norðan Holtavörðuhæðir á kaffarum milli Aluneyri og Laugarbakka, 185 km. Með Iverirfjalavegi, veggöngum og vegnyttningum verður mesta vegalengd milli Þjóðustasta á þessari hæð milli Hóla í Hjaltadal og Aluneyri, 59 km.

Þjóðvegur 1 milli Aluneyri og Reykjavíkur mun liggja hæst á Örnadalshéð nema gerð verði göng undir farri. Með Iverirfjalavegi og veggöngum sem hér er lýkt, þarf hagnir að fara Vatnsstöðvöð Örnadalshéð og vegur milli Aluneyri og Reykjavíkur mun liggja hæst á Holtavörðuhéð.

Hæð fjallvega yfir sjó:

Iverirfjall:	322 m
Vatnsstöð:	420 m
Örnadalshéð:	540 m
Holtavörðuhéð:	407 m

Grundkort Landmælinga Íslands

Skala	1:50.000	Blátt	1:50.000	Blátt	1:50.000
Ár	2003/04/03	Blátt	1:50.000	Blátt	1:50.000
Ár	2003/04/03	Blátt	1:50.000	Blátt	1:50.000

Mynd 17. Veggöng milli Hjaltadals og Hörgárdals. Mynd, Sveitarfélagið Skagafjörður.

Forgangsröðun verkefna tengdum jarðgangagerð

1. Afar brýnt er að unnið verði hratt og fumlaut að gerð jarðganga á milli Fljóta og Siglufjarðar.
2. Hafin verði rannsókn á hagkvæmni þess að gerð verði jarðgöng í gegnum Tröllaskaga. Samhliða verði efnahags- og samfélagsleg áhrif af slíkri framkvæmd skoðuð, bæði fyrir Skagafjarðarsýslu og Eyjafjarðarsvæði.

3. Hafin verði vinna við skoðun á fýsileika og hagkvæmni við gerð jarðganga undir Öxnadalsheiði.

Hafnamál

Í landshlutanum eru hafnir í helstu þéttbýlisstöðum/-kjörnum sem liggja að sjó. Þar af eru tvær skilgreindar í grunnneti hafna en það eru hafnirnar á Skagaströnd og á Sauðárkróki.

Tafla 8. Flokkun hafna.

Hafnir	Gerð
Sauðárkrókur	I Stór fiskihöfn
Skagaströnd	II Meðalstór fiskihöfn
Hvammstangi	III Bátahöfn
Blönduós	IV Smábátahöfn
Hofsós	IV Smábátahöfn

Í flokki I - Stór fiskihöfn – Sauðárkrókshöfn

Forgangsröðun framkvæmda

- 1. Endurnýja þarf stálþil fremri garðs á um 70m kafla.** Fremri garður er um 200m langur og árið 2001 var lokið við endurgerð fremstu 130m garðsins. Gamla stálþilið er orðið mjög tært og komin tæringargöt á þilið. Framkvæmdin er komin á samgönguáætlun árin 2021 og 2022. Heildarkostnaður er áætlaður um 210 milljónir.
- 2. Endurnýja þarf stálþil efri garðs sem er um 200m langur.** Gamla stálþilið er orðið mjög tært. Gera þarf ráð fyrir að lágmarki 7-8m dýpi við stálþil. Framkvæmdin er á samgönguáætlun 2023 og gert ráð fyrir áframhaldandi framkvæmdum á árunum þar á eftir. Heildarkostnaður er áætlaður um 600 milljónir.
- 3. Mikilvægt er að vinna að undirbúningsrannsóknum (sandburðarreikningum og öldulíkönnum) vegna nýrrar ytri hafnar.** Þörf á nýrri ytri höfn er orðin mjög aðkallandi vegna plássleysis fyrir fiskiskip. Innan fárra ára er jafnframt líklegt að skip sem sinna strandflutningum muni stækka og lengjast og er núverandi höfn ekki í stakk búin til að taka við stærri skipum. Siglingasvið Vegagerðarinnar hefur unnið frumdrög að nýjum viðlegukanti utan við núverandi höfn. Nýr kantur er nauðsynleg viðbót til að hægt sé að taka á móti stærri flutningaskipum ásamt skemmtiferðaskipum sem þegar eru byrjuð að boða komu sína til Sauðárkróks. 5 skip eru bókuð sumarið 2022, 4 sumarið 2023 og 2 sumarið 2024. Búast má við fleiri bókunum árin 2023 og 2024. Þau skemmtiferðaskip sem boðað hafa komu sína til Sauðárkróks munu flest þurfa að liggja við akkeri utan hafnar þar sem höfnin býður ekki upp á móttöku skipanna sökum stærðar þeirra. Ný ytri höfn verður hluti af nýju deiliskipulagi hafnarsvæðisins á Sauðárkróki en vinna við skipulagið stendur yfir.

Í flokki II - Meðalstór fiskihöfn – Skagastrandarhöfn

Forgangsröðun framkvæmda

1. **Viðhaldsdýpkun Skagastrandarhafnar. Er á samgönguáætlun**
2. **Endurbygging Miðgarðs. Er á samgönguáætlun**
3. **Endurnýjun á kanti milli bryggjana Ásgarðs og Miðgarðs með trébryggju**

Í flokki III – Bátahöfn – Hvammstanga- og Blönduóshafnir

Þörf er á töluverðu viðhaldi á hafnarmannvirkjum í Hvammstangahöfn. Siglingasvið Vegagerðarinnar hefur lengi haft vitneskju um þá þörf. Þó útgerð sé ekki mikil er brýnt að viðhalda mannvirkjum. Sárálítið hefur verið gert í viðhaldi á síðustu árum utan reglubundinna viðhaldsdýpkana enda gætu vöruflutningaskip ekki lagst að ef henni væri ekki sinnt. Skv. drögum að samgönguáætlun 2024-2038 er eftirfarandi á áætlun fyrir fyrsta tímabil 2024-2028 vegna Hvammstangahafnar:

1. *Sjónvörn við Hafnarbraut 2024. Umfang 110 metrar og/eða 1000 m³.*
2. *Viðhaldsdýpkun smábátahafnar 2024 og 2027. Reiknað er með þörf á dýpkun þriðja hvert ár.*
3. *Endurbygging trébryggju við Suðurgarð á árunum 2026 og 2027.*

Til viðbótar við framangreindar framkvæmdir er lögð áhersla á mikilvægi þess að ráðist verði í lagfæringar á Norðurgarði hafnarinnar, einkum enda hennar þar sem úttekt sem unnin var árið 2019 leiddi í ljós að sjór hefur étið steypu inn að járnamottu. Nauðsynlegt er að loka endanum til að koma í veg fyrir frekara tjón. Einnig er brýnt að lagfæra grjóthleðslu við enda Norðurgarðs sem hefur sigið og stakir steinar brotnað niður. Smærri leiðangursskip hafa sýnt því áhuga að leggja að Norðurgarði og því brýnt að honum verði komið í viðunandi horf.

Ferðamennska hefur verið vaxandi og við höfnina er verslunar- og þjónustukjarni, veitingahús, gallerí, og Selasetur Íslands. Frekari uppbygging er fyrirhuguð á svæðinu. Fyrir liggur nýlegt deiliskipulag fyrir hafnarsvæðið og eitt af markmiðum þess er að skilgreina öruggar umferðarleiðir fyrir akandi, hjólandi og gangandi vegfarendur, bæta umhverfi, efla ásýnd og gefa heildstætt yfirbragð.

Komið er að brýnu viðhaldi á Blönduóshöfn. Malbika þarf þekju við bryggju og styrkja steypkan kant. Núverandi ástand skapar stórhættu. Björgunarsveitir nýta höfnina til sjósetningar og því brýnt að aðgengi hennar og athafnasvæði sé viðunandi.

Húnabyggð er í sókn og uppbygging sem ferðamannastaður spilar þar stórt hlutverk. Höfnin er lítil og þarfnast ekki mikils fjármagns í samhengi hlutana en hún er illa farin og þarf töluverða yfirhalningu til að hægt sé að stunda þar atvinnurekstur í ferðamennsku.

Forgangsröðun framkvæmda

- 1. Á norðurgarði Hvammstangahafnar þarf að fara í mikilvægar steypuviðgerðir og fl.**
- 2. Á suðurgarði Hvammstangahafnar þarf að fara í endurnýjun á trébryggju og kanttré. Hluti af flotbryggjum í smábátahöfn eru komnar á tíma.**
- 3. Við Blönduóshöfn þarf að malbika 500 m² þekju við bryggju og styrkja steiptan kant á 50 metra kafla.**

Í flokki IV – Hofsóshöfn - Smábátahöfn

Áframhaldandi Endurbætur á Hofsóshöfn eru mikilvægar. Setja verður upp tré- og flotbryggjur innan hafnar. Með þessum aðgerðum yrði Hofsóshöfn góð smábátahöfn. Málið er til skoðunar hjá siglingasviði Vegagerðarinnar en mikilvægt er að fylgja því fast eftir svo framkvæmdir geti orðið sem allra fyrst.

Sjóvarnir

Í drögum að samgönguáætlun eru nokkur sjóvarnaverkefni skilgreind á Norðurlandi vestra á árunum 2024-2038. Um er að ræða verkefni á Blönduósi, Skagaströnd, Skagabyggð, Skagafirði og Húnaþingi vestra. Mikilvægt er að þessar framkvæmdir haldist inni á áætlun og komi til framkvæmda eins og hún segir til um. Jafnframt er brýnt að sjóvarnir verði endurmetnar í kjölfar óveðurs í desember 2019.

Sveitarfélag Verkefni, sjóvarnir	2020		2021		2022		2023		2024		Hluttur rikissj.
	Kostn.	Fjársv.	Kostn.	Fjársv.	Kostn.	Fjársv.	Kostn.	Fjársv.	Kostn.	Fjársv.	
Akranes											
Höfðavík (Miðvogur), lenging á bakkavörð (170 m – 1.100 m ³)			6,7	5,9							7/8
Leynir, lenging sjóvarnar (25 m – 530 m ³)			3,2	2,8							7/8
Sólmundarhöfði að vestanverðu (100 m – 1.000 m ³)			7,8	6,8							7/8
Hvalfjarðarsveit											
Sjövörn við Belgsholt (200 m – 1.600 m ³)							15,3	13,4			7/8
Vík (Miðhús og Skálatangi) (100+ m – 1.000 m ³)									8,4	7,4	7/8
Snæfellsbær											
Vestan Gufuskála (100 m – 1.200 m ³)					10,3	9,0					7/8
Ólafsvík, við Ennisbraut framhald (180 m – 1.800 m ³)					14,5	12,7					7/8
Hellnar, sjövörn (30 m – 300 m ³)					3,7	3,2					7/8
Staðarsveit, við Barðastaði 2. áfangi (170 m – 1.700 m ³)									16,0	14,0	7/8
Hellissandur, lenging við Keflavíkurgötu til austurs (65 m – 1.300 m ³)									12,7	11,1	7/8
Grundarfjörður											
Framnes við Nesveg (85 m – 1.000 m ³)									9,2	8,1	7/8
Dalabyggð											
Sjövörn við Ægisbraut framhald (250 m – 2.000 m ³)									12,3	10,8	7/8
Árneshreppur											
Sjövörn á Gjögri (40 m – 600 m ³)			4,7	4,1							7/8
Djúpavík (100 m – 1.000 m ³)									9,2	8,1	7/8
Húnaþing vestra											
Borgir í Hrótafirði (100 m – 1.000 m ³)			8,7	7,6							7/8
Sjövörn við Hafnarbraut (110 m – 1.000 m ³)									8,6	7,5	7/8
Blönduós											
Vestan sláturhúss að hreinsistöð við Ægisbraut 14 (100 m – 1.000m ³)			8,1	7,1							7/8
Frá sláturhúsi út fyrir lóð Hafnarbrautar 1 (100 m – 1.000 m ³)			8,1	7,1							7/8
Skagaströnd											
Réttarholt að Sólvangi (260 m – 3.200 m ³)					21,0	18,4					7/8
Skagabyggð											
Sjövörn við Krók (250 m – 3.100 m ³)	16,8	14,7									7/8
Sjövörn við norðanvert Kálflamarsnes (200 m – 2.500 m ³)	13,8	12,1									7/8
Skagafjörður, sveitarfélag											
Hofsós, neðan við Suðurbraut 8–18 (200 m – 3.000 m ³)							25,6	22,4			7/8
Sauðárkrúkur – Hækkun og endurbætur, tjónaviðgerð (400 m)	60	52,5									7/8

Tafla 9. Sjóvarnaframskiptir á Norðurlandi vestra á gildandi samgönguáætlun.

Forgangsriðun framkvæmda tengdum sjóvörnum

1. Þær sjóvarnir sem eru á samgönguáætlun í Húnaþingi vestra, á Blönduósi, Skagaströnd, Skagabyggð og Skagafirði komi til framkvæmda í samræmi við gildandi samgönguáætlun.
2. Ráðist verði í endurmat á sjóvörnum í kjölfar óveðurs í desember 2019.

Fjarskiptamál

Ljósleiðari

Sagt hefur verið að lagning ljósleiðara í sveitum landsins jafnist á við þá gjörbyltingu á búsetuskilyrðum sem varð við lagningu vegakerfisins á síðustu öld. Þá voru tengdar saman byggðir með vegum en með tengingu ljósleiðarans tengjast jafnvel afskekktustu byggðir við heiminn allan. Verkefnið Ísland ljóstengt sýnir það að með sameiginlegu átaki er hægt að koma gríðalegu hagsmunamáli fyrir dreifbýlið í gegn og gjörbylta búsetuskilyrðum. Ætla má að hlutfall þeirra sem í þéttbýli búa og hafa aðgang að ljósleiðara sé mun lægra því ljósleiðaravæðing í þéttbýli er alla jafna komin mun skemur á veg. Aðeins Skagaströnd hefur lokið ljósleiðaravæðingu í þéttbýli. Verkið er farið af stað á Sauðárkróki en eitthvað er óunnið. Á Hvammstanga er kominn skriður á verkið í tengslum við endurnýjun hitaveitu en á Blönduósi er verkið nánast ekki hafið. Brýnt er að farið verði í að hraða tengingum í þéttbýli og leiða leitað til að styðja við þau svæði þar sem ljósleiðarinn verður ekki rekinn á markaðsforsendum.

Mikilvægt er að hnykkja á eftirfarandi sem þegar hefur komið fram: Með ljósleiðaravæðingunni hafa kopartengingar verið að leggjast af. Samhliða því VERÐUR að tryggja viðunandi farsímasamband. Ljósleiðaratengingar detta út við rafmagnsleysi og eru þau svæði þar sem koparinn hefur verið aflagður og ekki er farsímasamband því sambandslaus komi til rafmagnsleysis. Eins og fram kemur í svörum íbúa á Norðurlandi vestra í könnun á fjarskiptasambandi í dreifbýli er farsímasambandi í landshlutanum víða ábótavant. Ekki er einasta um að ræða byggðamál heldur einnig öryggismál, sérstaklega á þjóðvegum landsins.

Mynd 18. Frá lagningu ljósleiðara í Skagafirði. Mynd Skagafjörður

Gsm-samband

Ef litið er til Gsm-sambands, skv. fyrrnefndri könnun, er það til staðar á um 85% heimila í dreifbýli sem er öllu lakari niðurstaða en í könnuninni sem unnin var árið 2019 þegar niðurstaðan var 90%. Ef íbúar leggja hins vegar mat á gæði þess sambands er einkunnin sem gefin er ekki nema 4,5 á kvarðanum 1-10 (var 5 árið 2019). Athugasemdir sem þátttakendur í

„Er í lagi utanhúss, en er nánast ekkert innanhúss, oftast nauðsynlegt að standa við glugga ef talað er í símann. Símtöl slitna oft.“

„Við höfum oft misst það í óveðrum, einmitt þegar mestu máli skiptir að það virki. Farsímasendirinn í dalnum okkar bilar oft í fárviðrum, sérstaklega í rafmagnsleysi, og það er búið að taka út koparlínusímann, og ljósleiðarinn virkar ekki í rafmagnsleysi svo þá erum við símalaus í snarvitlausum veðrum. Þá er öryggisleysið algert. Ekki hægt að ná í lækna eða björgunarsveitir eða nággranna eða neitt.“

„Best á efri hæðinni eða út við glugga.“

könnuninni gera í tengslum við þessa spurningu um gsm-samband á þeirra heimilum eru á borð við:

Mynd 19. Gsm samband á Norðurlandi Vestra í janúar 2022 skv. Fjarskiptastofu

Ljóst er að þrátt fyrir að mælingar Póst- og fjarskiptastofnunar gefi til kynna á útbreiðslukorti að samband sé á viðkomandi stað þá á það eingöngu við rétt við veg en greinilega orðið mun verra strax þegar komið er heim að bæ.

Sama á við þegar spurt var um Gsm-samband á vinnusvæðum jarðarinnar. Þar er Gsm-samband á um 70% bæja sem er sambærilegt við könnun 2019 en gæði sambandsins metið 4,4 af 10 möguleikum. Sú einkunn var rétt undir 5 árið 2019. Þó dreifingin virðist svipuð á milli kannananna 2019 og 2021 eru gæði sambandsins lakari í síðari könnuninni.

Athugasemdir sem þátttakendur gerðu við þessa spurningu voru á sama veg og þegar spurt var um Gsm-samband á heimilum, þ.e. mjög stopult samband.

3G-/4G-samband

Í könnuninni var einnig spurt um 3G-/4G-samband, bæði á heimilum og á vinnusvæðum jarða. Tæp 90% segja að 3G- eða 4G-samband sé á viðkomandi heimili og/eða vinnusvæði sem er nokkuð hærra en var árið 2019 þegar hlutfallið var um 80%. Gæðin eru metin þau sömu á milli kannana, eða kringum 4,5 af 10. Það sama virðist því eiga við um mælingar á 3G-/4G-sambandi og Gsm-sambandinu. Þær virðast ekki sýna rétta mynd þegar komið er rétt út fyrir veg.

Í almennum athugasemdum við könnunina virðist það áherslumál hjá íbúum í dreifbýli á Norðurlandi vestra að koma ljósleiðara á fleiri staði og bæta stórlega Gsm- og 3G-/4G-samband í landshlutanum til að auka öryggi. Eftirfarandi eru dæmi um athugasemdir sem gerðar voru um 3G-/4G-samband.

5G samband er hægt og rólega að koma upp í þéttbýliskjörnum en dreifing er ekki mikil, mikilvægt er að þetta net senda svo dreifing verði sem best.

Mynd 14. Samanlagt dreifikerfi Símans, Vodafone og Nova fyrir 3G á Íslandi í janúar 2023 miðað við ákveðnar forsendur, fjólublátt merkir 3G-samband. Mynd, Fjarskiptastofa.

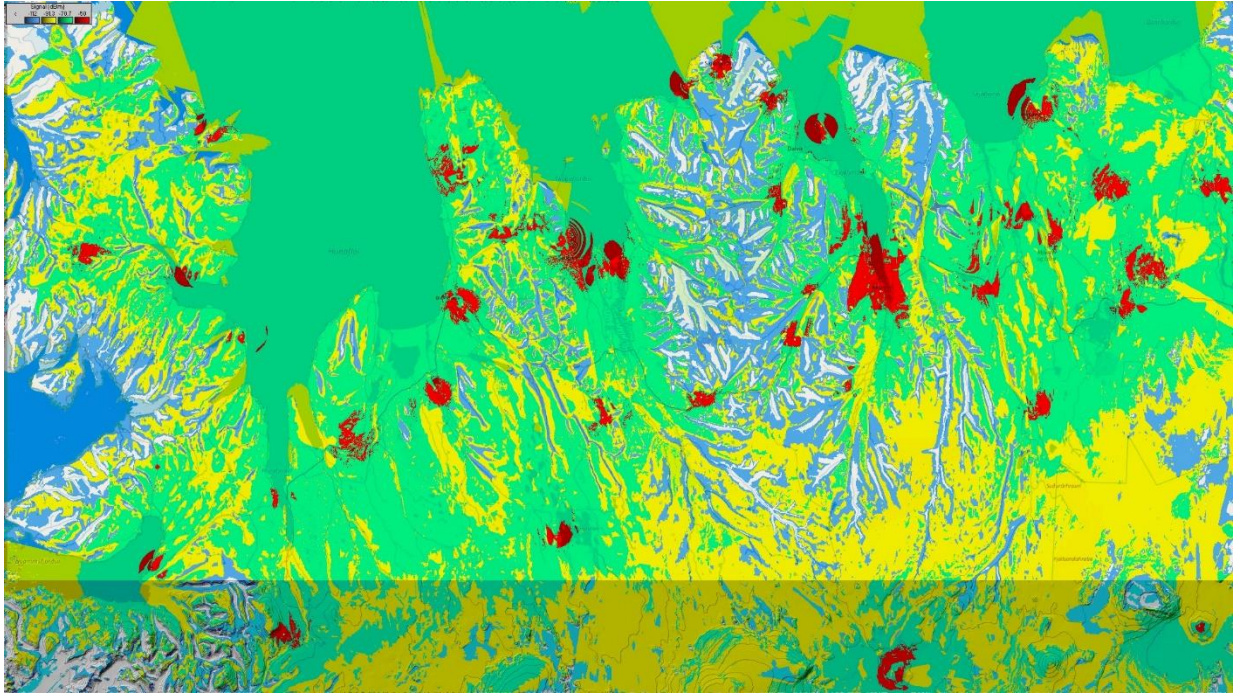
Mynd 15. Samanlagt dreifikerfi Símans, Vodafone og Nova fyrir 4G á Íslandi í janúar 2023 miðað við ákveðnar forsendur, fjólublátt merkir 4G-samband. Mynd, Fjarskiptastofa.

Tetrasamband

Eins og fram hefur komið er Gsm-samband í landshlutanum víða stopult svo ekki sé meira sagt.

Því reiða viðbragðsaðilar sig á Tetrakerfið til samskipta enda kerfinu ætlað að sinna þörfum þeirra við verkefni þar sem hraði og öryggi skiptir máli. Þrátt fyrir það eru enn nokkrir kaflar á vegum í landshlutanum án Tetrasambands og því algerlega sambandslausir. Meðal annars er um að ræða nokkra umferðarmikla kafla á þjóðvegi 1.

Af samtölum við viðbragðsaðila að dæma er það samdóma mat þeirra að þetta ástand skapi mikla hættu og geti komið í veg fyrir að þeir geti rækt störf sín í þágu íbúa og ferðamanna á vegum landshlutans. Á það jafnt við hvort rætt er við lögreglu, björgunar- eða sjúkraflutningafólk.

Mynd 162. Tetrasamband á Norðurlandi vestra, 3W bílstöð, 0 db loftnet í 2m hæð mv. 90% tilfella. Litur merkir miklar líkur á þjónustu en þar sem er ólitað/hvítt er ólíklegt að sé þjónusta eða hún glöppótt. Dökkblár litur er dekkun á mörkunum. Mynd, Neyðarlínan

Forgangsröðun verkefna tengdum fjarskiptamálum

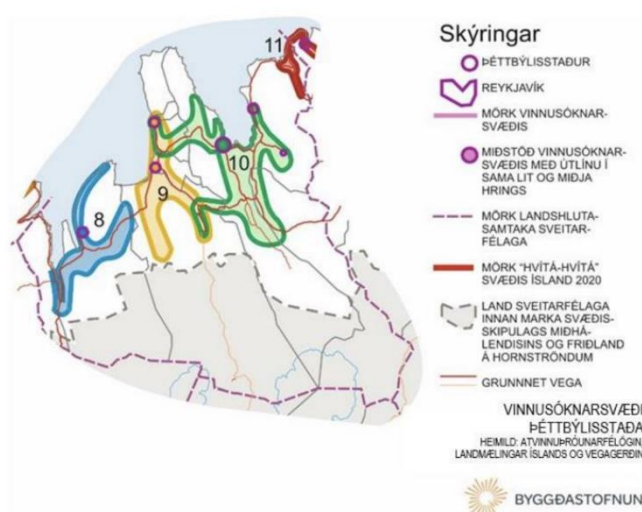
- 1. Lokið verði við ljósleiðaratengingar, bæði í dreif- og þéttbýli í landshlutanum.**
- 2. Gsm-samband og 3G-/4G-samband verði stórlega bætt með uppsetningu fleiri senda sem og flutningi núverandi senda í samvinnu við staðkunnuga.** Koparlínur hafa verið eða verða aflagðar á komandi árum og samhliða því er brýnt að tryggja viðunandi farsímasamband til að tryggja öryggi íbúa landshlutans.
- 3. Tetrasamband verði stórlega bætt til að auka öryggi íbúa og ferðamanna í landshlutanum.**

Almenningssamgöngur

Til loka árs 2019 ráku landshlutasamtök almenningssamgöngur á landsbyggðinni í samræmi við samning þess efnis við Vegagerðina. Landshlutasamtökin sögðu upp samningi við Vegagerðina vegna skorts á fjármagni til verkefnisins.

Á Norðurlandi vestra er leiðakerfi almenningssamgangna afar takmarkað og nýtist sama sem ekkert til samgangna innan svæðis. Strætó rekur leið 57 – Reykjavík-Akureyri sem og leið 84 í pöntunarþjónstu (Blönduós – Skagaströnd). Til áramóta 2020/2021 var einnig rekin leið 83 í pöntunarþjónustu (Hvammstangaafleggjari).

Lögð er áhersla á að við þróun leiðakerfis almenningssamgangna verði leitað leiða til að stytta ferðatíma farþega og lækka fargjöld til að ferðir verði samkeppnishæfar öðrum valkostum. Einnig er mikilvægt að við þróun leiðakerfa verði leitað leiða til að almenningssamgöngur nýtist innan vinnusóknarsvæða. Vinnusóknarsvæði á Norðurlandi vestra eru þrjú, eins og sjá má á mynd 21. Í dag geta íbúar landshlutans ekki nýtt sér almenningssamgöngur til að sækja vinnu/skóla innan svæðis og á milli vinnusóknarsvæða. Áætlun leiðar 57, sem er eina leiðin sem fer í gegnum landshlutann allan, miðast við þarfir farþegaflutninga milli Reykjavíkur og Akureyrar en ekki ferðir innan svæðis. Lögð er áhersla á að skoðaðir verði möguleikar á uppbyggingu leiðakerfis innan svæðis. Almenningssamgöngur eru nauðsynlegur þáttur í að bæta búsetuskilyrði en ekki síður einn stærsti þátturinn í að minnka kolefnisspor landshlutans.

Vinnusóknarsvæði á Norðurlandi vestra. Mynd, Byggðastofnun.

Einnig er lögð áhersla á uppbyggingu aðstöðu fyrir vagna og biðstöðvar, t.d. við Hvammstangaafleggjara, á Blönduósi, á Skagastrandarvegi við Þverárfjallsafleggjara, á Sauðárkróki og víðar. Eins og staðan er nú er ekki hægt að stöðva við Þverárfjallsveg vegna hættu sem skapast þar sem ekki er um staði að ræða einnig vantar lýsingu á gatnamótum þar sem sleppistæði strætó er á nýjum gatnamótum út á Skagaströnd á Þverárfjallsvegi og þröngt er um á öðrum biðstöðum.

Rannsóknarmiðstöð Háskólans á Akureyri vann fýsileikakönnun á almenningssamgöngum²⁴ fyrir SSNV á árinu 2021, með styrk úr lið A.10, almenningssamgöngur um land allt, á byggðaáætlun. Í henni kom í ljós að tækifæri eru til staðar í landshlutanum. Einnig er í henni

²⁴https://www.ssnv.is/static/files/Mappa/SSNV/skyrslur/almenningssamgongur_ssnv-skyrsla_rha_2021.pdf

bent á mikilvægi þess að finna leiðir til að samnýta akstur sem þegar er ekinn á svæðinu, svo sem skólaakstur.

Að síðustu er vert að benda á það sem fram hefur komið varðandi áherslur ríkisstjórnar Katrínar Jakobsdóttur um að almenningssamgöngur þar sem kynntar eru hugmyndir um samstarf milli ríkis og sveitarfélaga um að efla almenningssamgöngur á landsbyggðinni. Slík uppbygging er afar brýn eins fjallað hefur verið um hér að framan. Ítrekað er mikilvægi þess að verkefni sem því fylgi fjármagn til uppbyggingar. Slíkt verkefni tekur nokkur 1ár að þróa og því fylgir mikill kostnaður á uppbyggingartíma sem og rekstrarkostnaður til langs tíma. Sveitarfélögin á starfssvæði SSSNV hafa ekki burði að óbreyttu til að koma með fjármagn inn í slík verkefni.

Forgangsröðun verkefna tengdum almenningssamgöngum

1. ***Þróun leiða sem nýtast íbúum Norðurlands vestra til ferða innan vinnusóknarsvæða í samræmi við fýsileikakönnun sem unnin var á árinu 2021 og áherslur sem settar eru fram í stjórnarsáttmála ríkisstjórnar Katrínar Jakobsdóttur.***
2. ***Uppbygging aðstöðu fyrir vagna á biðstöðvum á Norðurlandi vestra, t.d. við Hvammstangaafleggjara, á Blönduósi, á Skagastrandarvegi við Þverárfjallsafleggjara sem og á Sauðárkróki.***

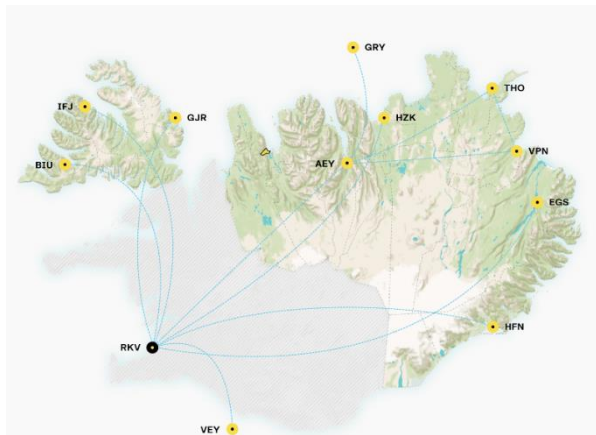
Flugsamgöngur

Reglulegar flugsamgöngur til og frá Alexandersflugvelli í Skagafirði eru Norðurlandi vestra afar mikilvægar. Í fjölmörgum greiningum og rannsóknum kemur skýrt fram að góðar samgöngur hafi mikil áhrif á atvinnu, efnahag, lífsgæði og öryggi íbúa. Rannsóknir sýna almennt að hreyfanleiki og aðgengi eru lykilþættir við búsetuval, ekki hvað síst á landsbyggðinni. Eins og segir í félagshagfræðilegri greiningu Ástu Þorleifsdóttur og Vilhjálms Hilmarssonar um áætlunarflug innanlands:

Þar spilar innanlandsflug stórt hlutverk og er oft einn grundvöllur búsetugæða þ.e. þeirra þátta sem gera staði hæfa og/eða eftirsóknarverða til búsetu.²⁵

²⁵ [http://www.vegagerdin.is/Vefur2.nsf/Files/1610-1625_Aaetlunarflug_innan_lands/\\$file/1610-1625%20%C3%81%C3%A6tlunarflug%20innan%20lands.pdf](http://www.vegagerdin.is/Vefur2.nsf/Files/1610-1625_Aaetlunarflug_innan_lands/$file/1610-1625%20%C3%81%C3%A6tlunarflug%20innan%20lands.pdf)

Fram til ársins 2018 var Alexandersflugvöllur skilgreindur í grunnneti flugvalla í samgöngu-áætlun. Afar mikilvægt er að völlum verði á ný skilgreindur í grunnnetinu og fái viðunandi rekstrar- og viðhaldsfé. Á árinu 2018 var unnið tilraunaverkefni með stuðningi úr Sóknaráætlun Norðurlands vestra. Þá kom flugfélagið Ernir á reglulegu áætlunarflugi milli Sauðárkróks og Reykjavíkur. Flugið var nokkuð vel nýtt en mál manna er að verkefnið hafi ekki varað nægilega lengi til að full reynsla kæmist á það. Mikilvægt er að það verði tekið upp að nýju og það flug verði hluti af Loftbrú stjórnvalda sem miðar að því að niðurgreiða flugfargjöld íbúa landsbyggðarinnar í einkaerindum. Samkvæmt viðmiðum Loftbrúar er flug um Alexandersflugvöll hluti þeirra skilgreindu svæða sem eiga kost á niðurgreiðslu flugfargjalda íbúa. Sú staðreynd breytir rekstrarskilyrðum fyrir áætlunarflug verulega og brýnt að á það verði látið reyna, til lengri tíma en gert var 2018, hvort grundvöllur er fyrir slíkum rekstri. Skilgreining Alexandersflugvallar í grunnnet flugvalla á ný sem og tryggt fé til rekstrar og viðhalds eru grunnur þess.

Mynd. Svæði sem falla undir Loftbrú og njóta eiga niðurgreiðslu á flugfargjöldum í einkaerindum. Mynd, Vegagerðin.

Í byrjun mars 2019 var skrifað undir samstarfssamning Flugakademíu Keilis og Fjölbrautaskóla Norðurlands vestra um samstarf vegna flugnema skólans á Alexandersflugvelli. Flugvöllurinn þykir afar góður kennsluflugvöllur, bæði legu sinnar vegna og veðurfræðilega séð og var samstarfssamningurinn við Flugakademíuna sönnun þess. Við fall Wow-air og samdrátt hjá Icelandair í kjölfar Covid-19 dróst eftirspurn eftir flugmannsnámi mjög saman og flugakademían hætti að nota flugvöllinn. Ekki er ólíklegt að akademían taki aftur upp kennslu við völlum þegar flugið fer í fullan gang að nýju í kjölfar heimsfaraldurs.

Um árabíl hefur sveitarstjórn Sveitarfélagsins Skagafjarðar ásamt SSSV lagt á það áherslu að skoðaður verði möguleikinn á því að Alexandersflugvöllur verði gerður að varaflugvelli fyrir millilandaflugvelli landsins. Fjöldi þingsályktunartillagna hefur verið fluttur þess efnis, nú síðast á 153. löggjafarþingi 2023²⁶.

Í Skagafirði eru litlar líkur á jarðhræringum eða eldgosum sem hamlað geta flugsamgöngum, auk þess sem vegalengdir til fjögurra meginflugvalla á Íslandi á landi eru hagstæðar. Milli Sauðárkróks og Akureyrar er vegalengdin aðeins um 120 km, sem tekur einungis rúma 1½ klst. að aka. Milli Sauðárkróks og Reykjavíkur eru í kringum 295 km sem er rúmlega 3 klst. akstur. Til samanburðar eru um 390 km milli Akureyrar og Reykjavíkur, milli Reykjavíkur og Egilsstaða um 650 km og milli Akureyrar og Egilsstaða um 265 km. Alexandersflugvöllur er því mjög vel staðsettur til að þjóna sem varaflugvöllur fyrir alla millilandaflugvelli landsins.

Uppbygging Alexandersflugvallar sem varaflugvallar er ekki einasta hagsmunamál með tilliti til flugöryggis og vegalengda heldur einnig með tilliti til þess sem kallað hefur verið „dreifing ferðamanna“ og þar með stuðningur við ferðaþjónustuna á Norður- og Austurlandi sem verður mikilvægur þáttur þegar ferðamenn fara að sækja landið heim að nýju eftir Covid-19.

<https://www.althingi.is/altext/raeda/153/rad20230307T172734.html>

Vilji stjórnvalda til að ferðaþjónustan bæti hag íbúa um allt land er skýr í stefnu um ferðaþjónustu til ársins 2030. Til að árangur náist í að fá ferðamenn til að fara víðar um landið en nú er verða að koma til fleiri alvöru fluggáttir á landsbyggðinni. Reynsla þeirra landa sem við lítum til sýnir það svo ekki verður um villst og er þar helst að nefna Nýja-Sjáland. Áhuginn á beinu flugi á Norðurland er fyrir hendi enda sýna viðtökur á ferðum þeirra aðila sem þegar hafa tekið upp flug það glögg. Fleiri erlendir aðilar eru að skoða að hefja beint flug til Akureyrar.

Beint flug frá Evrópu á Norðurland er „viðkvæm vara“ og allar truflanir geta vegið búsna þungt í ákvarðanatöku hinna erlendu flugrekstraraðila og ferðaheildsala varðandi framhaldið. Að ekki sé talað um þeirra sem fylgjast með og íhuga að stíga næstu skref. Fyrir nokkrum árum þótti það óhugsandi fyrir söluaðila Íslandsferða, t.d. í Evrópu, að bjóða upp á flug beint til Norðurlands en þróun áfangastaðarins Íslands og aðstæður á mörkuðum hafa breytt þeirri afstöðu til muna. Fjárfesting í að byggja Alexandersflugvöll upp sem varaflugvöll og gera hann að e.k. fráviksflugvelli („diversion airport“) fyrir Akureyri mun bæta möguleika þessarar sóknar í beinu flugi inn á Norðurland til muna og um leið renna betri stoðum undir ferðaþjónustu á Norðurlandi vestra, létta á álagi á þeim ferðamannastöðum sem komnir eru næst þolmörkum sunnan og vestanlands, um leið og heildaröryggi fluglandsins Íslands verður aukið.

Til viðbótar við framantalið myndi uppbygging Alexandersflugvallar að nýju auka öryggi íbúa á Norðurlandi vestra til mikilla muna. Skv. úttekt á heilbrigðisþjónustu á Norðurlandi vestra sem SSNV lét gera á árinu 2018 og áður hefur verið nefnd eru nánast engir íbúar á Norðurlandi vestra í minna en klukkustundar fjarlægð frá sérhæfðu sjúkrahúsi með sólarhringsaðgang að skurðstofu. Annars staðar á landinu er hlutfallið frá 50 – 100%²⁷. Sé það ekki ætlun ríkisvaldsins að bæta að nýju heilbrigðisþjónustu í landshlutanum er nauðsynlegt að bæta samgöngur þangað til að íbúar svæðisins sitji við sama borð og íbúar annarra landshluta. Vegasamgöngur á veturnum eru oft erfiðar og ítrekað eru allir vegir inn og út úr landshlutanum lokaðir, oft svo dögum skiptir með tilheyrandi óöryggi og hættu fyrir íbúa ef upp koma veikindi eða slys. Alexandersflugvöllur gegnir því lykilhlutverki í aðgengi íbúa landshlutans að nauðsynlegri þjónustu en miðað við núverandi stöðu á viðhaldi og rekstri vallarins gegnir hann því tæpast í dag.

Með sömu öryggisrökum og eiga við um Alexandersflugvöll á Sauðárkróki er mikilvægt fyrir íbúa Húnavatnssýslna að hafa möguleika á sjúkraflugi. Mikil skerðing heilbrigðisþjónustu í landshlutanum á undanförunum árum hefur gert það að verkum að öll bráðatilfelli þarf að meðhöndla utan landshlutans. Til að nýta þá opinberu þjónustu sem íbúar svæðisins eiga sama rétt á og aðrir íbúar landsins er um fjallvegi að fara og getur það verið torvelt, sérstaklega á veturnum. Í ljósi þess er lögð áhersla á að Blönduósflugvöllur verði skilgreindur fyrir sjúkraflug og mikilvægt að hann fái nauðsynlegt viðhald til að tryggja sé hann geti þjónað flugi með viðunandi hætti. Brýnasta verkefnið hvað það varðar er lagning slitlags á flugbrautina. Þetta er nú komið inn á áætlun 2024 og leyfum okkur að vera bjartsýn, þetta er stórt öryggisatriði og stærð verkefnisins ekki þannig að ástæða sé til að láta það velkjast í áætlunum í áratugi. Staðsetning flugvallarins rétt við þjóðveg 1 er heppileg ef kemur til hópslysa eða annarra alvarlegra óhappa í Húnavatnssýslum. Undanfarnir ár hafa nokkur slík óhöpp átt sér stað sem hafa ótvírætt sannað þörfina fyrir völinn.

²⁷ https://www.ssnv.is/static/files/Mappa/SSNV/skyrslur/ssnv_skyrsla_heilbrigdis.pdf

Að síðustu er mikilvægt að hugað verði að þyrlulendingarstöðum á Norðurlandi vestra. Skv. Landhelgisgæslunni eru engir slíkir skilgreindir í landshlutanum. Með aukinni umferð á vegum úti, minnkandi heilbrigðisþjónustu á landsbyggðinni og mikilli aukningu í sjúkraflutningum er ekki óeðlilegt að álykta að á komandi árum verði þyrlur sífellt meira notaðar við bráðapjónustu á landsbyggðinni. Til dæmis mætti skilgreina lendingarstað á malbikuðu plani við Skagabúð í Skagabyggð. Skoða þarf fleiri mögulegar staðsetningar.

Forgangsröðun verkefna tengdum flugsamgöngum

- 1. Alexandersflugvöllur verði skilgreindur í grunnneti flugvalla á ný og honum tryggðir nægilegir rekstrarfjármunir til að unnt sé að koma á reglulegu áætlunarflugi með stuðningi úr Loftbrú stjórnvalda.***
- 2. Tryggt verði að Blönduósflugvöllur geti þjónað sjúkraflugi með viðunandi hætti m.a. með lagningu slitlags á flugbraut.***
- 3. Farið verði í ítarlega greiningu og kostnaðarmat á því að Alexandersflugvöllur verði varafflugvöllur fyrir millilandaflug á Íslandi.***
- 4. Skilgreindir verði þyrlulendingarstaðir í landshlutanum til að auðvelda aðgengi þyrlna þegar til slysa og bráðatilfella kemur.***

Hitaveita og varmaveita

Umtalsverðar hitaveituframkvæmdir hafa átt sér stað á Norðurlandi vestra undanfarin misseri. Með lagningu hitaveitu breytast búsetuskilyrði á svæðinu til mikilla muna. Auk verulegrar lækkunar á húshitunarkostnaði aukast möguleikar á alls kyns atvinnustarfsemi, allt frá iðnaði til ferðaþjónustu.

Á Norðurlandi vestra standa yfir athuganir á möguleikum til frekari hitaveituframkvæmda og má ætla að á næstu misserum verði ráðist í enn frekari framkvæmdir.

Undanfarin fjögur ár hefur farið fram mikil endurnýjun á hitaveitulögnum innanbæjar á Hvammstanga eftir umtalsverðar framkvæmdir í dreifbýlinu árin fjögur þar undan. Á Reykjum í Hrótafirði hafa staðið yfir aðgerðir með það að markmiði að leggja hitaveitu frá Reykjaskóla og inn Hrótafjörð austanverðan. Árið 2018 var boruð ný hola en hún gaf aðeins hita en ekkert vatn þannig að á árinu 2021 var farið í prufudælingu úr skáholunni, sem hingað til hefur fætt hitaveitu frá Reykjaskóla og út Hrótafjörð að austan með sjálfrennsli. Miklar líkur eru á að hægt verði að byggja hitaveitu inn Hrótafjörð á þeirri holu með dælingu til framtíðar.

Í Austur-Húnavatnssýslu eru, skv. upplýsingum frá RARIK, fyrirhugaðar frekari boranir til að styrkja hitaveitu til Blönduóss og Skagastrandar. Mikilvægt er að þau áform haldi þar sem skortur á viðhaldi getur reynst afar kostnaðarsamur síðar meir. Skagafjarðarveitur hafa sömuleiðis áform um frekari stækkun í austanverðum Skagafirði. Áform eru uppi þar um að halda áfram frekari uppbyggingu hitaveitu í austanverðum Skagafirði, Hjaltadal, Viðvíkursveit og Deildardal, ásamt síðustu bæjum í Vallhólma á næstu árum en ekki er búið að tímasetja

framkvæmdir á þessum svæðum. Hönnun tengingar Langhúsaveitu við Hofsósveitu er búinn og mikilvægt er að sú framkvæmd komist til gagns eins fljótt og verða má.

Við lagningu hitaveitu í dreifbýli undanfarin ár hefur miklu skipt sá styrkur sem veittur er úr orkusjóði sem miðast nú við fjárhæð sem samsvarar allt að 16 ára niðurgreiðslu á rafhitun. Mikilvægt er að sá stuðningur verði áfram veittur til að hraða hitaveituvæðingu þar sem þess er kostur. Þó þessi stuðningur hafi verið aukinn á kjörtímabilinu 2014-2018 úr hámarki 12 árum í 16 að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, hefur það fjármagn sem veitt er til styrkjanna ekki verið nægjanlegt til að greiða hitaveitunum sem staðið hafa í framkvæmdum fyrr en seint og síðar meir með tilheyrandi fjármagnskostnaði. Styrkveiting til nýrra hitaveitna er skv. reglugerð aldrei meiri en sem nemur 20% af heildarfjárveitingu²⁸ til niðurgreiðslu á orku til húshitunar. Hafa þær fjárhæðir sem þar er úr að spila ekki verið nægilegar miðað við þær miklu framkvæmdir sem veitur hafa ráðist í undanfarin ár. Afar brýnt er að fjármagn til þessa stuðnings verði aukið svo endurgreiðslur berist hraðar. Slíkt er ekki einasta til hagsbóta fyrir hitaveiturnar og eigendur þeirra (sem í flestum tilfellum eru sveitarfélögin) heldur ekki síður fyrir íbúa sem þurfa að leggja út í umtalsverðan kostnað við að taka inn hitaveitu.

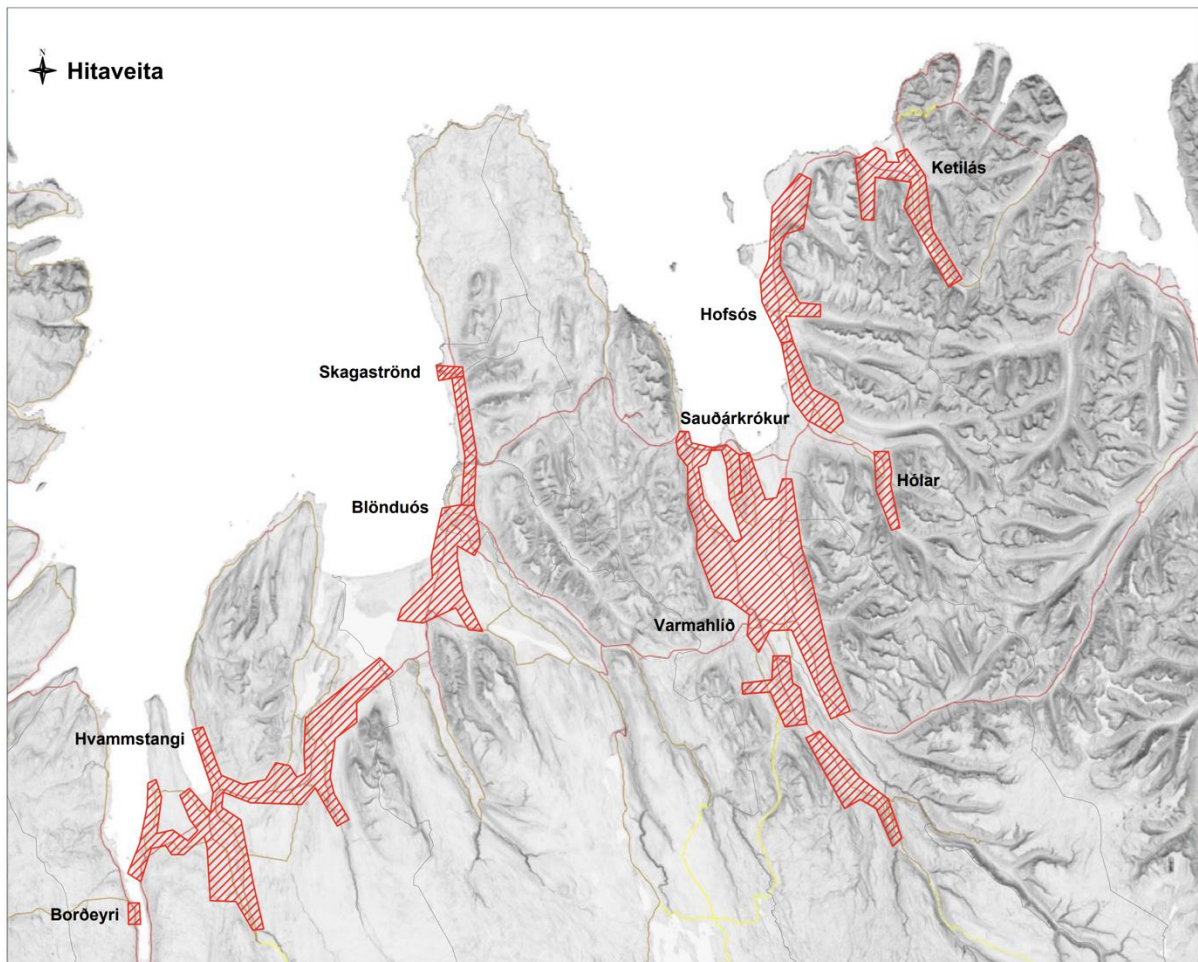
Mikilvægt er að kannaðir verði möguleikar á staðbundnum varmaveitum á þeim svæðum þar sem hitaveitu verður ekki við komið með hagkvæmum hætti. Brýnt er að stjórnvöld auki við stuðning við framkvæmdakostnað á varmaveitum.

Forgangsröðun verkefna tengd hitaveitu og varmaveitu

- 1. Áfram verði stutt við lagningu nýrra hitaveitna með styrkjum sem samsvara áætluðum niðurgreiðslum á rafhitun á ákveðnu tímabili (nú allt að 16 ár).**
- 2. Fjármagn til niðurgreiðslu á stofnkostnaði við hitaveitu verði aukið svo ekki verði slík bið eins og verið hefur á endurgreiðslum til veitna og nýrra notenda. Fjármagn til framkvæmda varmaveitna verði aukið.**

Á mynd 23 má sjá þau svæði þar sem möguleiki er á tengingum við hitaveitu á Norðurlandi vestra.

²⁸ Reglugerð um framkvæmd laga um niðurgreiðslu húshitunarkostnaðar nr. 698/2013. <https://island.is/reglugerdir/nr/0698-2013>

Mynd 17. Aðgengi að hitaveitu á Norðurlandi vestra. Mynd, SSNV.

Raforkukerfi

Um nokkurt skeið hefur verið unnið að því hörðum höndum að laða iðnaðarstarfsemi að Norðurlandi vestra og vinnur nú sérstakur starfsmaður að því verkefni. Landfræði- og jarðfræðilegar aðstæður eru góðar í landshlutanum, ekki hætta á jarðhræringum eða eldgosum og staðsetningin mitt á milli Reykjavíkur og Akureyrar hagfelld með tilliti til flutninga. Frumskilyrði þess að fyrirtæki í stærri eða smærri iðnaðarstarfsemi geti valið sér stað á Norðurlandi vestra er raforka og örugg afhending hennar.

Umtalsverð atvinnuuppbygging á sér nú stað á Blönduósi með uppbyggingu gagnavers. Orka til þeirrar starfsemi fæst úr Blöndu. Verði úr að á svæðið fái aukin iðnaðarstarfsemi, eins og mælt er fyrir um að stefnt skuli að í Þingsályktun um átak stjórnvalda og sveitarfélaga í Austur-Húnavatnssýslu til atvinnuuppbyggingar²⁹ sem samþykkt var á Alþingi árið 2013, er ljóst að meiri orku þarf til svæðisins. Í þingsályktunartillögum kemur fram að koma skuli af stað samstilltu átaki stjórnvalda og sveitarfélaga á svæðinu um að efla atvinnulíf og skapa ný störf með nýtingu raforku sem framleidd er í Blönduvirkjun. Til þess að svo megi verða þarf að tryggja flutning orkunnar frá Blönduvirkjun. Það hlýtur að vera eðlileg krafa heimamanna að

²⁹ <https://www.althingi.is/alttext/143/s/0110.html>

nýta orkuna úr virkjun, sem er í bakgarðinum ef svo má segja – enda er það megininntak fyrrnefndrar þingsályktunartillögu.

Á árinu 2019 hófst starfsemi gagnavers á Blönduósi. Ekki reyndist auðvelt að tryggja raforku til starfseminnar en það tókst þó að lokum. Í framhaldi af opnun gagnaversins hafa borist fyrirspurnir frá aðilum sem áhugasamir eru um að byggja upp frekari atvinnustarfsemi á svæðinu. Þeim fyrirspurnum hefur ekki verið unnt að sinna vegna skorts á orku. Því er brýnt að ráðist verði í stækkun Blönduvirkjunar í samræmi við þau áform sem uppi eru og áhersla verði lögð á að orkan verði nýtt á Norðurlandi vestra, bæði til þess að bæta þar atvinnulíf og búsetuskilyrði en einnig til að lágmarka orkutap sem verður í línunum sem flytja orku um langan veg. Nýlegar upplýsingar um orkutap vegna flutnings og úttektar frá framleiðslufyrirtækjum gefa til kynna að það tap samsvari allri orkunotkun heimila á landinu eða sem samsvarar öllu núverandi uppsettu afli Blönduvirkjunar, um 1000 GWst. Það er því til mikils að vinna að minnka þetta tap, m.a. með því að nýta orkuna sem næst framleiðslustað.

Samtöl við Landsnet hafa leitt í ljós að flýting á lagningu línu úr Hrútafirði yfir í Blöndu (á mynd 12 HRU-BLA) myndi bæta stöðuna verulega. Tækifæri gæfust til að fjölga tengipunktum sem kæmu sér vel í Húnavatnssýslum. Jafnframt myndi sú framkvæmd auka tækifæri til afhendingar á Vestfjörðum. Samgöngu- og Innviðanefnd SSNV leggur því áherslu á að lagningu línu frá Hrútafirði í Blöndu verði flýtt. Lagning Blöndulínu 3 (á mynd 12 á bls. 26 BLA-RAN) mun bæta afhendingu í austari hluta landshlutans. Sú lína hefur verið lengi í undirbúningi og m.a. strandað á flóknu regluverki. Samgöngunefnd SSNV leggur því einnig áherslu á að áfram verði haldið í undirbúningi þeirrar framkvæmdar og leiða leitað til að einfalda regluverk enn frekar svo ráðast megi í hana sem allra fyrst.

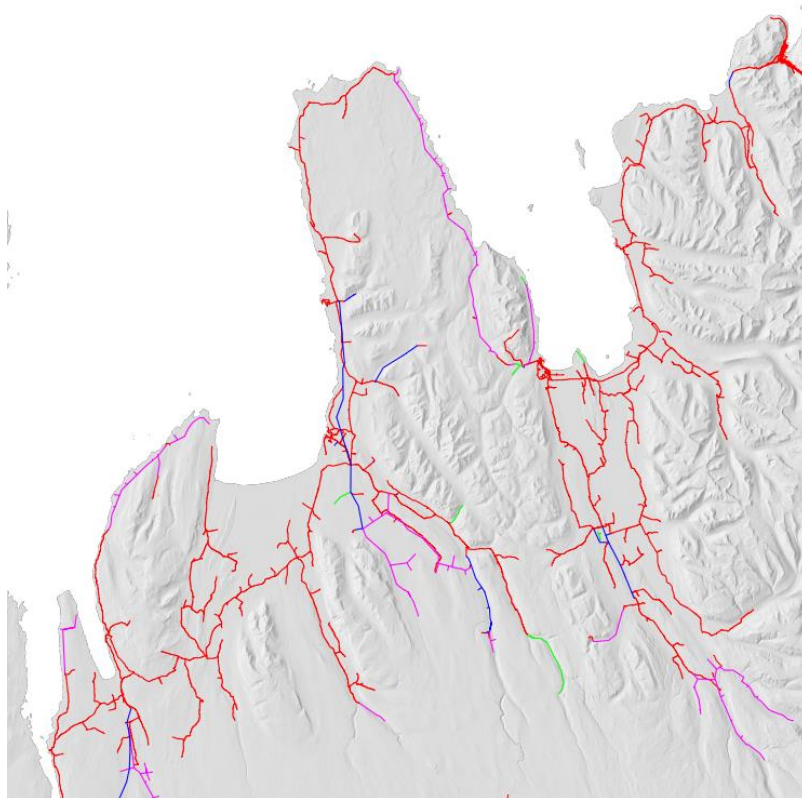
Þegar rætt er um orkumál er nauðsynlegt að fjalla um seinagang við þrífösun rafmagns á Norðurlandi vestra líkt og á landinu öllu. Í nútímabúskap og öðrum atvinnurekstri er þrífösun afar mikilvægt hagsmunamál þar sem flest raftæki þurfa orðið þriggja fasa rafmagn. Á það ekki síst við um viðkvæm raftæki eins og tölvur. Nú er það svo að flest heimilistæki sem framleidd eru í dag innihalda tölvur í einhverju formi sem gerir það að verkum að líftími þessara tækja í sveitum þar sem aðeins er eins fasa rafmagn er mun styttri en ella. Heyrst hefur af heimilum í dreifbýli sem þurfa að skipta út heimilistækjum á 2ja-3ja ára fresti því þau skemmast á það stuttum tíma.

Undanfarin ár hefur mikil uppbygging átt sér stað í kúabúskap á Norðurlandi vestra. Fjölmörg býli hafa fjárfest í nýjum róbótafjósum sem gjörbreytir skilyrðum og aðstöðu bæði dýra og bænda. Rafbúnaður þessara tækja er viðkvæmur og því erfitt að koma slíkri endurnýjun við nema þar sem þriggja fasa rafmagn er í boði.

Ekki má gleyma því að orkuskiptaverkefni stjórnvalda mun ganga mun hægar ef ekki verður settur aukinn kraftur í þrífösun til sveita.

Það er því ljóst að hægagangur í þrífösun rafmagns hefur á umliðnum árum hamlað uppbyggingu. Þó horfir til betri tíðar hvað þetta stóra hagsmunamál varðar. Skv. upplýsingum frá RARIK verða öll býli í ábúð á veitusvæði fyrirtækisins komin með þriggja fasa rafmagn eftir 8 ár, eða árið 2030. Stjórnvöld hafa komið að flýtingu ákveðinna verkefna og því verða allir stórir viðskiptavinir, eins og stór kúabú og aðrir sem nota 70.000 kWst eða meira, komnir með þriggja fasa rafmagn árið 2025. Allt dreifikerfi RARIK verður síðan komið í jarðstrengi árið 2035. Ástæða er til að fagna því að verkinu hefur verið flýtt um nokkur ár miðað við fyrri áætlanir. Um leið er á það benti að hagsmunir af því að verkinu verði hraðað enn frekar eru miklir. Tryggja verður að nægum fjármunum verði veitt til verkefnisins svo áætlanir gangi eftir og jafnvel fyrr en ætlað er. Í stefnu stjórnvalda hefur um nokkurt skeið verið lögð áhersla á að nýta samlegðaráhrif með framkvæmdum, þ.e.a.s. að þegar grafinn er skurður verði athugað hvort nýta má hann til annarra verkefna um leið. Á Norðurlandi vestra hafa verið í gangi umfangsmiklar hitaveitu- og ljósleiðaraframkvæmdir. Því miður hefur ekki tekist að nýta

Skýringar:
 Háspennustrengur
 Háspennulínur 1-vir
 Háspennulínur 2-virar
 Háspennulínur 3-virar

samlegð með þeim framkvæmdum til hraðari uppbyggingar þriggja fasa kerfis á svæðinu, ekki nema reitt sé fram flýgtigjald þar sem viðkomandi svæði „er ekki á áætlun“ fyrr en mun síðar. Það er ekki skynsamleg ráðstöfun fjármuna og er hvatt til þess að áætlanir varðandi þrífösun rafmagns verði teknar upp og skoðaðar með tilliti til annarra framkvæmda og almennt leitað allra leiða til að hraða verkefninu.

Ekki er hægt að fjalla um orkumál í landshlutanum öðruvísi en að hafa orð á þeim gríðarlegu verkefnum sem við sem þjóð stöndum frammi fyrir. Framundan eru umfangsmikil orkuskipti til

Mynd 18. Raforkukerfið á Norðurlandi vestra janúar 2024. Mynd RARIK.

þess m.a. að standa við skuldbindingar þjóðarinnar í loftslagsmálum. Í ljósi þess og þeirrar staðreyndar að orkuskiptur hefur orðið víða um land og að virkjanir og flutnings- og dreifikerfi raforku anna ekki eftirspurn víða á landsbyggðinni, er útilokað að taka ákvörðun um mögulega virkjunarkosti í Skagafirði án þess að ráðist sé í mun viðameiri rannsóknir og mat á áhrifum þeirra á náttúru og samfélag í Skagafirði og nágrenni og að þar séu rekjanlegar og gagnsæjar niðurstöður allra faghópa rammaáætlunar hafðar til hliðsjónar. Jafnframt er nauðsynlegt að

tryggja þá uppbyggingu flutningskerfis raforku sem þegar hefur verið nefnd til að styðja við að heimili og fyrirtæki landsins geti notað umhverfisvæna orku í stað jarðefnaeldsneytis, auk þess sem það er grunnforsenda jákvæðrar byggðapróunar vítt og breitt um landið.

Forgangsröðun verkefna tengdum raforkumálum

- 1. Áætlanir um þrífösun rafmagns í dreifbýli gangi eftir og verði helst hraðað enn frekar til að einstaklingar og fyrirtæki á dreifbýlum svæðum sitji við sama borð og þau í þéttbýli.**
- 2. Raforkuflutningur til svæðisins frá Blöndu verði styrktur sem og uppbygging meginflutningskerfis landsins til þess að auka afhendingaröryggi og styðja við frekari iðnaðaruppbyggingu á svæðinu sem og núverandi atvinnurekstur.**
- 3. Ráðist verði í stækkun Blönduvirkjunar sem fyrst og viðbótarorkan nýtt á Norðurlandi vestra.**
- 4. Ráðist verði í viðameiri rannsóknir en þegar liggja fyrir á orkukostum á Norðurlandi vestra og mat á áhrifum þeirra á náttúru og samfélag í landshlutanum.**

LOKAORÐ NEFNDARINNAR

Frá árinu 1998 hefur íbúum á Norðurlandi vestra fækkað töluvert og frá og með febrúar 2024 er Norðurland vestra fámennasti landshluti á landinu. Á sama tíma hefur fjölgun íbúa á landsvísu verið um 33%. Allra síðustu ár hefur fjöldi íbúa í landshlutanum staðið í stað eða jafnvel þokast upp á við einhver ár. Hins vegar er sú fjölgun alltaf undir landsmeðaltali. Sveitarfélögin hafa ötullega unnið að því undanfarin misseri að snúa þessari þróun við og hafa jafnframt aukið styrk sinn með sameiningum. Sérstök áhersla er lögð á að laða stærri fjárfestingar inn í landshlutann, nýsköpun sést æ víðar og húsbyggingar hafa tekið við sér. Það eru því ýmis jákvæð teikn á lofti. Teikn sem sýna að landshlutinn hefur alla burði til að ná vopnum sínum á ný.

Átak heimamanna til eflingar landshlutans má sín hins vegar lítils ef uppbygging innviða á ábyrgð ríkisins fylgir ekki með. Víðtæk könnun sem gerð var árið 2020 sýnir að íbúar telja að sveitarfélögin á Norðurlandi vestra standi sig nokkuð vel varðandi þá innviði sem þau bera ábyrgð á, svo sem grunn- og leikskóla. Sömu sögu er ekki hægt að segja um þá innviði sem ríkisvaldið ber ábyrgð á og er þar helst að nefna samgöngumannvirki og orkukerfi. Í könnuninni kom í ljós að ánægja með vegakerfi var einna minnst á Norðurlandi vestra og sama má segja um rafmagn. Ánægja með laun í landshlutanum var einnig einna minnst á landinu öllu. Enda hafa launatekjur verið með þeim lægstu undanfarna áratugi. Hefur verið sýnt fram á að aðgengi að orku hafi áhrif á launatekjur svæða. Það er því afar brýnt að úr orkuskorti landshlutans verði leyst sem allra fyrst til að sveitarfélögin á svæðinu hafi nauðsynlegar bjargar til eflingar.

Í áætlun þessari hafa sveitarfélögin á Norðurlandi vestra sameinast um áherslur og forgangsröðun. Áherslur heimamanna hljóta að verða að ráða þegar ákveðið er í hvaða framkvæmdir skal ráðast. Heimamenn þekkja best þarfir samfélaga sinna. Því er nauðsynlegt

að þetta plagg verði haft til hliðsjónar við þær framkvæmdir sem ráðist verður í á komandi árum.

Af efni áætlunarinnar má glögg sjá að verkefni á Norðurlandi vestra eru ærin. Þó fjöldi kílómetra, sem settir eru hér í forgang, sé mikill og kostnaður við endurbætur raforku- og fjaraskiptakerfa sé gríðarlegur, er ekki hægt að láta slíkar úrbætur hjá líða af þeim sökum. Að verkið sé of stórt. Mun fremur ætti að setja upp skynsamlega áætlun, í sátt og samráði við íbúa og sveitarfélög, um hvernig megi bæta innviði í landshlutanum, skipulega, á nokkurra ára tímabili. Þörfin er svo sannarlega til staðar eins og sýnt hefur verið fram á í þessari áætlun.

Greiðar samgöngur sem byggja á góðu vegakerfi eru nauðsynlegar forsendur fyrir uppbyggingu atvinnulífs og viðunandi afkomu heimila og fyrirtækja. Flestir tengi- og héraðsvegir á Norðurlandi vestra uppfylla engan veginn þær kröfur og fer ástand þeirra versnandi ár frá ári vegna ónógs viðhalds. Óhætt er að fullyrða að samgöngur standa þróun atvinnulífs á svæðinu fyrir þrifum því oft á tíðum eru vegirnir hættulegir vegfarendum og ættu að merkjast sem slíkir. Þannig eru þessir grunninnviðir á forræði hins opinbera að halda samfélaginu í landshlutanum niðri. Sú staða er óviðunandi.

Þeir eru fleiri innviðirnir sem standa þróun samfélagsins fyrir þrifum. Má þar helst nefna orkukerfi, megin- og flutningskerfi. Það er óásættanlegt að landshluti sem hefur átt undir högg að sækja verði að gefa frá sér tækifæri sem gefast til atvinnuuppbyggingar vegna skorts á orku. Sérstaklega þegar virkjun – sem hefur viðbótarframleiðslugetu – er í bakgarðinum og fleiri tækifæri til orkuframleiðslu til staðar. Aftur eru það grunninnviðir á forræði hins opinbera sem standa framþróun samfélagsins fyrir þrifum.

Það má heldur ekki horfa framhjá því að sterkir innviðir eru gríðarlegt öryggismál fyrir íbúa. Má þar nefna öryggi skólabarna sem fara um langa leið til náms í skólabílum á óboðlegum vegum, mörg hver í áratug. Allt sitt grunnskólanám. Einnig má nefna öryggi vegna fjaraskipta. Því miður hafa skapast í landshlutanum aðstæður sem hafa svipt íbúa allri öryggistilfinningu á sínum heimilum. Slíkt er einfaldlega ekki boðlegt á 21. öldinni. Orkuöryggi er jafnframt grunnforsenda blómlegra byggða.

Ljóst er að verkefni eru ærin. Með þeim áherslum sem að framan eru taldar vilja sveitarfélög á Norðurlandi vestra leggja sitt af mörkum til að auðvelda og flýta fyrir töku ákvarðana og þar með brýnum framkvæmdum við samgöngu- og innviðauppbyggingu í landshlutanum.

5. FYLGISKJÖL

Fylgiskjal 1 – Erindisbréf samgöngu- og innviðanefndar SSNV

Erindisbréf Samgöngu- og innviðanefnd SSNV

1.gr.

Erindi barst frá framkvæmdarstjóra SSNV 6. September 2023 til sveitastjóra að skipa í Samgöngu- og Innviðanefnd sem skipuð yrði fulltrúum allra sveitarfélaga á Norðurlandi vestra, einn fulltrúi frá hverju sveitarfélagi. Í greinargerð með samþykkt þingsins segir eftirfarandi:

Vinnu við gerð núgildandi samgöngu- og innviðaaáætlun Norðurlands vestra lauk í júní 2019. Síðan þá hefur verið ráðist í nokkrar framkvæmdir sem tilgreindar voru í áætluninni auk þess sem áherslur einstakra sveitarfélaga kunna að hafa breyst. Því er ástæða til að hefja vinnu við að taka upp áætlunina að nýju, enda henni ætlað að vera lifandi plagg svo hún þjóni tilgangi sínum.

2.gr.

Hlutverk starfshópsins skv. samþykkt ársþings að yfirfara gildandi samgöngu- og innviðaaáætlun Norðurlands vestra og uppfæra eftir þörfum. Skal endurnýjuð áætlun lögð fyrir ársþing SSNV 2024.

4.gr.

Framkvæmdastjóri og starfsmenn SSNV vinna með hópnum eins og þurfa þykir. Starfsmenn SSNV færa fundargerð í tölvu og undirbúa fundi í samráði við formann vinnuhópsins og aðstoða við upplýsingaöflun. Hópurinn getur kallað til sín gesti á fundi. Hópurinn hefur ekki heimild til að stofna til fjárútláta vegna starfa sinna nema með sérstöku samþykki stjórnar SSNV.

5.gr.

Vinnuhópurinn fær greitt samkvæmt nefndataxta SSNV. Starfsmenn sveitarfélaga sem í nefndinni sitja fá ekki greitt fyrir fundarsetu á vinnutíma sínum. Hafa skal sem viðmið að hópurinn fundi allt að fjórum sinnum á starfstímanum. Heimilt er að halda fundi í rafrænum kerfum eða í síma. Af umhverfis- og kostnaðarsjónarmiðum eru nefndarmenn beðnir um að samnýta ferðir til funda eftir föngum sé um staðarfundi að ræða.

Norðurlandi vestra 6. september 2023

Fylgiskjal 2 – Einbreiðar brýr á stofn- og tengivegum á Norðurlandi vestra

NR VEGUR	NR KAFLI	STOD	BRUARHEITI	SER-LYSING	LENGD BRUAR	BYGG AR	AKBRAUTAR BR	VEG FLOKKUR	ÁDU	SDU	VDU	GERD
701	01	2582	Síká	-	56.04	1970	4.02	2	41	64	25	SSS/B
702	02	5940	Sandalækur í Miðfirði	-	4	1973	4	2	21	32	12	SSS/P
703	01	2366	Sveðjustaðaá	-	7	1926	3.65	2	10	16	5	SSS/B
704	02	467	Vesturá í Miðfirði	-	30	1985	4	2	38	60	21	SFS/B
704	02	7310	Núpsá hjá Haugi	-	12	1957	3	2	38	60	21	SSS/B
704	02	9203	Austurá	-	16	1948	3	2	38	60	21	SSS/B
711	02	7170	Sellækur Ytriá	-	4		3.9	2	136	233	65	SSS/P
711	04	10020	Þórsá á Vatnsnesi	-	22	1971	4	2	85	165	30	SSS/B
711	05	11580	Vesturhópshólaá	-	13	1944	3.1	2	129	238	52	SSS/B
711	06	6010	Harastaðaá í Vestur-Hópi	-	5.5	1982	4	2	146	249	70	SSS/P
711	06	10260	Grundará í Vestur-Hópi	-	6	1978	4	2	146	249	70	SSS/P
711	07	2800	Hörghólsá	-	4	1936	4	2	131	222	62	SSS/P
715	01	3970	Víðidalsá hjá Hvarfi	-	45	1955	3	2	86	137	48	SSS/B
715	01	970	Fitjaá í Víðidal	-	17.8	1984	4.1	2	86	137	48	SJS/B
715	02	4687	Ásgeirsá	-	5	1966	3.7	2	92	144	52	SSS/P
716	02	2233	Reyðarlækur hjá Bjarghúsum	-	10	1964	3.2	2	115	232	31	SSS/B
717	01	1656	Faxalækur í Vestur-Hópi	-	10	1975	3	2	27	54	7	TJT/B
722	01	13044	Kornsá í Vatnsdal	-	20	1974	4	2	137	223	74	SSS/P
722	02	7861	Álftarskálará í Vatnsdal	-	16.5	1949	3.2	2	85	119	53	TJS/B
722	03	3370	Tunguá í Vatnsdal	-	10	1954	3	2	60	98	34	SSS/B
724	01	12160	Laxá hjá Tindum	-	14	1976	4	2	104	141	72	SSS/B
726	01	13500	Sléttá í Sléttárdal	-	8	1957	3.4	2	63	85	43	SSS/B
726	01	8280	Svínadalsá	-	24	1956	3	2	63	85	43	SSS/B
731	03	4068	Blanda	-	72	1951	3.8	1	124	222	63	SJS/H
731	03	76	Svartá hjá Ártúnum	-	38	1931	3.6	1	124	222	63	SSS/B
734	03	60	Hvammsá í Svartárdal	-	8	1964	3.4	2	18	24	6	SSS/B
734	03	4310	Svartá hjá Stafni	-	27	1967	3	2	18	24	6	TJS/B
74	02	248	Laxá hjá Syðra-Hóli	-	75	1973	4	1	448	647	301	SFS/B

745	01	9270	Hofsá	-	6	1985	4	2	63	97	40	SSS/P
745	03	209	Fossá	-	13	1999	3.6	2	33	50	21	TJS/B
745	03	13170	Hafnaá á Skaga	-	10	1966	3.2	2	33	50	21	SSS/B
745	05	6340	Hörtná á Skaga	-	18	1956	3	2	20	32	13	SSS/B
745	06	11290	Selá á Skaga	-	8	1981	4	2	27	40	16	SSS/P
745	07	3610	Fossá á Skaga	-	31.26	1964	3.2	2	54	83	34	SSS/B
745	07	5690	Gauksstaðaá á Skaga	-	12	1964	3.2	2	54	83	34	SSS/B
745	08	1092	Laxá	-	19.8	1949	3.5	2	61	89	36	SSS/B
748	01	7980	Hólakotsá á Reykjaströnd	-	5	1955	3.7	2	135	222	76	SSS/B
75	06	9870	Austurós Héraðsvatna	-	130	1977	4	1	518	721	352	SJS/B
752	02	3679	Svartá hjá Mælifelli	-	20	1946	2.7	2	150	219	102	SSS/B
752	03	7627	Jökulsá hjá Goðdölum	-	32	1982	3.2	2	89	143	52	TJS/B
752	04	8273	Hrútá hjá Giljum	-	10	1982	3.2	2	33	54	20	TJS/B
753	01	6513	Kvísl úr Húseyjarkvísl	-	10		2.6	2	43	62	29	TJJ/B
753	01	6577	Húseyjarkvísl	-	46		2.6	2	43	62	29	TJT/B
76	01	8910	Þverá	-	55	1965	3.7	1	280	427	177	SJS/B
76	08	5879	Flókadalsá	-	46	1974	4	1	296	507	143	SSS/B
767	01	6588	Hjaltadalsá Laufskálum	hjá	42	1960	3.2	1	254	390	161	SJS/B
767	01	9392	Víðinesá í Hjaltadal	-	20	1948	3	1	254	390	161	SSS/B
767	02	2411	Hjaltadalsá	-	30	1984	3	2	51	80	30	TJS/B
768	01	900	Hvammsá í Hjaltadal	-	11	1980	2.8	2	14	22	8	TJS/B
783	01	2840	Hofsá hjá Enni	-	18	1986	4	2	27	43	16	SJS/B
789	01	5910	Fljótaá Skeiðfossvirkjun	hjá	18.12	1976	4	2	35	56	19	SSS/P
789	01	4900	Yfirfall neðri virkjunar	-	4.25	1976	4.02	2	35	56	19	SSS/P

Vegagerðin
14.03.2019

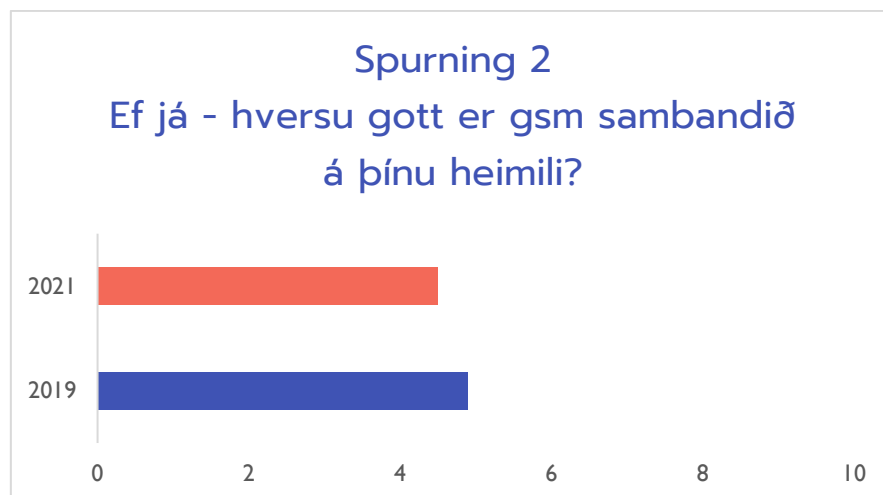
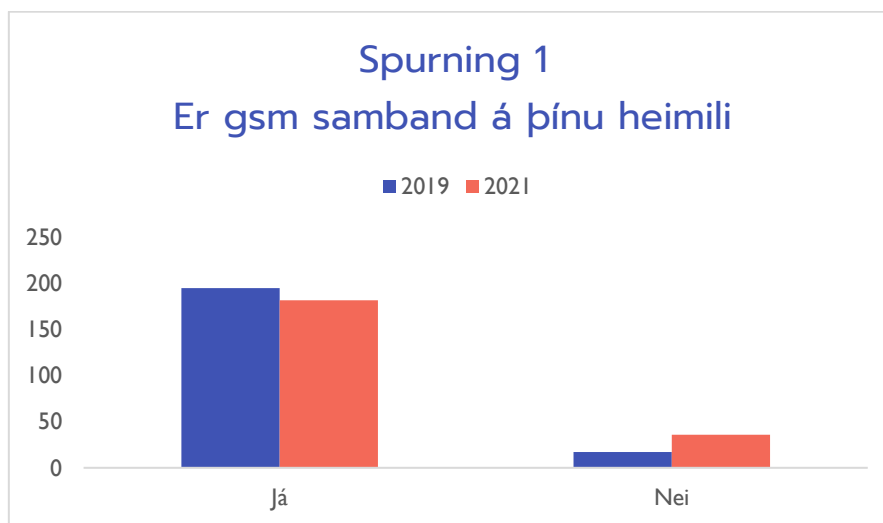
Fylgiskjal 3 – Niðurstöður könnunar um fjarskiptasamband í dreifbýli á Norðurlandi vestra.

Boð um þátttöku í könnuninni var sent út á 854 heimili í dreifbýli á Norðurlandi vestra. Vísað var inn á rafræna könnun bæði með QR kóða og beinni slóð. Einnig var boðið upp á að óska eftir könnuninni á pappír og nýttu 7 aðilar þann möguleika.

Alls bárust 216 svör sem gerir 25,2% svörun.

Árið 2019 bárust 214 svör sem gerði 24,7% svörun.

Niðurstöður beggja kannana eru sýndar saman til samanburðar. Athugasemdir sem birtar eru eru úr könnun ársins 2021.

Spurning 3 - Athugasemdir um gsm samband á þínu heimili

Athugasemdir eru eins og þær voru slegnar inn í könnunarformið, ekkert hefur verið leiðrétt en nöfn og greinanlegir staðhættir hafa verið afmáð.

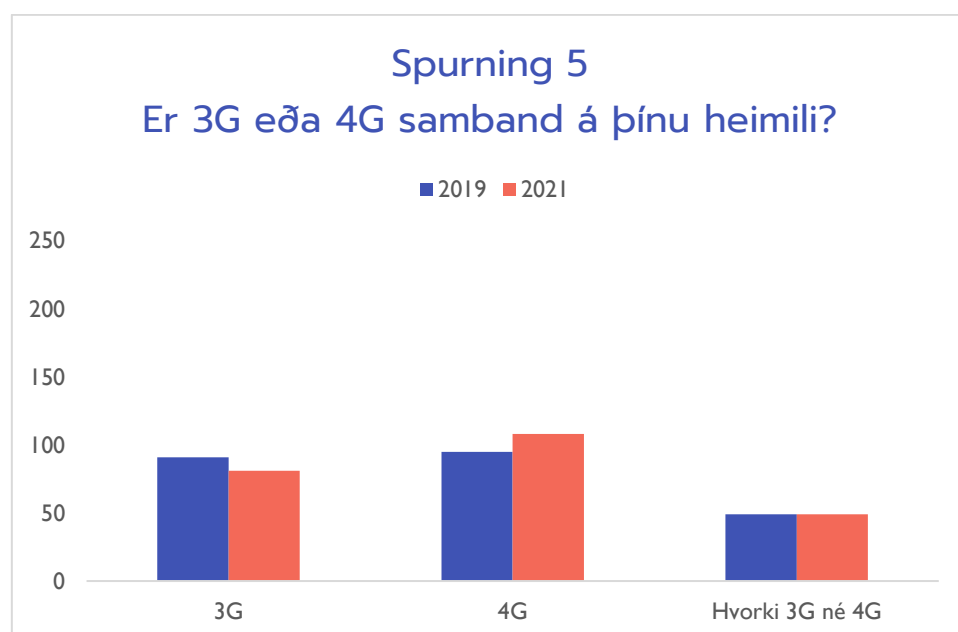
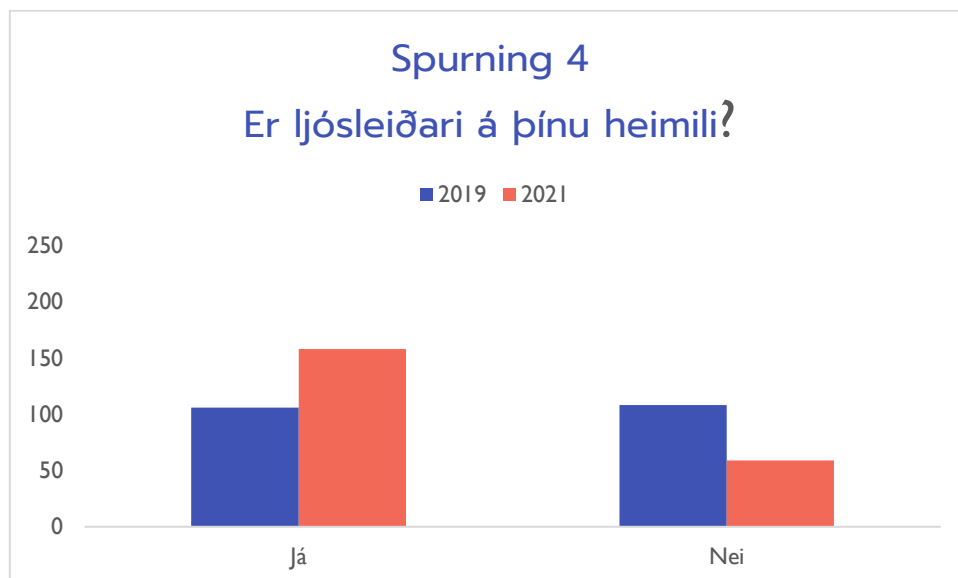
- *Mjög slitrótt*
- *Það er best þar sem vísar á næsta endurvarpa en versnar innar í húsinu*
- *Mjög lélegt innandyra*
- *Mjög lélegt samband og afburða slakt inn í byggingum á svæðinu.*
- *Mjög slæmt innandyra og í dældum úti*
- *Bara Siminn er með sendi oft vont fyrir fólk á ferð.*
- *Nanast 0. SMS koma stundum í gegn.*
- *Það er ekki samband allstaðar*
- *Það verður að vera á ákveðnum stöðum til að vera í sambandi.*
- *Ekki sama hvar maður er á jörðinni*
- *Er í lagi utanhúss, en er nánast ekkert innanhúss, oftast nauðsynlegt að standa við glugga ef talað er í símann. Símtöl slitna oft.*
- *Maður má lítið röltu um í símanum, þá slitnar, kaflar sem eru sambanddslausir*
- *Verð að hafa símann út í glugga og get oftast verið í samgandi ef hann er kyrr þar, þ.e. nota eyrnatæki til að heyra og tala í.*
- *Misjafnt milli kerfa siminn virkar betur en vodafone*
- *Undir vissum kringumstæðum er um að beri á bergmáli. T.d. talaðfrá Víðidal til Hvammstanga, en annars gott*
- *Gloppótt innanhúss*
- *Ijósleiðarasambandið er mjög lélegt*
- *Nokkuð gott samband*
- *Skiptir máli hvar í húsinu er staðið*
- *Ekkert samband í útihúsum eða úti á túni. Lélegt samband í öðru íbúðarhúsinu.*
- *Sambandið mjög oft að detta út*
- *Dettur oft út*
- *Næst illa í íbúðarhúsi. Næst miklu betur í útihúsi.*
- *Gsm sambandið er frekar lélegt hérna. Næst bara á ákveðnum stöðum sama gildir um í íbúðarhúsinu og fjárhúsunum.*
- *Aðeins bæst samband á ákveðnum stöðum í húsinu. Oft slitnar sambandið þegar talað er í símann.*
- *óaðfinnanlegt*
- *Mjög flekkótt samband. Þarf helst að sækja sér samsnd úti glugga og svo sitja kyrr*
- *Mjög lélegt innandyra en þokkalegt úti*
- *Sambandið slitnar af og til í miðju samtali*
- *Þarf að vera staðsett við norður eða austur glugga hússins til að samband náist.*
- *Fínt alls stöðar*
- *Ný á Laugarbakka ,verra í ytra hverfi,mörgum húsum*
- *Ekki sama hvar í húsinu maður er staddur*
- *Víða stopult inni á heimilinu og í útihúsum*
- *Það nær ekki allsstaðar í húsinu, eins í útihúsum nær það ekki allsstaðar. Veit að á heimreiðinni á Ögmundarstöðum slitnar það alltaf !!*

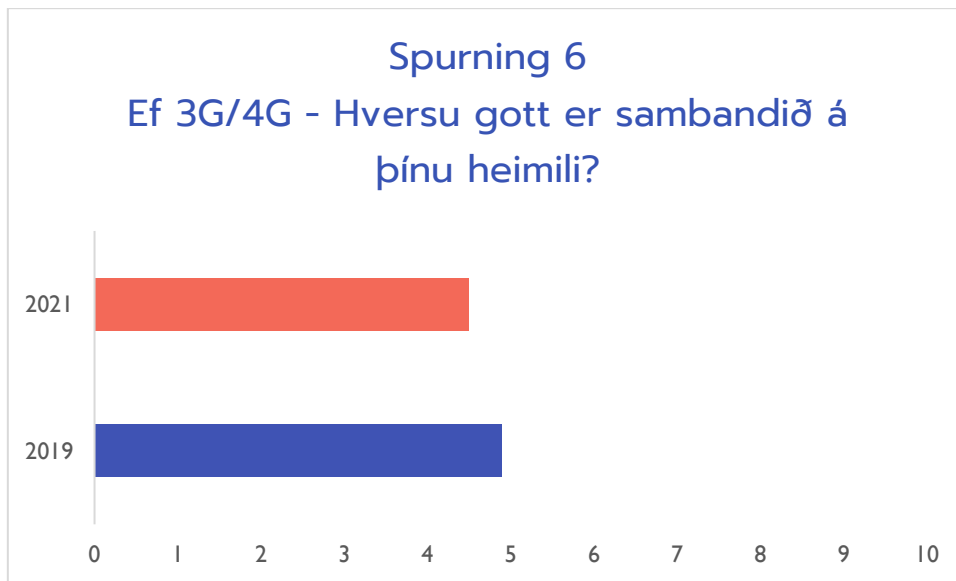
- *Lélegt á bænum en ágætt upp á vegi ca 300 metra fjarlægð*
- *Næst mjög illa og er lélegt þar sem það næst*
- *Slitnar stundum*
- *Við erum í tveggja hæða húsi og það næst ekki einu sinni samband uppi í suðurglugga. Hefur þau áhrif að ekki er hægt að nota rafræn skilríki hér heima o.fl.*
- *Aðeins dagamunur.*
- *Bara mjög lélegt*
- *Samband er lélegt þarf að velja punkta í húsinu samt ekki nóg því oft rofnar sambandið*
- *Engar athugasemdir*
- *Ekki nógu gott*
- *Dettur út hér rétt hjá heimilinu, milli Keldudals og Kárastaða. Dettur einnig út hjá Sleitustöðum og á Þverárfjalli hjá Nova*
- *Er samt óviðunandi*
- *Dettur oft ut*
- *Ekkert samband*
- *Best á efri hæðinni eða út við glugga*
- *næst ekki alls staðar í íbúðarhúsum og ekki í hesthúsi*
- *Hér er enginn gsm samband á heimili okkar*
- *Gæti verið betra*
- *Slitrótt og erfitt að eiga samskipti á svæðinu símleiðis, nema á ákveðnum stöðum. Mikið óöryggi að keyra á svæðinu vegna sambandsleysis.*
- *Gloppótt samband, stundum gott og stundum slæmt. Dettur út í miðju samtali, og allur styrkur þá horfinn.*
- *Ekki stoðugt*
- *Það er lélegt samband víða innanhúss, bæði í íbúðarhúsi og í útihúsum og vinnustofu Líka er ekki sama hvar meður er staddur og hert maður snýr sér utandyra .*
- *Mætti vera sterkara signal*
- *Mjög lélegt á sumum stöðum næst ekkert samband*
- *Mjög lélegt nánast ekkert*
- *Ekki gott samband alls staðar innanhúss.*
- *þarf að standa á ákveðnum stöðum inn í húsinu til að vera í öruggu sambandi*
- *Misjafnt eftir svæðum*
- *Lélegt samband í Unadal*
- *stopult*
- *Getur dottið út*
- *Hrikalega lélegt og nánast ekkert*
- *Er uppið Skagafjarðarbaut en samt lélegt samband*
- *Við höfum oft misst það í óveðrum, einmitt þegar mestu máli skiptir að það virki. Farsímasendirinn í dalnum okkar bilar oft í fárviðrum, sérstaklega í rafmagnsleysi, og það er búið að taka út koparlínusímann, og ljósleiðarinn virkar ekki í rafmagnsleysi svo þá erum við símalaus í snarvitlausum veðrum. Þá er öryggisleysið algert. Ekki hægt að ná í lækna eða björgunarsveitir eða náganna eða neitt.*
- *Mjög lélegt og verður að velja stað innanhúss til að nota gsm og utan þess er sumstaðar ekkert samband.*
- *vodafone og nova virkar ekki*

- Það er stundum samband úti í glugga en það er mjög drittótt og ekki hægt að treysta á það
- Mjög gott
- Það er ekki allstaðar á landareigninni símasamband og hefur farið versnandi
- Þurfum magnara til að ná sambandi, dugar samt varla
- Mjög lélegt samband, yfirleitt ekki hægt að tala án þess að samband slitni. Nánast ekkert samband hjá Símanum, en heldur skárri hjá Nova/Vodafone, en slitnar mjög oft.
- Mjög óstöðugt og dettur gjarnan alveg út
- Er stundum lélegt/trekt
- Mjög lélegt á neðri hæð, ásættanlegt á efri hæð.
- Stundum mjög lélegt
- Ekki gms samband allstaðar
- Ekkert GSM samband í Hörðudal Dalabyggð nokkrir bæir og ferðapjónusta .
- Oftast er gott samband en það kemur reglulega fyrir að það dettur allt í einu út; og sambandið er verra í stórhriðum (sem er auðvitað sérstaklega varasamt)
- mjög slitrótt samband, sumstaðar ekkert
- næst illa í vondu veðri og bara norðan til í húsinu.
- Það er ekki hægt að tala í símann allsstaðar í húsinu. Mjög lélegt 3g samband.
- Til skammar. Næst nánast eingöngu í örfáum skúmaskotum
- Mjög fínt
- Bara fín
- Þurfti að skipta um símafyrtæki til að geta notað gsm símann
- Stopult nema á tilteknum stöðum í íbúðarhúsinu. Víðast ágætt úti.
- dettur stundum ut mjög risjótt
- lélegt
- ef ég yfir höfuð finn spot þá verð ég að sitja grafkyrr og von að ekki slitni
- Lélegt, virkar bara smá í vodafone
- Hér er ekki gsm samband
- hvergi örukt mjög óstabílt
- Það næst ekki allstaðat
- Sleppur til inni í bæ en lélegt úti í fjárhúsum
- Erfitt að ná sambandi. Þarf að geyma símann á sérstökum stað til að ná sambandi. Missi oft af mikilvægum símtölum útaf sambandsleysi Ekkert 3g-4g samband
- Mjög lélegt, þarft að vera úti í glugga
- Þeir sem eru með GSM hjá símanum ná mjög litlu sambandi, en þeir sem eru hjá Vodafone ná aðeins betra sambandi
- Oftast 3g stundum nær maður 4 g
- Næst ekki allstaðar innanhúss.
- Aðeins næst samband alveg út í eldhúsglugga og þurfa GSM símar að vera þar ef á að nást í þá
- Hræðilegt, virkar bara í vodafone en það er mjög lélegt
- Er bara í hluta hússins
- Ekkert gsm samband a heimilinu né í kringum bæinn.
- Mjög lélegt úti Og inni í húsum og og bæ
- Það er ekki gsm samband

- Það er ekki allstaðar á landareigninni
- Það er ekki gsm samband á mínu heimili. Bærinn stendur í lægð sem hindrar að samband náist víða á jörðinni.
- Það er ekkert gsm samband
- Ekkert GSM samband
- Furðulegt að ekki sé boðið uppá 4G samband
- Misgott í húsinu
- Mjög stopult og ótraust
- Aðeins inni á örfáum stöðum
- Sambandið slitnar stundum. Ekki er sama hvar viðkomandi er staðsettur í húsinu.
- Næst mjög illa almennt á heimilinu nema á ákveðnum stöðum
- Lítið eða slitrótt samband. Á mörgum stöðum í húsinu ekkert samband.
- Það nær ekki yfir allt húsið
- Það er ekkert gsm samband sem er gjörsamlega ömurlegt og ekki í takt við samfélagið 2021 og er nauðsynlegt að bæta úr því.
- Sambandið er mjög lélegt, eru einungis blettir, ekki hægt að hreyfa sig, slitnar gjarnan og er stundum ekki neitt tímunum saman.
- aðeins er um g3 samband að ræða og einungis hægt að vera í þjónustu hjá Símanum
- það er ekkert gsm samband rafræn skilríki virka ekki
- Mikið um dauða punkta svo auðvelt að samband slitni
- Engar
- Sambandið er það lélegt að sminn farf að vera í glugga á efri hæð húsin svo sé snmílegt samband og að fá auðkenni í síma er happa og glappa að það gangi hefur farið vesnandi síðasta eitt og hálf ár
- Er ekkert. Bý í Austurdal og þar er ekkert samband en mikið af ferðamönnum sem þýðir að ef eitthvað kemur fyrir er erfitt að ná í td viðbragðsaðila
- Sími þarf að vera staðsettur í glugga til að ná sambandi, samt ekki öruggt
- Ekki traust, best við glugga sem snúa í átt að mastri
- Lélegt GSM samband. 1 punktur
- Mèr er nokkuð sama hvort það sé gsm samband heima hjá mér þar sem við erum með gott netsamband. En það bara það að valitor heimtar að senda auðkenningu bara sem sms sem er frekar pirrandi, Sérstaklega þegar allir eru með netföng. En svo er ekkert svo nauðsynlegt að hafa símasamband þegar flest allir snjallsímar í dag geta verið stilltir til þess að fá símtöl og sms í gegnum wifi. En það virðist ekki vera í boði hér á landi.
- Samband (og þó tæpt) er einungis út við glugga í þá átt sem sendiloftnetin hér á svæðinu eru, en þau eru kjánalega langt í burtu og því eðlilegt að samband sé lélegt hér um slóðir.
- Það er mjög lélegt gsm samband hefur versnað á síðasta ári
- Smabandið er mis sterkt eftir hebergjum í húsinu.
- Stopult og hvergi mjög gott. sums staðar er mögulegt að tala í síma ef maður stendur grafkyrr á ákveðnum stað, annars staðar bara alls ekki. Þetta á bara við dreifikerfi Símans, hjá öðrum fyrirtækjum er sambandið enn verra
- Misjafnt. Vodafone næst ekki, en hin þokkalega

- *Ágæt í húsi, ekki nógu gott á landinu*
- *Mjög lélegt gsm samband er*
- *SAMBAND BARA Á EINUM STAÐ, STUNDUM EKKERT SAMBAND*
- *FÁRANLEGT1*
- *næst ekki nema á ákveðnum stöum*
- *Sveiflukennt suma daga*
- *Mjög óstöðugt*
- *Misjafnlega gott eftir því hvar maður er staddur í húsinu*
- *Það er ekki gott í útihúsun*
- *Gsm samband er mjög stopult, fer oft eftir veðri. Bara þeim megin í húsinu sem snýr í átt að sendi.*
- *Næst á vissum stöðum úti og fer mikið eftir veðri*
- *Mjög slæmt hér inn í húsinu, sem er ekki gott ef eitthvað kemur uppá*

Spurning 7- Athugasemdir um 3G/4G samband á þínu heimili

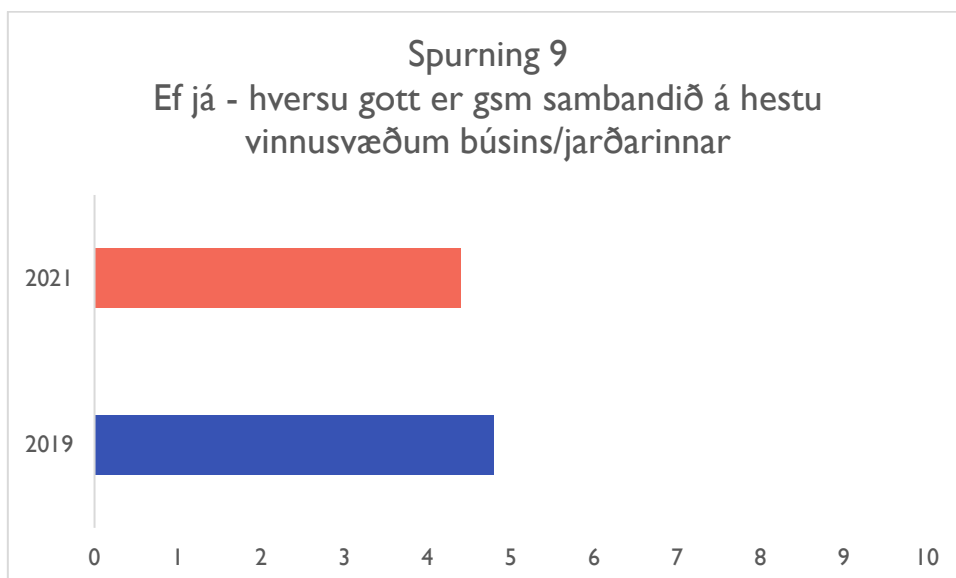
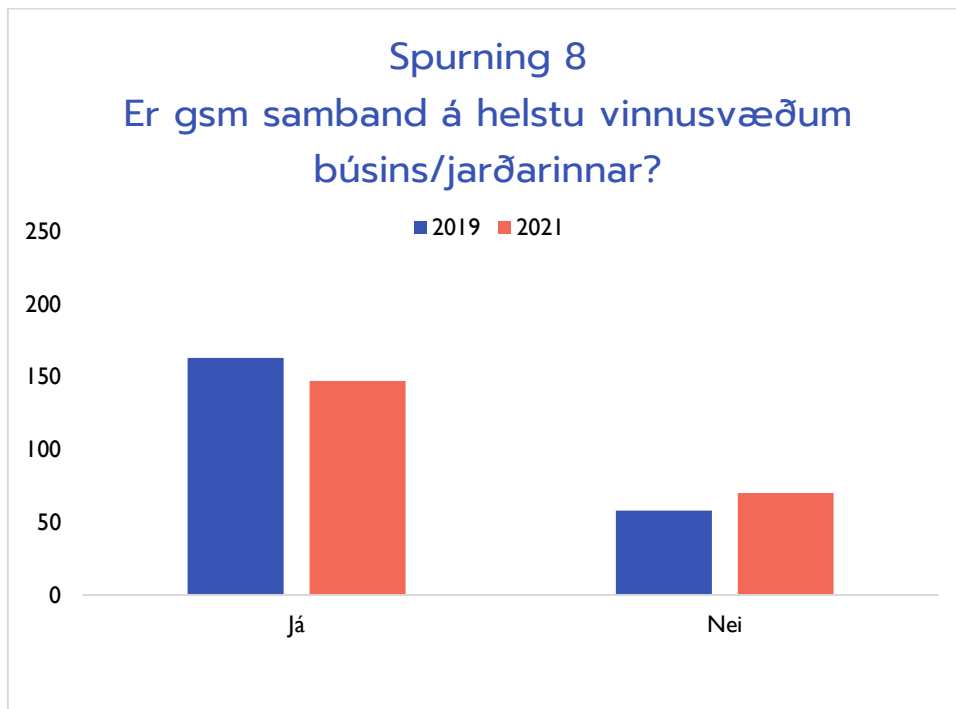
Athugasemdir eru eins og þær voru slegnar inn í könnunarformið, ekkert hefur verið leiðrétt en nöfn og greinanlegir staðhættir hafa verið afmáð.

- 4g næst nánast ekki
- afar lélegt
- Dettur út og síminn stöðugt að leita og verður fljótt rafmagnslaus á því
- Held allavega að það sé 3G eða 4G er bara ekki með það á hrein
- Það næst ekki allstaðar
- Það er bara mjög hægvirkt
- Betra en simasamband
- Hugsanlega aðeins samband, en sjá fyrri svör
- Áður tekið fram um bergmál og reyndar gerist líka að fá allt til baka sem aður segir.
- Næst ekki í hesthúsinu nema á völdum stöðum
- Dettur út hér og þar
- Mjög lélegt samband, síminn þarf að vera í glugganum
- 4G er betra
- Alltof oft sem það er mjög hægt eða bara frosið
- sama og með síma, mjög lélegt í íbúðarhúsi. Sæmilegt í útihúsi.
- Eins með það og gsm samband. Næst á ákveðnum stöðum.
- Sambandið er lélegt og ekki hægt að stóla á það.
- nota ekkert svoleiðis
- Stundumm mjög gott og dettur svo stundum alveg út
- Lélegt innandyra
- Mjög gott bara
- Aftur ekki sama hvar í húsinu maður er staddur hvort það er 3G eða 4G

- *Mjög stopult, stöðugt að skipta milli 3G og 4G gerir sambandið slitrótt og erfitt*
- *Bara ótrúlegt að þetta skuli ekki ná allsstaðar.*
- *Ef vel liggur á símkerfinu þá næst 3G en sjaldnast er það svo gott*
- *Næst ekki í öllu húsinu*
- *Ekki nogu gott*
- *Dettur út í nágrenninu*
- *stóðst ekki væntingar*
- *Of margir dauðir punktar*
- *Ekkert samband*
- *dettur út og inn*
- *Hér er hvorki 3G né 4G samband!*
- *Gæti verið betra*
- *Misjafn eftir herbergjum og dagamunur*
- *Sama og með GSM sambandið. Kemur og fer í hröðum bylgjum. Stundum allt í lagi en stundum ekkert samband.*
- *Stundum 3G fínt en líka gloppótt, en 4G nánast ekkert nema á blettum.*
- *Ekki stabilt*
- *Það er bara sumstaðar hjá okkur sem þetta virkar, semsagt ekki allsstaðar*
- *Ég væri til í 4-5g*
- *Mjög óstabilt*
- *Hrikalegt samband bæði wifi og 3g!*
- *Oftast sæmilegt samband.*
- *Virkar mjög illa innanhúss*
- *Ekki gott, oft Ekkert samband*
- *stopult*
- *Næst ekki í öllu húsinu*
- *Mjög lélegt eða nánast ekkert*
- *Lélegt mv. Staðsetningu*
- *Það næst ekki*
- *Samband í hluta íbúðarhúss*
- *Lélegt óstöðugt*
- *Er stundum gerist of oft það sé trekt að maður geti notað 3G*
- *Slappt á neðri hæð, yfirleitt gott á efri hæð*
- *mjög misjafn*
- *Það dettur líka stundum út (sjá svarið varðandi símsamband). Það sem mér finnst mest þurrandi er að það er ljósleiðari 30 m frá húsinu en það má ekki tengja í hann þar sem hann er "stofnæð" ...*
- *mjög lélegt samband, sumstaðar ekkert*
- *Engar athugasemdir*
- *Mjög lelegt*
- *Sama og með símasambandið*
- *Stundum agætt*
- *Mætti vera betri*
- *þurfti að setja extra háan staur ofan á þakið á húsinu til að ná sambandi*
- *Ágætt, hraði litlu undir meðallagi.*
- *dettur oft út*

- þetta á að heita samband en er svona afar takmarkað download ca 10 mgb og upload ca 2 mgb
- Lélegt
- Er ekki neitt
- nítist ekki
- Nota það sem internet í staðin fyrir ljósleiðara
- Það er eitthvað sem heitir H+ sem kemur á símann
- Næst ekki beint í farsíma. Við erum með loftnet og svaka græjur til að ná því í router fyrir internet á heimilinu, sem er einnig mjög lélegt og óstöðugt samband
- Lélegt, næst illa
- Þeir sem eru með GSM hjá símanum ná mjög litlu sambandi, en þeir sem eru hjá Vodafone ná aðeins betra sambandi
- 4g ekki gott
- Ekki gott
- Í bestu veðurskilyrðum er 4g samband í eldhúsi hússins sem nemur að hámarki hálfu bari... Besti/nýjasti sími heimilinu nær sambandi en ef opnað er t.d. Chrome þá fer síminn beint á offline mode a síðunni.
- Virkar ekki
- Götótt og 4G er mjög lélegt en dettur stundum inn
- Ekki allstaðar á landareigninni
- Næst ekki vegna áðurnefndrar lægðar.
- Er ekkert símasamband né 3g
- Ekki í boði
- Ekki til staðar
- Sama og fyrri athugasemd
- Engar athugasemdir
- Er óstöðugt
- Stundum í lagi stundum ekki.
- Það nær ekki yfir allt húsið
- Næst ekki hér og er mjög mikilvægt sð bæta úr því.
- Annað slagið er það mjög lélegt , engar sýnilegar skýringar á því.
- sjá svar við sp. 2
- þarf að keyra mjög marga kílómetra til að fá samband
- Gæði geta verið breytileg án þess að ég hafi skýringat á því
- Dettur stundum í 3G
- Lélegt
- Er ekkert
- Mjög lélegt
- Næst best við glugga, ekki gott inni í húsi
- Allt í lagi út í glugga
- Ekkert 3G/4G
- Dugði mér áður til alls sem ég vildi gera á netinu, en hefur farið versnandi undanfarna mánuði. Nú er t.d orðið illmögulegt að taka þátt í Zoom fundum sem ekki var vandamál áður. Símafyrirtækið vill þó ekki viðurkenna að neitt hafi breyst
- Sama og GSM
- Það er hörmulegt og næst ekki hvar sem er í húsinu

- Mætti vera betra samband
- samband bara á einum stað í húsinu
- nánast ekkert samband
- næst á ákveðnum stöðum
- Óstöðugt
- Stundum næst 4G ekki alltaf
- Mjög lélegt og óstöðugt samband, fer eftir veðri og hvar maður er staddur í húsinu
- Það er betra en gsm sambandið

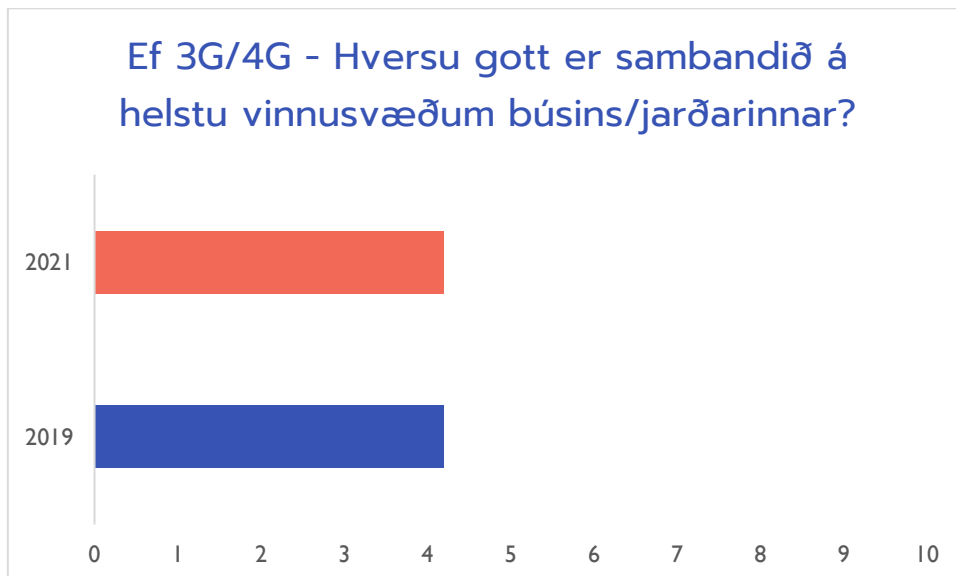
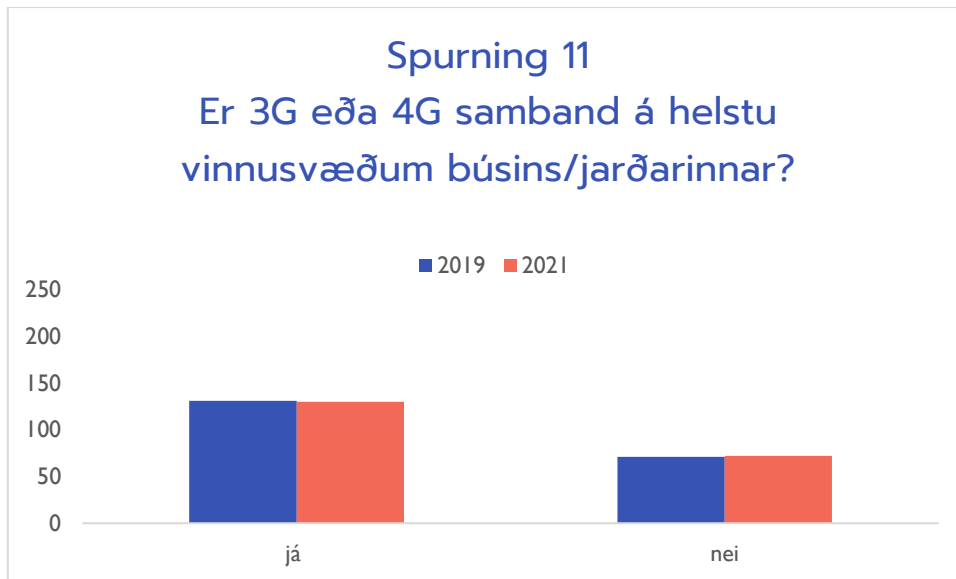
Spurning 10 - Athugasemdir um gsm samband á á helstu vinnusvæðum búsins/jarðarinnar:

Athugasemdir eru eins og þær voru slegnar inn í könnunarformið, ekkert hefur verið leiðrétt en nöfn og greinanlegir staðhættir hefur verið afmáð.

- *Næst ekki allsstaðar í útihúsum*
- *Það nær ekki alveg um allt*
- *mjög lélegt*
- *Það er ekki öruggt samband innan búsins*
- *Slitrótt og lélegt nánast ónothæft gsm samband á einstaka punktum á jörðinni. Er ekki viss um að hægt væri að nota það til neyðarsímtala.*
- *Það er bara samband á völdum stöðum*
- *Heilt yfir gott*
- *Spurningin á ekki við þar sem ég bý í á xx og er ekki með búrekstur. Ekkert á bílaplani. Gott samband ef gengið er upp á háan hól við bústaðinn.*
- *Þar sem við búum ekki með búskað er ekki um vinnusvæði að ræða*
- *Gsm og sæmilegt 3g samband í úrihúsi en annarstaðar er ýmist gsm EÐA 3g samband hvergi bæði*
- *Næst ekki í hesthúsinu nema á völdum stöðum t.d í glugga sunnan megin í húsinu*
- *Of mörg svæði þar sem ekki er samband*
- *Ekkert samband, hættulegt ef eitthvað gerist.*
- *Er þokkalegt*
- *Maður veit sirka Hvar besta sambandið er og vonar að maður sé nálægt því ef eitthvað alvarlegt gerist.*
- *Samband á flestum svæðum en símtöl eiga það til að slitna oft en ekki.*
- *erum með 3 jarðir á vestanverði xxx, gott samband á öllum*
- *Virkar ágætlega úti en verra inn í húsum*
- *Inni í útihúsunum að parti.*
- *Er í smáporpi, verð lítið vör við truflanir úti.*
- *Slitrótt og stopult stöðugt að skipta milli 3G og 4G*
- *Mjög vont að það sé ekki hægt að hafa símann allsstaðar á okkar vinnusvæði. Síminn þarf að vera á sérstökum svæðum svo hann hringi og það er ekki hægt að vinna ef maður er að tala í símann.*
- *Á aðeins einstaka blettum.*
- *Mjög stopult samband*
- *Mjög misjafnt, frá fínu í skelfilegt*
- *Mjög takmarkað*
- *Það er hvergi samband innandyra en fyrir ofan hlöðu og víðar næst stundum smá samband*
- *Utanhús er nánast ekkert samband nema á einstaka stað.*
- *alsekki gott*
- *Dettur ekki út á okkar jörð en dettur út hér rétt fyrir utan jörðina*
- *Mjög slitrótt eftir svæðum*
- *Nokkuð gott*
- *Mjög lélegt og stopult*

- víðast hvar í lagi
- nánast ekkert samband í hesthúsi
- Lélegt samband í útihúsum
- Misjafn eftir svæðum, er gott sumstaðar en ekkert á öðrum stöðum
- Sama og áður. Slitrótt og aðeins samband á ákveðnum stöðum jarðarinnar.
- Ekkert samband inni húsum
- Dalurinn og landslagið bíður ekki upp á betra samband sums staðar sem vinnusvæðið er.
- Ekki stábilt
- Það er eins og annarsstaðar, ekkert samband sumsstaðar en svo eru vissir staðir utandyra betri en aðrir
- Innan húss í flestum húsum á bænum er mjög lélegt eða ekkert samband
- Ekkert gsm samband í flestum útihúsum og 1 punktur í íbuðarhúsi!
- Nokkuð gott.
- Lélegt inni í útihúsum og gerist oft að maður er utan þjónustusvæðis. Ágætt úti
- Lélegt samband nema betra á vissum stöðum
- bletótt
- Ekkert samband inni hesthúsi en einn punktur í fjösinu og íbuðarhúsinu
- Það eru dauðir blettir.
- GSM sambandið er ótrúlega lélegt miðað við að ég er staddur í miðri sveit og alls ekki í hvos eða bak við hæð.
- Það er eins og hitt. Mjög slitrótt og ekki hægt að treysta á það
- Næst svona á 95%búsins
- Það eru 2 tún sem er ekki samband
- Mjög lélegt samband í útihúsum, ef næsta að hringja, þá slitnar yfirleitt strax
- Óstöðugt
- Það er nokkuð gott
- Yfirleitt gott fyrir utan einn og einn blett í fjösinu
- mjög víða ekkert sammband
- næst ekki alls staðar, hvorki í útihúsum né útivið.
- Víða blettir þar sem ekkert samband er á, hvorki farsíma né 3g
- Misjafnt eftir stað. Mikið unnið úti. Mjög tæpt inn í hlöðu t.d
- sendar það langt frá að hólar og hæðir sem skyggja á "línuna" og drepa sambandið
- Virkar vel nema á örfáum stöðum
- dettur út
- ekkert samband í fjárhúsum eða vinnuskemmu og mjög takmarkað á túnum
- Lélegt, virkar bara smá í vodafone
- Er ekki
- hvergi örukt mjög óstábilt
- Það fer eftir brekkum og hæðum
- Helsta vinnusvæði búsins er fjárhúsin og þar er mjög lélegt gsm samband og á vissum stöðum ekkert samband
- Góðir sambands blettir hér og þar, margir staðir eru með mun betra samband en heimili
- Sæmilegt útivið en lélegt inni í öllum húsum

- *Þeir sem eru með GSM hjá símanum ná mjög litlu sambandi, en þeir sem eru hjá Vodafone ná aðeins betra sambandi*
- *4g ekki gott*
- *Það er varla hægt að segja að GSM samband a bújörðinni. Smá blettir hér og þar ef ekki er þoka eða slæmt veður. T.d. ef ég slasa mig á bújörð minni er ekki víst að ég geti hringt á hjálp ef ekki er sumar og sól. Einnig er búið að loka á heimasímann sem er áframsendur í einn síma heimilismeðlims sem er ekki alltaf heima.*
- *Mjög lélegt*
- *Götót, sérstaklega í útihúsum*
- *GSM samband er á stökum stað á landareigninni. Það eru þó fáir punktar og lélegt samband þar að auki*
- *Ekki gott allstaðar*
- *Gsm samband næst aðeins þar sem viðkomandi stendur hátt í landinu - og á einstaka punkti er veikt samband ef leitað er vel.*
- *ekkert samband*
- *Ekki í boði*
- *Ekki gott í útihúsum*
- *Á mörgum stöðum á jörðinni er ekkert samband, annars staðar mjög lélegt*
- *Afleitt*
- *Sambandið er mismunandi gott eftir staðsetningu.*
- *Er ekki sama hvar maður er staddur í útihúsum uppá samband að gera*
- *Lítið eða slitrótt samband. Á mörgum stöðum ekkert samband.*
- *Það skiptir máli að svo sé til ef einhverjar tækniframfarir eigi að eiga sér stað*
- *Víðast hvar er það lélegt, fer eftir landslaginu líka.*
- *Gott samband*
- *Slæmt samband*
- *Ekki betra helbur en í íbúðarhúsi*
- *Er ekkert*
- *Frekar lélegt í útihúsum*
- *Alls ekki traust, en næst oftast*
- *Lélegt samband innan veggja*
- *Lítið sem ekkert samband í útihúsum en sumsstaðar utandyra.*
- *Á flestum svæðum er það ekki til staðar, en sums staðar er smá, lélegt samband*
- *Sama og áður*
- *Á sumum stöðum á jörðinni er ekkert samband*
- *Mjög mörg dauð svæði eru*
- *aldrei vitað, hvar samband er*
- *viðar er ekkert samband*
- *Nokkrir staðir slæmur*
- *Mjög óstöðugt*
- *Misjafnt eftir því hvar maður er staddur*
- *Ekki gott samband og dauðir punktar á sumum stöðum*
- *Mjög stopult*
- *Mjög erfitt að ná sambandi*
- *Ekkert*

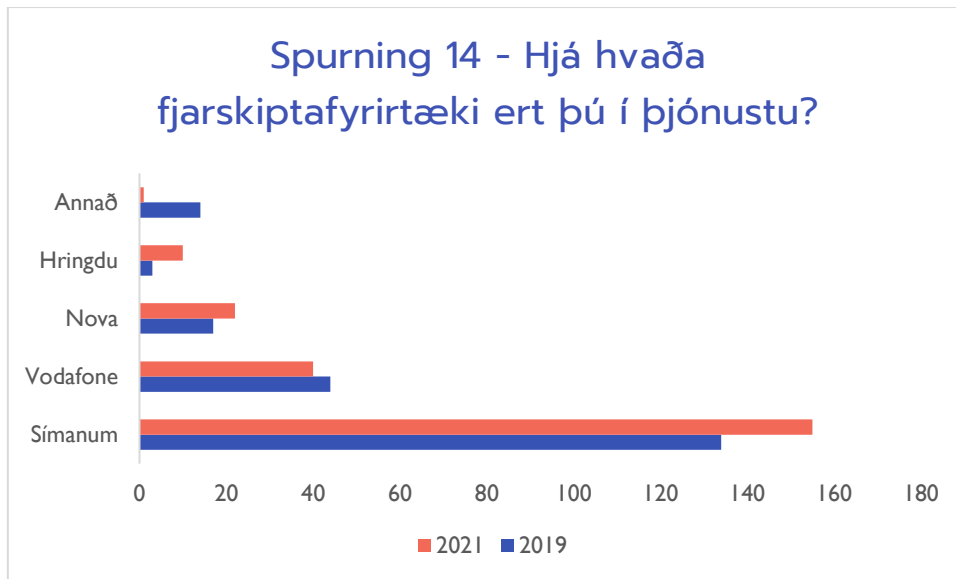
Spurning 13 - Athugasemdir um 3G/4G samband á á helstu vinnusvæðum búsins/jarðarinnar:

Athugasemdir eru eins og þær voru slegnar inn í könnunarformið, ekkert hefur verið leiðrétt en nöfn og greinanlegir staðhættir hafa verið afmáð.

- *Vantar bara senda á fleiri staði á svæðinu til að samband náist*
- *Dettur út í lautum*
- *Það helst ekki alltaf og er hægt virt*
- *Það vantar alveg*
- *Heilt yfir gott*
- *Þar sem við erum á jörð sem er skráð sumarhúsaland virðist ekki vera neitt kappsmál að klára þessa tengingu eða ljósleiðarann*
- *Ýmist gsm eða 3g samband ekki bæði og "dauðir blettir" á beitilandinu.*

- Já en mjög mismunandi hvar við erum
- Allt of mörg svæði þar sem ekki er samband
- Víða er ekkert samband
- Þokkalegt en of margir dauðir staðir
- Það næst ágætlega á helstu vinnusvæðunum
- Lítið notað
- veit ekkert um það, nota það ekki
- Inn og út ekki stöðugt
- Fínt bara. Smá skuggar inni í útihúsum að parti.
- sama svar og alltaf
- Mjög stopult, stöðugt að skipta milli 3G og 4G gerir sambandið slitrótt og erfitt
- Ekkert utanhúss
- ekki gott
- Er yfirleitt þokkalegt 3/4g samband
- Óviðunandi
- Dauðir punktar og koma dagar það er mjög trekt eða virkar ekki
- Mjög lélegt
- dettur út og inn og er bundið við router
- Mjög lélegt innan húsa og sums staðar utandyra
- Hvorki 3G/4G samband á heimili né vinnustað eða útihúsunum
- Er gott sumsstaðar en ekkert sumstaðar, er með hæðótt landslag
- Slitrótt á mörgum stöðum og kemur og fer í bylgjum.
- Dalurinn og landslagið bíður ekki upp á betra samband sums staðar sem vinnusvæðið er.
- Allsstaðar það sama, að það eru ákveðnir punktar þar sem vera má í sambandi , en ekki ganga um eð ahreyfa sig mikið til þess að samband detti þá út.
- Á búinu er rekið stórt hátækni fjós sem þarf að vera í stöðugu sambandi
- Það eru einstaka staðir þar sem næst örlítið 3g samband en það er alveg mjög lélegt og hægt
- Nokkuð gott.
- Lélegt inni í útihúsum og ekki hægt að stóla 100 á sambandið
- Oft ekkert samband
- bletótt
- Nánast ekkert
- Næst varla
- Er vel setur
- Óstöðugt
- Nokkuð gott
- Yfirleitt gott
- mjög víða ekkert samband
- ekki gott
- Ekki er hægt að treysta á það
- Lélegt
- sendar það langt frá að hólar og hæðir sem skyggja á "línuna" og drepa sambandið
- Nokkuð gott. Hraði undir meðallagi.
- dettur út

- ekki samband i fjarhusum
- Lélegt
- Er ekki til staðar
- nítist ekki
- Má batna til mikilla muna og svo væri gott ef hægt væri að bæta símasamband fram á heiðum líka
- 4g næst frekar á sumum vinnusvæðum heldur en við heimili
- Sæmilegt úti en lélegt inni
- Þeir sem eru með GSM hjá símanum ná mjög litlu sambandi, en þeir sem eru hjá Vodafone ná aðeins betra sambandi
- 4g ekki gott
- Höfum ekki orðið vör við 3g4g samband á vinnusvæðum jarðarinnar.
- Lélegt
- Götótt
- Sama á við hér einsog í svári mínu við GSM sambands.
- Ekki allstaðr
- Næst ekki nema á einstaka hápunkt.
- Ekki í boði
- Ekki til staðar
- Afleitt
- Á það hefur ekki reynt nema þá í sambandi við farsíma en það samband er lélegt.
- Er svona sæmilegt
- Stundum í lagi stundum ekki.
- Mjög misjafnt hvar samband næst
- p.sjá svar við sp. 2
- ekkert samband
- Ekk til staðar
- Ekki gott
- Er ekkert
- Misjafnt í útihúsum en sæmilegt annarsstaðar
- Erum með router fyrir 4g í útihúsum, hitt virkar alls ekki nógu vel til að vinna með það
- Ekki er um að ræða 3G samband nema sumsstaðar utandyra og 4G samband er varla nokkursstaðar hér.
- Sums staðar ekki til staðar, sums staðar lélegt 3g samband
- Sama. Vodafone næst ekki
- Á sumum stöðum á landinu er ekkert samband
- Mikið um dauð svæði
- aldrei vitað, hvar samband er
- viðar er ekkert samband
- Mismunandi
- Lélegt samband
- Misjafnt hvar maður er staddur
- Dauðir punktar sumstaðar
- Mjög óstöðugt
- Mjög erfitt samband

Spurning 15 - Hvaða úrbætur eru brýnastar í fjarskiptamálum á þínu heimili/landi/bújörð?

Athugasemdir eru eins og þær voru slegnar inn í könnunarformið, ekkert hefur verið leiðrétt en nöfn og greinanlegir staðhættir hafa verið afmáð.

- Fá öruggt gsm samband
- Veit ekki
- Það er mjög slæmt útvarpsamband á Rás 1 hér á minni heimili
- Betra símasamband alls staðar
- Bæta gsm sambandið
- fá almennilegt farsímasamband
- laga sambandið til að þetta sé boðlegt á 21 öldinni
- Öruggara samband
- Sendar frá fleiri aðilum
- GSM samband
- Að vera með öruggt net og símasamband
- Að fá gemsamband og helst 3G eða 4G í bæði útihús og íbúðarhús sem og önnur svæði á jörðinni eins og tún.
- Fleiri og öflugri sendar
- Betri gsm sendar, 4G samband víðar
- Sterkara Gsm-samband væri nauðsynlegt
- Símasamband
- Fyrir nokkru var fjarskiptamastur á hól norðan við Flóðið og einhvern tíma á Þingeyrum. Þá var samband í lagi. Nú er notast við Hnjúk í Vatnsdal og Hnjúkinn ofan v Blönduós. Ekki sjónlína hingað.
- Fleiri senda frá fleiri fyrirtækjum
- Að klárað verði að koma alla leið ljósleiðara sem var jarðaður á gatnamótum veganna 716 og 717 en það er ekki gott eingöngu. Gæti skipt máli fyrir allavega 10 hús.
- Gsm samband. Eyða stórum auðum svæðum OG tryggja samband í rafmagnsleysi og óveðri.

- *netsamband*
- *Jafna styrkinn svo það sé samband alls staðar*
- *Koma sambandi á allt svæðið*
- *Bætt net- og símasamband á fleiri stöðum en íbúðarhúsi.*
- *Ástand er gott eins og er*
- *Að það sé allavegana pottþétt að maður geti hringt í 112 það hefur ekki verið td í óveðrinu þegar ljósleiðara, rafmagn, útvarp og sími var úti í 3 daga hér í sveitum í Húnaþingi ekki boðlegt*
- *Væri gott að fá sterkara gsm samband.*
- *Fínt væri að gsm samband væri betra. Nú erum við komin með ljósleiðara og hann virðist detta stundum út. Enn það er mikill munur eftir að hann kom uppá að geta sinnt sínu á netinu.*
- *Betra símasamband svo hægt sé að tala óslitið í símann.*
- *engar úrbætur nauðsýnlegar*
- *fá gott gsm samband*
- *Stöðuleiki væri góður kostur en símfyrirtækið segir þegar það er mikil umferð fer sambandið út á þjóðveg sem veldur þessu flökkóta sambandi. Bara bull*
- *Vantar betri styrk til að geta notað innandyra*
- *Í lagi hér.*
- *Að tengja ljósleiðarann. Strengurinn er kominn inn í hús, ótengdur.*
- *Betra sms ,og ljósleiðari*
- *Fá Ljósleiðarar í húsið og sterkara signal fyrir 3 og 4G*
- *Tryggja gott og stöðugt símasamband er lyklatríði til að tryggja öryggi íbúa, sér í lagi eftir að landlínur voru felldar og rafmagnsleysi hefur þá áhrif á hvort hægt sé að hringja eftir hjálp eða ekki, fullkomlega óboðlegt eftir rúmlega 2ja sólarhrings síma-, fjarskipta og rafmagnsleysi í desember 2019!*
- *Að það sé símasamband allsstaðar !!*
- *Að leggja ekki niður koparlínuna áður en gsm samband sé komið*
- *Að koma á gsm sambandi til þæinda og til öryggis*
- *Að það sé öruggt samband sama hjá hvaða símafyrirtækja maður er hjá*
- *Betra netsamband, 4G takk fyrir*
- *Að sá sambandi með síma allsstaðar*
- *Að ná GSM sambandi víðar*
- *Lítilla úrbóta þörf.*
- *Fá gott GSM samband*
- *Allra brýnast er að fá sendi fyrir GSM á svæðið.*
- *Fá inn ljósleiðaratengingu*
- *þarf engar úrbætur.*
- *upp á slys að gera*
- *Þverárfjall, utanverðunes (punktur á vegi nálægt námunum), sleitustaðir og þar í kring og milli keldudals og Karastaða í Hegranesi*
- *Bæta samband almennt*
- *Sími, sjónvarp og net í syðra húsinu, xxx*
- *Gsm/3g samband sem hægt er að treysta á*
- *T.d á Laugarbakka er ekkert net og ekkert 3G það er bara dauður staður og t.d felagsheimilinu Ásbyrgi er ekkert net*

- *Koma á góðu gsm sambandi*
- *traust netsamband*
- *betra samband*
- *Betri sendir innanhúss svo sambandið sé eins í öllu húsinu*
- *Auka GSM sambandið í fjósinu*
- *Gsm samband þarf að bæta, afar slæmt inni í húsum*
- *Til að hafa öryggi með öruggt og virkt simasamband ef slys eða annað kæmi uppá hvort það sé á heimilinu eða á vinnustað eða allt það í kring. Við erum fjölskylda með litið barn og er lykillatriði að hafa simasamband til að veita mest öryggi á heimilinu og allt þar í kringum. Síðan er þarf á öryggi fyrir rafmagnið að simasamband og allt virki sem best og allt árið sérstaklega á vetratímum!*
- *Auka gæðin*
- *Símasamband alls staðar á Tröllaskaga og sér í lagi á Siglufjarðarvegi milli Siglufjarðar og Fljóta.*
- *Betra Gsm samband*
- *Að fá gsm samband*
- *Að minnsta kosti að GSM samband til samtala verði gott.*
- *Betra símasamband*
- *Fá almennilegt net og símasamband*
- *Það þarft bæta þetta strax og koma betra samband!*
- *Betra og öruggara samband. Við erum enn með heimasíma ef maður nennir ekki að standa kjurr lengi í útidyrhurðinni, eina upp á öryggi*
-
- *Tryggara samband allsstaðar og samband á ljósleiðara án hökts*
- *Bæta símasamband og 3G fyrir gestina í ferðarþjónustunni í xxx meðal annars öryggisins vegna*
- *styrkja það*
- *Vantar stöðugra samband*
- *Það þarf að koma betra símasamband á jörðina og sérstaklega að það sé inni öllum húsnæðum á jörðinni!! Svo netsamband líka og ljósleiðari*
- *Betra 4g*
- *Að gengið sé varanlega úr skugga um að símamastrið í Haganesi virki í öllum veðrum!*
- *Bæta gsm samband og svo að laga útsendingu RÚV útvarps sem mjög illa heyrir á meginhluta jarðarinnar og alls ekki innandyra í íbúðarhúsi.*
- *maður hlaupar ekki um með símann þá fer sambandið. Þarf helst að vera róleg á staðnum.*
- *Það það sé grunn símasamband svo það sé hægt að ná á mann eða að maður geti hringt þar sem maður er ef slys verður*
- *Lækkun á gjaldskrá*
- *Ljósleiðari*
- *Gott símasamband*
- *Afleitt að hafa ekki farsímasamband, brýnt að bæta það*
- *Stöðugt öruggt samband*
- *Hefði viljað hafa gamla góða simalínuna eins og var(ekki í gegnum rader) svo maður verðu ekki simalaus/rafmagnslaus í 3 daga eins og gerðist 2019 í stórhriðinni og engin komst neitt og engin gat hringt og ekkert heyrðist í útvarpi*

- *GSM sambandið mætti vera betra hjá öðrum þjónustuaðilum en símanum*
- *Bætt netsamband*
- *Ljósleiðara, bæta GSM samband*
- *Endurvarp inn í dalinn.*
- *Bæta stöðugleika sambandsins í vondum veðrum (stórhriðum), sjá svarið fyrir ofan. Svo væri mjög ánægjulegt ef hægt væri að tengja beint í ljósleiðarann sem liggur rétt hér í gegnum landið - ekki með speglum eða þess háttar þar sem maður má búast við truflunum einmitt í vondum veðrum.*
- *koma á boðlegu GSM sambandi*
- *bæta gsm sambandið*
- *Koma á almennilegu farsímasambandi*
- *GSM samband. Er verið að leggja ljósleiðara og allt gott með það en GSM samband er til skammar og ógnar öryggi ef eitthvað kemur upp á*
- *Ljósleiðari*
- *Að þegar maður maður keyrir þjóðvegi í Skagafirði að maður sé alltaf í símasambandi. Td. Við sleitustaði og svo náttúrulega norðan við hofsós til fljóta/sigló*
- *fjölga möstrum*
- *Leggja ljósleiðara. Wifi-tenging er ómöguleg, verri en 3-g sem þó er ekki á pari.*
- *bæta sima og netsamband*
- *Betra gsm samband*
- *brýnast er að bæta gsm samband og tengja ljósleiðara sem er kominn að husvegg*
- *Ljósleiðara! Hraðara net og símasaband*
- *Fá gsm samband og 3G*
- *Það þarf að koma gsm samband á svæðið*
- *Lagfæring á GSM sambandi*
- *Betra símasamband*
- *Bætt gsm samband er alger lágmarkskrafa svo hægt sé að ná símasambandi við neyðaraðila ekki bara sumstaðar á jörðinni heldur allstaðar, svo þarf að tryggja varaafli á gsm sendum ef rafmagnið fer*
- *Ljósleiðari og betra 4g samband á svæðinu. Sambandið hér er til skammar.*
- *Meira öryggi við langvarandi rafmagnsleysi.*
- *Laga gsm og netsamband*
- *Bæta GSM samband hjá símanum*
- *Bæta 4g sambandið*
- *Fá ljósleiðara*
- *Bæta GSM og net samband a vinnusvæði bújarðarinnar*
- *Betri og hraðar net og betra símasamband*
- *Venjuleg símalína er ónýtt*
- *Fá betra og sérstaklega betur dekkandi samband*
- *Koma á farsímasmbandi og þar með auka öryggi á svæðinu.*
- *Betra gsm samband úti og inni*
- *Það vantar alveg gsm samband, það má alveg gera úrbætur úr því*
- *Bæta farsíma þjónustu í framhveruðinu*
- *Fá samband allstaðar og koma hálendinu inn*
- *Að koma fyrir spegli eða endurvarpa sem myndi ná inn í þessa lægð sem áður er nefnd.*
- *Fá gsm samband og 3g*

- *Fá GSM samband öryggisins vegna, einnig rekum við bílaverkstæði hér á jörðinni og það er mjög slæmt fyrir reksturinn að hafa ekki GSM samband*
- *Fá 4G samband vegna öryggis*
- *Stöðugra netsamband*
- *Bætt gsm samband*
- *Það vantar gott símasamband*
- *Bæta farsímasambandið*
- *Að koma sendum þannig fyrir að þeir dekki svæðið og veiti betra samband inn á heimili*
- *Betri internet, en það ætti að lagast með tilkomu ljósleiðaran. Betri gsm samband, ekki spurning.*
- *Fá símasamband og 4G í leiðinni. Það er 2021!!*
- *Að fá farsímasamband*
- *Ljósleiðari er í augnsýn, brýnast er að bæta gsm sambandið.*
- *Betra gsm samband*
- *að rafræn skilríki virki, og þau ættu að virka í gegnum wifi, að fólk hefði aðgang að magnara sem hægt væri að efla samband um jörðina svo hægt sé að hafa aðgang að skýrslum sem dæmi*
- *Ljósleiðari kominn að vegg. Þarf að klára tengingar*
- *Ná símasambandi víðar a öllu landinu*
- *Í fínu standi*
- *Koma upp sendum til að bæta samband á svæðinu*
- *Hugsa aðallega til þess hve mikið öryggi er í að vera með gsm/4g samband. Hér er ekkert samband svo ef það er rafmagnslaust er engan vegin hægt að ná í okkur því ljósið virkar bara þegar það er rafmagn svo við erum líka heimasíma laus ef rafmagnið fer...*
- *Að bæta GSM samband*
- *Engar*
- *Betra samband fyrir síma, en auðvitað væru frábært að ná netinu betur í 3g eða 4g*
- *Koma á gsm sambandi.*
- *Þetta þarf að vera í lagi*
- *Fá gsm samband*
- *Að geta feingið símtöl og SMS í gegnum Wifi*
- *Setja farsímamastur á gáfulegri stað fyrir framhéraðið, t.d. upp á Hólsbunguna uppi á Eggjum þannig að samband næðist á miklu stærra svæði og þ.á.m. inni í dölum og í fjöllum hér í kring. Einnig að setja varaafli á stöðvarnar svo bæirnir verði ekki algjörlega sambandslausir við umheiminn þegar rafmagnslaust hefur verið skamma stund, en heimasímin um ljósleiðara dettur strax út við rafmagnsleysi og gsm síminn í kjölfarið vegna skorts á varaafli.*
- *Að laga gsm samband við erum bæði bændur og erum líka að reka ferðapjónust og er mjög bagalegt að verða að hafa síma á vissum stöðum og vera endalaust að hlaupa og tékka og hringja til baka*
- *Símasamband þyrfti að vera alls staðar til að tryggja öryggi við störf búsins. Enn betra ef 4g væri einnig til staðar*
- *Er í ferðapjónustu og okkar gestir þurfa líka að ná sambandi hjá hvaða fyrirtæki þeir svo sem eru*
- *Bæta netsamband*

- *Fá ljósleiðara og þar með heimasíma*
- *sterkari sendir*
- *bæta útsendingastýrk*
- *net í vinnustað*
- *Alls staðar sé samband*
- *Allar*
- *Skipta um símalínu eða láta ljósleiðara kosta það sama og í þéttbýli. Ósanngjarnt að í sveitinni kosti 250þús af fá inn ljósleiðara en ekkert í þéttbýli í sama sveitarfélagi, jafna þessu frekar út.*
- *Tryggjara samband, bý nálægt þjóðvegi og þar er lélegt samband*
- *Ljósleiðari*
- *Að fá símasamband inn á heimilið svo hægt sé að hringja eftir aðstoð ef þarf þegar rafmagn er farið*
- *Allt*
- *Að gsm samband sé í lagi og helst hér inn í bæ*
- *Ég er sátt*
- *Það er ekkert sem liggur á. Myndi vilja ljósleiðarann inn á verkstæði/útihúsin*

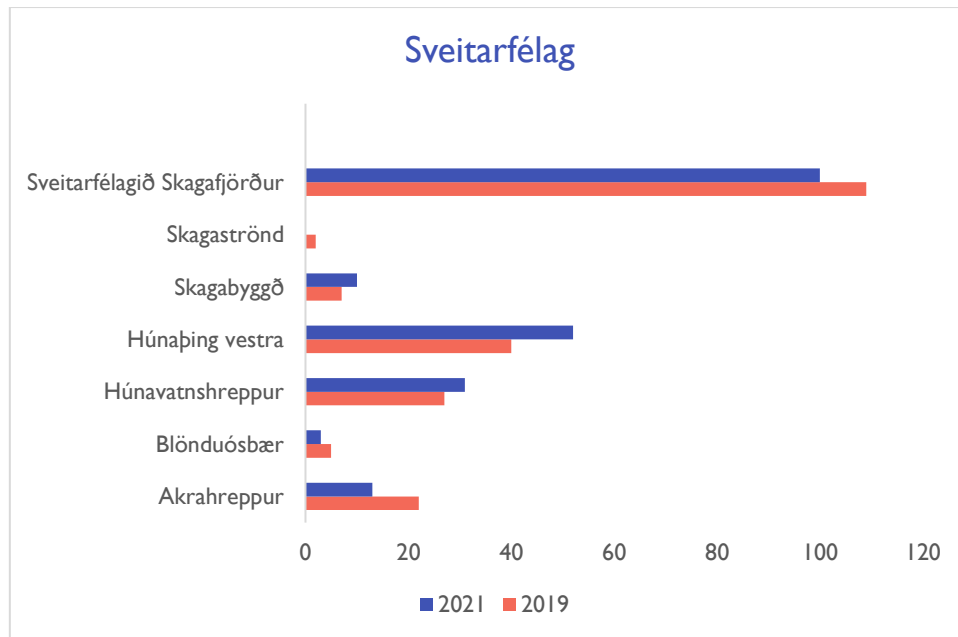
Spurning 16 - Annað sem þú vilt koma á framfæri?

Athugasemdir eru eins og þær voru slegnar inn í könnunarformið, ekkert hefur verið leiðrétt en nöfn og greinanlegir staðhættir hafa verið afmáð.

- *Leggja meiri áherslu að allir hafi þökkalegt síma og netsamband frekar en að bæta endalaust á sömu stöðum*
- *Það verður að passa að það verði allavega gsm samband*
- *Tryggja rafmagn á sendana þegar rafmagnslaust er á svæðinu eins og undanfarin ár, ekki boðleg að geta ekki hringt á lækni eða sjúkrahúsi ef slys eða annað válegt gerist*
- *Vantar þrífasa rafmagn*
- *Það er bara öryggismál að hafa gott samband á farsíma í dreyfðum byggðum í fámenni.*
- *Hér er rekin ferðaþjónusta, gestum þykir slæmt og undarlegt að þurfa að standa uti til að tala í símann!*
- *Ef fjarskiptamastur yrði sett t.d. á Þingeyra lagaðist samband á bæjum og bústöðum og ég tala nú ekki um á vegi 1 frá Vatnsdalshólum og norður fyrir Stóru Giljá*
- *Í óveðrinu í des 2019 varð ljóst hve viðkvæm kerfin eru það VERÐUR að laga. Að upplifa slíkt óöryggi dregur verulega úr vilja fólks til búsetu. Snýst ekki bara um þægindi, heldur líf og dauða. Og geðheilsu.*
- *Vonandi verður farið í að laga þetta sem fyrst*
- *Er ekki einu sinni símasamband alls staðar*
- *Ég tel vera mjög brýnt að laga þetta fyrir öryggi í samfélaginu*
- *Hafa tryggt maður geti hringt í 112*
- *Frábært að vera kominn með ljósleiðara*
- *Einnig er mjög slitrótt símasamband alla leiðina að heimilinu og samband slitnar 2-4 sinnum á leiðinni.*
- *Vildi sjá meiri stöðuleika*

- *Við erum heppin að hafa gott samband hér. Veit um staði sem eru mjög slæmir.*
- *Ný í þorpinu Laugarbakka*
- *Bara þrýsta á að allir fái ljósleiðara ekki fáir útvaldir.*
- *Bara mjög gott að gera svona könnun :)*
- *Mikilvægt að halda heimasíma sem er á koparlínu upp á öryggi fyrir gánamenn, ferðamenn og aðra sem fara um dalinn*
- *Ekki að leggja niður línusímann áður en gsm sambandi er komið á*
- *Þetta svæði er í miðfyrði sem næst ekki í síma nema á stökum stað*
- *Afar mikilvægt að laga fjarskipti utan bújarða, svo sem á Öxnadalshéiði og í Austurdal þar sem fer um mikill fjöldi ferðamanna á hverju ári.*
- *Ef settur verður sendir fyrir GSM þá nýtist hann ekki bara okkur sem búum hér heldur öllum ferðahópum sem fara hér um bæði hestafólki og gönguhópum.*
- *Gott mál að hreyfa við þessu mikilvæga máli.*
- *Laga þessa dauðu punkta og hafa ser línu fyrir heima símann svo það detti ekki allt ut einsog gerðist í hríðinni 2019 vorum sambandalaus an rafmagns, gsm, utvarps og síma í 3 daga*
- *Laga þetta sem fyrst*
- *Þar sem er hátækni fjós á jörðinni þarf að vera gott bæði símasamband og 3g og wifi! Tölvusamband er alveg hrikalegt. Þetta þarf að laga strax!*
- *Það er ákveðið öryggi að gsm og 4g og vonandi 5g sé gott. Farsíminn er gríðarlegt öryggistæki*
- *Sjónvarp oft frosið*
- *Vona að það verði hægt að bæta sambandið í Unadal*
- *Þetta þarf að gerast sem fyrst!*
- *Við búum fyrir neðan vodafone sendinn en samt er sambandið mjög slæmt og er ekkert samband í fjósi-fjórhusum eða í geymslunum. Það nást 1-2 punktar í kringum íbúðarhúsið en það kemur og fer svo það er ekki hægt að hafa samtalið lengra en 3-5 mín max*
- *Vil hafa heimasímann á annari línu ekki í gegnum rader/ljósleiðara eða hvað þetta heitir þetta er galið ef eh kemur fyrir*
- *Vantar líka heitt vatn.*
- *Það þyrfti að spyrja eftir nákvæmri staðsetningu í þessari könnun til að kanna virkilega gæði fjarskipta íbúanna. Það dugar ekki að spyrja eftir sveitarfélagi! Bújörðin mín er xxx.*
- *Fyrst hægt var hægt koma á almennilegu sambandi á skömmum tíma við gosstaði í vor hlýtur að vera hægt að koma öllum íbúum á svæðinu sem búa hér allt árið í almennilegt farsímasamband.*
- *Sveitarfélagið Skagafjörður hefur sannarlega gleymt þeim sem búa utan Sauðárkróks og þá sérstaklega Skaganum og öðrum sveitahéröðum. Skagafjörður er ekki bara á milli Sauðárkróks Hofsós og Varmahlíð*
- *hvernig á að tryggja öryggi íbúana í langvarandi rafmagnsleysi þegar búið er að leggja niður koparinn sem heimasímar nota/notuðu?*
- *Mikilvægara er að tryggja þokkalegt farsíma- og 3-g samband á landinu öllu, öryggis vegna, en að auka lífsgæði með ljósleiðara.*
- *betri þjónustu og ódýrara væri gott allt of dýrt*
- *takk fyrir könnunina*

- Þar sem vinnusvæðið mitt er þónokkrir hektarar og ekkert gsm samband þá er engir möguleikar að hringja eftir hjálp eða láta vita af sér hvað þá að ná á manni ef eitthvað er. Og þarf ekki annað en að rafmagnið fari af til að við verðum algjörlega sambandslaus þegar við erum inni þá finnst mér lágmarkskrafa og algjört lykilaðriði að ef eitthvað kemur uppá að við getum verið í gsm sambandi til að leita eftir aðstoð. Skora ég því á þá aðila sem mögulega geta kippt þessu í lag að gera það strax
- Ef rafmagn fer á mínu svæði þá erum við algjörlega sambandslaus við umheiminn. Við þær aðstæður og reyndar margar fleiri þá getum við ekkert gert til að leitað eftir aðstoð ef eitthvað kemur uppá t.d slys á fólki.
- Ef settur yrði sendir fyrir GSM sendir hjá aðstöðu Norðurá bs þar sem ljósleiðari er til staðar mundi það laga GSM samband hjá mér og mörgum nágrunum mínum.
- Ítreka óskina um bætt gsm samband fram á heiðum, það skiptir verulegu máli bæði fyrir ferðamenn og smalamennskur
- Ljósleiðari er á leiðinni til okkar. Það þarf að hafa betra símasamband / 4g allsstaðar á landinu á þeim stöðum sem fólk ferðast og sérstaklega þar sem fólk á heima.
- Ljósleiðara sem fyrst
- Ljósleiðarinn er mis hraður, stundum eins og sambandið detti niður
- Ef að þælt er í staðsetningu á möstrum inn í Lýtingsstaðahreppi væri mjög auðvelt að ná betri dreifingu á gsm sambandi
- Áður en farið er í 5g þá að koma sambandi á alla bæi vegna öryggis íbúa
- Það er brýnt að koma þessum málum í lag þar sem gsm síminn er öryggistæki vegna þess að sífellt er verið að skerða aðra símaþjónustu - t.d. með aflagningu koparleiðslunnar - sem þó var alltaf örugg þó rafmagn færi af.
- Væri ágætt að fá símasamband
- Búið að loka fastlínunni
- Hef ekki séð ástæðu til að tengja ljósleiðarann.
- Þarf að horfa til hvar sendar eru settir upp eða fjölga þeim
- Takk fyrir þessa könnun. Það er virkilega tímabært að það sé gert eitthvað í þessu máli.
- Vil benda á að móttökuskilyrði fyrir Ruv útvarp er mjög lélegt á svæðinu. Einnig vil ég segja að mér þykir það mikil óhæfa að loka eigi fyrir talsíma hjá okkur nú 1. nóv. án þess að ljósleiðarinn sé kominn í gagnid.
- Bara sáttur
- Þetta þarf að laga strax þar sem þetta er búið að vera of lengi svona er öriggis mál ps nú er ég í vinnuni til að senda þetta án vandræða
- Afspyrnu lélegt GSM samband innanhúss
- Fannst símasambans versna mjög eftir óveður 2019, finnst það ekki hafa náð aftur sömu gæðum
- Fá gsm samband eins og skot!
- Vodafone hafði samband fyrir fáeinum mánuðum til að ræða þessi mál eftir að ég svaraði könnun hjá þeim. Það var mjög gott spjall og margt sem þeir skrifuðu hjá sér, en hef þó ekki enn heyrt frá þeim aftur þrátt fyrir orð um það.
- Búinn að kvarta yfir þessu í 10-12 ár
- Símasamband mjög slæmt hér líka, koparlína sem er farin að standa upp úr jörðinni, þannig að þegar það rignir þá er mjög lítið samband
- Mjög brýnt að kanna þessi mál
- Ég veit um stað, þar sem dóttir mín býr, en þar er ekkert sambandi hvorki við gsm og 3g/4g og er mjög brýnt að laga það

Fylgiskjal 4 - Nánari upplýsingar um forgangsvegi

SKAGAFJÖRÐUR

	Vegnr	Kaflnr	Vegheiti	Heiti upphafspunkts	Heiti endapunkts	Vegfl.	Lengd	Úrbætur
1	764	01	Hegranesvegur	Sauðárkróksbraut (75-06)	Eyhildarholtsvegur (7606-01)	T	11.25	Bundið slitlag
	764	02	Hegranesvegur	Eyhildarholtsvegur (7606-01)	Sauðárkróksbraut (75-06)	T	4.26	Bundið slitlag
2	762	01	Sæmundarhlíðarvegur	Sauðárkróksbraut (75-03)	Dæli	H	8.19	Bundið slitlag
3	82	12	Ólafsfjarðarvegur	Molastaðir	Siglufjarðarvegur (76-09)	T	2.55	Bundið slitlag
4	752	04	Skagafjarðarvegur	Austurdalsvegur (758-01)	Giljavegur (7559-01)	T	9.45	Bundið slitlag
5	745	08	Skagavegur	Þverárfjallsvegur (744-03)	Skefilsstaðir	T	10.11	Bundið slitlag
	745	07	Skagavegur	Skefilsstaðir	Selá	T	7.82	Bundið slitlag
	745	06	Skagavegur	Selá	Keta	T	11.3	Bundið slitlag
	745	05	Skagavegur	Keta	Sýslumörk	T	11.72	Bundið slitlag
6	769	01	Ásavegur	Siglufjarðarvegur (76-03)	Hólavegur (767-01)	T	7.14	Bundið slitlag

83.79

AKRAHREPPUR

	Vegnr	Kaflnr	Vegheiti	Heiti upphafspunkts	Heiti endapunkts	Vegfl.	Lengd	Úrbætur
1	1	m7	Hringvegur	[..sveitarfélagsmörk..]	Siglufjarðarvegur (76-01)	S	1.01	Viðhald, vegur siginn og mjór
	1	m8	Hringvegur	Siglufjarðarvegur (76-01)	Miklibær	S	5.33	Endurnýjun
	1	m9	Hringvegur	Miklibær	Kjálkavegur (759-01)	S	2.20	Endurnýjun
2	76	01	Siglufjarðarvegur	Hringvegur (1-m8)	Framnesvegur (7730-01)	S	10.25	Viðhald, vegur siginn, einbreið brú
	76	02	Siglufjarðarvegur	Framnesvegur (7730-01)	[..sveitarfélagsmörk..]	S	3.52	Viðhald
3	-	-	Kjálkabrá	Kjálkavegur (759)	Skagafjarðarvegur (752)	-	-	Bygging
4	759	01	Kjálkavegur	Hringvegur (1-n0)	Stekkjarflatar	H	8.61	Bundið slitlag

30.92

SKAGABYGGÐ

	Vegnr	Kaflnr	Vegheiti	Heiti upphafspunkts	Heiti endapunkts	Vegfl.	Lengd	Úrbætur
1	745	01	Skagavegur	[..sveitarfélagsmörk..]	Örlygsstaðir	T	5.50	Bundið slitlag
	745	02	Skagavegur	Örlygsstaðir	Króksselsvegur (7440-01)	T	7.09	Bundið slitlag
	745	03	Skagavegur	Króksselsvegur (7440-01)	Afleggjari að Kálfshamarsvík	T	7.05	Bundið slitlag
2	74		Skagastrandarvegur	[..sveitarfélagsmörk..]	[..sveitarfélagsmörk..]	S	11.89	Endurnýjun
	74		Skagastrandarvegur	[..sveitarfélagsmörk..]	Skagavegur (745-01)	S	0.36	Endurnýjun

31.89

SKAGASTRÖND

Vegnr Kaflnr Vegheiti Heiti upphafspunkts Heiti endapunkts Vegfl. Lengd

Tekið undir áherslur Skagabyggðar.

BLÖNDUÓS

	Vegnr	Kaflnr	Vegheiti	Heiti upphafspunkts	Heiti endapunkts	Vegfl.	Lengd	Úrbætur
1			Hringtorg á Blönduósi					Stækkun hringtorgs
2	742	01	Mýravegur	[..sveitarfélagsmörk..]	Mánaskál	H	4.17	Bundið slitlag
3	731	01	Svínvetningabraut	Hringvegur (1-m0 / 1-k9)	[..sveitarfélagsmörk..]	T	3.33	Viðhald / viðgerð. Slitlag ónýtt.

7.50

HÚNAVATNSHREPPUR

	Vegnr	Kaflnr	Heiti upphafspunkts	Heiti endapunkts	Vegfl.	Lengd	Úrbætur	
1	721	01	Pingeyravegur	Hringvegur (1-k8)	Pingeyrar	H	5.96	Bundið slitlag
2	731	01	Svínvetningabraut	Svínvetningabraut (731-01)	Svínvetningabraut (731-01 / Kjalvegur 35-18)	T	20.07	Bundið slitlag
3	724	01	Reykjabraut	Húnavellir	Svínvetningabraut (731-02)	T	7	Bundið slitlag
4	35		Kjalvegur	Svínvetningabraut (731-03)	Gilsá	S	8	Bundið slitlag

41.03

HÚNAÞING VESTRA

	Vegnr	Kaflnr	Vegheiti	Heiti upphafspunkts	Heiti endapunkts	Vegfl.	Lengd	Úrbætur
1	711	02	Vatnsnesvegur	Skarð	Bergsstaðir	T	9.00	Bundið slitlag
	711	03	Vatnsnesvegur	Bergsstaðir	Þorgrímsstaðavegur (712-01)	T	12.19	Bundið slitlag
	711	04	Vatnsnesvegur	Þorgrímsstaðavegur(712-01)	Valdalækur	T	10.58	Bundið slitlag
	711	05	Vatnsnesvegur	Valdalækur	Borgarvegur (717-01)	T	13.65	Bundið slitlag
	711	06	Vatnsnesvegur	Borgarvegur (717-01)	Síðuvegur (716-02)	T	10.45	Bundið slitlag
	711	07	Vatnsnesvegur	Síðuvegur (716-02)	Hringvegur (1-k6)	T	10.16	Bundið slitlag
2	715	02	Víðidalsvegur	Kolugilsvegur (7175-01)	Hringvegur (1-k7)	T	5.84	Bundið slitlag
3	704	03	Miðfjarðarvegur	Bjargsvvegur (7086-01)	Laugarbakkaskóli	T	5.56	Bundið slitlag
4	68	04	Innstrandavegur	Laxárdalsvegur (59-11)	Fossá	S	1.53	Bundið slitlag
	68	05	Innstrandavegur	Fossá	Guðlaugsvíkurvegur (6479-01)	S	14.13	Bundið slitlag
5	704	01	Miðfjarðarvegur	Staðarbakki	Vesturárdalsvegur (705-01)	T	5.91	Bundið slitlag
6	715	01	Víðidalsvegur	Hringvegur (1-k6)	Dæli	T	6.91	Bundið slitlag

105.91